

BRET VARING

CENA 10 DINARA

BROJ 85

**DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU**

PUCANJ U PREDVEČERJE

BRET VARING

Pucanj u predvečerje

Dok Holidej je zategao oroz na svom revolveru, a zatim ga nategnutog vratio u futrolu.

Gurnuo ga je prilično jako. Znao je da će uskoro morati da trči, i nije želeo da pri tom ostane bez oružja.

Sledeće što je uradio bilo je da iz bisaga na svome sedlu izvadi kutiju puščanih metaka i pažljivo napuni magacin svoje „vinčesterke”.

Zraci pustinjskog sunca odbijali su se od pločice koja je bila uglavljena u kundaku puške. Na pločici je pisalo: „Doku Holideju u znak zahvalnosti od kompanije „Teksas telegraf”.”

Kad god bi pogledao tu pločicu, Dok Holidej je morao da se nasmeje. Zaslužio je u jednoj žestokoj gu-

žvi u koju je, kao i obično upao bez svoje volje ili još gore, protiv svoje volje i protiv svojih zaricanja, da ga se tuđe stvari neće ticati.

A „vinčesterka” je bila jedna iz čuvene serije modela „73”. To je bilo izvanredno precizno cručje. Izradili su je specijalni majstori-puškari, koji su radili za tek osnovanu kompaniju „Teksas telegraf”, jer je i ona pripadala izuzetno dobrim platišama i to, ne bez razloga.

— Naročito mi se dopada ona

„u znak zahvalnosti!“ —rekao je Dok glasno. — Dirnuli su me. A sada ćemo da vidimo šta ova lepota ume.

Već pet dana Dok Holidej se ganjao sa braćom Morn i danas mu se činilo da će se ta stvar uskoro okončati.

Njih je bilo trojica i odavno su bili u bekstvu. Dok Holidej je imao s njima svoje nerasčišćene račune i, kao i obično, i sada se radilo o tome ko će koga uputiti na But Hil.

Mornovi su vodili sa sobom i dve žene. Dok je pretpostavljao da se i njih dve nalaze sada s njima u kolibi i bio je više nego siguran, da su veoma vešte oružja.

Uostalom, na Divljem zapadu bilo je teško naći ženu, koja nije umela savršeno da barata puškom i revolverom. To se odnosilo i na najotmenije gospođice, a kamoli na žene koje su bile spremne da se pridruže probisvetima kakvi su bili Mornovi.

Bila su to tri rođena brata: Kol, Hovi i Lari. Njihove slike i opisi bile su na mnogim poternicama izdatim u nekoliko saveznih država. Optuživali su ih za razne zločine. Pored ostalog i za one teže: pljačke i ubistva.

Dok je znao da s njima neće biti lako i smejaio se onim predstavnicima vlasti, koji su verovali da će ih navesti da se predaju. Znao je da je jedini način na koji se s njima moglo razgovarati bio preko cevi revolvera ili puške. I to je upravo sada nameravao da uradi.

Potruga ga je već prilično zamorila, pa je odlučio da je okonča.

Braća Morn su se krila u jednom pustom kanjonu u blizini gra-

dića Kvemoda u Novom Meksiku. Jedna Meksikanka je, opet zbog nekih svojih nerasčišćenih računa sa devojkama, koje su pošle sa Mornovima, objasnila Doku kako će stići do kolibe u kanjonu. Nadala se da će joj Dok pobiti očigledne sumarnice.

Dok se, takođe, nadao da će tako biti.

Preko nišana „vinčesterke“ odmeravao je usamljenu kolibu koja se sasvim priljubila uz stenu što je činila zid kanjona. Jasno je video jedini prozor na maloj kolibi.

Kroz prozor je mogao da primeti svaki pokret u prostoriji. Dobro je video da se neko kreće u sobi, samo što nije mogao da razazna da li je muško ili žensko.

Čekao je dok se senka nije našla tačno nasuprot prozora. Bio je to muškarac.

Dok je ispalio prvi hitac. Još dok je odjek prvog hica zamirao, Dok je ispalio sledeći, a zatim još jedan.

Cev njegove puške blistala je na suncu. Tanad su uletala kroz razbijen prozor, a odmah zatim, usmerio je paljbu na vrata kolibe.

Zrna teškog kalibra raznela su bravu na vratima. Trenutak kasnije, vrata koja su ionako bila slabo pričvršćena za dovratnik, pala su unutra sa treskom.

Skoro u istom času, iz kolibe je neko uzvratilo vatrom.

Poslednja dva metka Dok Holidej je uputio kroz vrata u polumrak, koji je vladao u kolibi.

Učinilo mu se da je video kako se neko zateturaio i pao na pod. Nadao se da ga oči nisu prevarile.

Klečeći iza stene, potpuno je ignorisao tanad koja su zlokobno fi-

rukala oko njega. Uostalom, i nije imao vremena. Ponovo je punio magacin svoje „vinčesterke.”

Zatim je ustao i, krijući se iza stena, potrčao prema jednoj skupini grmlja koju je još ranije ugledao na dnu kanjona.

Grmlje se nalazilo mnogo bliže kolibi nego mesto na kojem se dotada nalazio. To je, uglavnom, bilo grmlje kupina i skoro sasvim sasušeno. Dok je time bio veoma zadovoljan. Suvo grmlje kupine je odličan zapaljivi materijal, što nije bilo za potcenjivanje.

Iščupao je snop suve trave i zapalio ga. Zatim je potpalio grmlje.

Potrčao je niz venac koji je činilo grmlje oko kolibe i zapalio ga još na nekoliko mesta.

Kada je potpalio poslednji grm, gust dim se već dizao iz prvog, a plameni jezici lizali su u nebo.

Vetar je potpomagao ceo poduhvat, jer je duvao s ulaza u kanjon pravo prema kolibi.

Već posle nekoliko trenutaka, koliba je bila obavijena gustim dimom, a plamen joj se primicao velikom brzinom.

Dok se priljubio uz zid kanjona i polako se izmicao prema njegovom izlazu.

Sa mesta na kome se sada nalazio, sasvim je jasno mogao da vidi kolibu, iako je dim još bio prilično gust.

Plamenovi su već stigli do kolibe i počeli da zahvataju njene drvene zidove. Dok je znao da neće proći mnogo, a koliba će planuti kao buktinja, jer je drvo od kojeg je načinjena godinama bilo izloženo suncu. Mora da je bilo suvo kao barut.

Tada su iz unutrašnjosti kolibe počeli da odjekuju pucnji.

Istog časa na vrata su izletela dva čoveka držeći revolvare u rukama.

Dok Holidej se osvrnuo oko sebe. Ugledao je veliku kamenu gromadu koja je bila pogodna da mu pruži zaklon. Skočio je tamo.

Međutim, samo što je preleteo taj mali prostor, banditi su osuli divlju paljbu u tom pravcu. Bilo je jasno da su ga primetili.

Bez oklevanja, Dok se bacio na zemlju iza stene. Međutim, nije ostao da leži kao što su se banditi, možda, nadali. Promolio je glavu sa drugog kraja dosta široke stene i ugledao bandite kako trče prema malom udubljenju u zidu kanjona, gde su se nalazili njihovi konji.

Treći brat Morn nije se pojavljivao na vratima kolibe, ali su zato, u sledećem času, dve žene izašle napolje. U rukama su držale revolvare.

Ala su to bile dame! Čak i Dok Holidej koji je i te kako poznavao ovu vrstu devojaka, morao je da se nasmeje.

Devojke su osule takvu gomilu psovki da ni najgori revolveraš i propalica ne bi mogao da ih nadmaši. A psovke su bile upućene na račun dvojice bandita, koji, očigledno, trenutno nisu bili raspoloženi da izigravaju kavaljere. Sada su imali važnija posla. Spasavali su svoje glave.

Međutim, čim je Dok Holidej opalio za banditima, devojke su se okrenule i osule paljbu prema njemu.

Dok se instinktivno povukao iza

stene, a njih dve opet krenuše za Mornovima. Psovale su i pucale, ali bez uspeha.

Dok nije mogao da zaustavi smeh. Nije pamtio da je ikada video smešniju situaciju, iako je mogao da razume ove dve nesrećnice koje su dobile dobru lekciju. Kad se spasava glava, nema kavaljerstva i ljubavi.

Tog trenutka, jedan bandit se zateturio i pao.

Dok Holidej nije bio siguran da li ga je pogodio on, ili jedna od devojaka.

Međutim, bandit za kojeg je Dok pretpostavljao da je Hovi, nije ostao da leži. Nekako se obrnuo oko sebe i ponovo se uspravio na noge.

Potrčao je nekoliko koraka, a onda je pao. Dok Holidej je sada bio siguran da ga je dokrajčio njegov metak. Hovi je pao i više se nije digao.

Lari Morn se u tom trenutku okrenuo i shvativši šta se dogodilo, osuo je bujicu psovki i počeo divlje da prazni magacin svoje puške prema Doku.

Bilo je dobro što se Dok sagnuo, jer su meci već počeli da krnje ivicu stene iza koje se krio.

Ali, čim je paljba samo malo utihnula, on je ustao i primeo pušku ramenu. Pogodio je Larija posred grudi.

Metak je odbacio bandita nekoliko stopa unazad pre nego što je počeo da se kotrlja niz nagib.

Ta stvar je bila završena. Što se tiče braće Morn, Dok je mogao da nastavi put.

Ali, Dok se okrenuo devojkama, koje su i dalje stajale pored koli-

be s one strane koju vatra još nije zahvatila. Ruke su držale visoko iznad glava i užasno kašljale zbog dima koji ih je gušio.

Dok Holidej je, konačno, mogao da se uspravi. Pošao je dole lagano i osvrtao se motreći pažljivo oko sebe.

Devojke su ga pratile očima u kojima je sijao divlji bes.

A tada se dogodilo nešto sasvim nepredviđeno. Jedna od njih je naglo prinela ruku pundi i odande izvukla nož.

Neverovatnom brzinom, Dok je shvatio šta smeru devojka. Instinktivno je klekao. Nož je samo prozujao iznad njegove glave i udario o stenu slomivši se nadvoje.

— Ti mora da si radila u cirkusu, sestro! — viknuo je Dok i nanišanio. Povukao je obarač i opalio.

Devojka je vrisnula i zateturala se unazad, jer joj je metak pogodio bok.

— Ne volim da pucam u žene, sem, ako one izigravaju pijane kauboje — doviknuo im je Dok. — Kaži svojoj prijateljici da ne pokušava sličnu stvar!

Devojka je ležala i jaukala držeći se za ranjeno mesto. Lice joj je odjednom postalo sivo i u njoj više nije bilo želje za borbom.

Druga je, takođe, bila bleđa i polako je odmahнула glavom, kada je Dok okenuo cev puške prema njoj.

Dok je ponovo ustao, ali im nije prilazio.

— Gde je Kol? — upitao je.

Devojka je pokazala glavom prema kolibi koja je buktala.

— On je poginuo prvi. Pogodio

si ga kroz vrata — rekla je uplašeno.

Dok je klimnuo glavom, a zatim pogledao ranjenu devojkicu.

— Previj joj ranu. Neće joj biti ništa. Malo sam joj unakazio liniju, ali, to joj je za pamet. Onda sahranite one barabe. Ja se ovde više neću zadržavati. Međutim, da sam na vašem mestu, ne bih se vraćao u Kvemodo. Pošto ste otišle s ovim ptčicama, ne verujem da vam je tamo ostalo mnogo prijatelja. Jesi li me razumela? — zapitao je onu zdravu devojkicu.

Ona ga je posmatrala bez ikakvog izraza na licu.

— Bilo bi bolje da jesi — odmahnuo je rukom Dok.

Dozvolio im je da zadrže konje poginulih bandita i njihovo oružje, mada je prethodno ispraznio magacine pušaka i revolvera.

Dok je pretpostavljao da će one prodati konje i oružje u prvom gradu na koji budu naišle, a to će im biti dovoljno da prežive izvesno vreme i bez svojih zaštitnika.

Ranjena žena je jauknula, a ona druga joj je prišla i počela da joj pregleda ranu.

Dok Holidej je još jednom pogledao. Rana nije bila duboka, pa nije postojala opasnost od komplikacija.

Stajao je tu dokle god nisu krenule. Posmatrao ih je kako izlaze iz kanjona, a zatim se okrenuo prema grobu u kojem su se već nalazila braća Morn.

Tek tada je prošao ka mestu gde ga je čekao verni Mig.

Za Doka Holideja ovakve situacije nisu bile nikakva novost.

Ipak, osećao je olakšanje što je sve gotovo.

Čak je i za ove momke dobro što su mrtvi, pomislio je, jer su ih u svakom gradu čekala vešala. I to, ne bez razloga.

Braća Morn su bili zlikovci kakve ni Divlji zapad nije poznavao. To su bili banditi, koji nisu znali za milost. Ubijali su hladnokrvno ne osećajući nimalo sažaljenja ni prema kome.

Na žalost, na Divljem zapadu je bilo mnogo sličnih i to je Dok vrlo dobro znao.

— Međutim, to se mene ne tiče — rekao je glasno potapšavši Miga po sapima. — Jel' tako stari prijatelju?

Mig je zarzao i nekoliko puta mahnuo repom.

— Dabome. A sada ćemo da krenemo u neki grad da se malo očistimo, da odspavamo koji sat i da jedanput sednem za zeleni sto.

Uzjahao je svog velikog pastuša i uputio se prema „Magdalena putu“, koji je trebalo da ga odvede u Sokoro. Bio je siguran da će stići do večeri.

II

U isto vreme kada je primetio oblak prašine koji se dizao iz kanjona kroz koji je prošao nepun sat ranije, Konsidajn je osetio i da mu konj hramlje. Bilo je to najgore što je moglo da mu se dogodi.

Sjahao je i podigao konju nogu. Opsovao je, kada je pogledao kopito.

Oblak prašine, koji se dizao iza

njega, značio je poteru, a potera je bila nešto bez čega je u ovom času savršeno mogao da bude.

Bespomoćno je stajao i proklinjao glupost čoveka kojeg je ubio u Sokorou. Da ga je samo ta budala prepoznala, verovatno ne bi došlo do komplikacija i on sada ne bi morao da beži.

Međutim, kao i uvek, ma kuda krenuo, brzo bi nabasao na nekog, ko bi poželeo da se oproba s njim.

Iako nije bio cveće, Konsidajn, ipak, nije shvatao šta je to na njemu što privlači ljude da ukrste s njim revolvere. Kao da je imao neku neobjašnjivu osobinu kojom je navlačio nevolju na sebe.

Nije bilo mesta u kome nije ostao bar jedan mladić usijane glave koji je bio uveren da će ga osvetliti slava ako pobedi živu legendu, jednog od najbržih revolveraša Zapada. Što je ta legenda sazdana na najcrnjim stvarima, to nikoga nije zanimalo.

Konsidajn se uputio u Novi Meksiko, jer je znao da ga u toj državi zakon ne traži. Čak je verovao da tamo o njemu mnogi nisu ni čuli, što je bilo prilično tačno.

On je bio sa severa, pa su, uglavnom, Dakota i Montana, bile njegove teritorije. Sada je proklinjao se što je naleteo na tog uspaljenog momka u Sokorou. Mladić ga je izazvao. Moglo se desiti da ga je i prepoznao. Čak je govorio da ga je video u Blekvudu, a to je moglo i da bude tačno. Pre izvesnog vremena tamo je podelio megdan sa jednim revolverašom.

Čovek je ostao da leži nasred ulice, a Konsidajn je napustio Blekvud bogatiji za hiljadu dolara, ko-

liko je zaradio na pokeru baš sa tim čovekom.

— Taj idiot u Sokorou! — psovao je Konsidajn. — Da ga samo nije video u akciji u Blekvudu, sve bi sad bilo drugačije.

Njemu je prvi put na pamet pala misao da je, možda, već prestar za ovakve čarke. Imao je četrdeset i dve godine a to je već bila lepa starost za profesionalnog revolveraša. Verovatno je to pomislio i onaj mladić u Sokorou. Poverovao je da je Konsidajn izgubio na brzinu.

Valjda zbog toga što je i sam, negde duboko u sebi, osećao da više nije brz kao što je nekada bio, Konsidajnu se sada činilo da to vidi na svačijem licu, pa da je video i na licu onog mladića u Sokorou. Možda ga je upravo zato i ubio.

On čak nije znao ni ime tog mladića, ali to za njega nije bilo ništa neobično. On nije znao imena većine ljudi koje je pobio. Video je samo podrugljiv pogled u očima mladića, kad je ispio njegovo piće i to je bilo dosta.

Slike su mu se redale u sećanju. Dobro se sećao da je mahnuo barmenu da naspe još jednu turu, da se oduži. Još je imao nameru da ispije samo tu čašu i da produži dalje.

Mladić je prihvatio piće i ispio ga. Međutim, kada se Konsidajn uputio vratima, on je povikao za njim.

— Hajde da vidimo koliko ste brzi sa tim gvožđem, mister! Kažu da potežete kao sam đavo. Ja ne verujem!

I sve bi bilo u redu da se nije bezobrazno zacerekao.

Da je Konsidajn dobio samo po dolar svaki put kada je čuo te reči, bio bi sada milioner. Možda bi ih sad i prečuo da nije bilo onog izazivačkog smeha. Ali, mladić se cerekao i kao da nije imao nameru da prestane.

Dakle, Konsidajn je morao da se sukobi s izazivačem i, naravno, da pokaže da je brži.

Baš tih dana primetio je da postaje nervozan i plašio se zbog toga. Za čoveka, koji se bavio poslom kojim se on bavio, nervoza može da bude opasna. Greške se događaju tada češće nego obično. A u njegovom poslu greške se plaćaju životom.

U jednom trenutku Konsidajn se čak ponadao da će taj mladić biti brži od njega i da će na taj način najbezbolnije prekratiti sve nedaće, koje su ga u životu neprekidno progonile.

Međutim, ta misao je samo sevula njegovom glavom. Ipak, nije imao nameru da umre. Toga je postao svestan nešto kasnije, kad je prihvatio izazov da se dvoboj održi u glavnoj ulici Sakoroa pred sam zalazak sunca.

Za njega nije bilo problema. Oborio je mladića jednim jedinim metkom, dok je ovaj jedva uspeo da dopola izvuče revolver iz futrole.

Konsidajna niko nije ni pokušavao da zadrži, kada je uzjahao svoga konja i uputio se u preriju.

Do sada.

Sada je znao da onaj oblak prašine znači da neko ide za njim.

To je mogao da bude instinkt, predosećanje, moglo se nazvati bilo kako, ali, Konsidajn je znao da idu

za njim. Jer, čovek, koji godinama jaše stazom koju je on odabrao, ne vara se, kada su takve stvari u pitanju.

A njegov konj je izabrao baš taj trenutak da počne da posrće.

Nalazio se tek na trećini puta za Kvemondo. Jahao je „Magdalena putem” i pred njim su bile milje i milje ravnog terena do brda koja su se plavila u daljini.

Na takvom terenu nije imao gde da se sakrije. Nije bilo nijednog pogodnog mesta odakle bi mogao da pruži otpor. Jedino što mu je ostalo bilo je da iskopa rov u zemlji kao što su to činili vojnici u ratu. Ako ga ko napadne naravno.

— Do đavola s tim! — uzviknuo je kada mu je ta mogućnost pala na pamet. — U krtice neću da se upisujem. To mi se ne dopada, ni malo.

Ako bude prinuđen da se bori, Konsidajn je odlučio da to bude na otvorenom prostoru, kao što je uvek radio.

Još jednom je pogledao kopito konja.

Shvatio je da je u gadnoj situaciji. Pod potkovicu se zaglavio kamačak i to dosta duboko, a rana je već bila otečena.

Konsidajn nije znao šta da radi. Konj bi možda i mogao da u punom trku pređe nekoliko stotina metara, što bi bilo čak i dovoljno, ako se izabere pravo vreme. Ali, šta će posle?

Razmislio je malo i shvatio da drugog izbora i nema, sem ako ih propusti da ga mimoidu. A to će moći samo onda, ako potera ne uspe da ga ugleda ranije.

Međutim, ako ga vide odnekud kako korača pored konja, znaće da su sve šanse na njihovoj strani. Tada će morati da iskoristi ono malo snage što je ostalo konju.

U odeći prekrivenoj prašinom i sav obrastao u bradu, polako je koračao pored konja. Po svemu je ličio na stotine skitnica koje su krstarile ovim krajevima. Po svemu, osim po očima.

Oči su mu bile tvrde, nemilosrdne i po njima se videlo kroz šta je sve prošao ovaj čovek na svom životnom putu.

Njegov revolver, koji je visio nisko niz butinu, takođe, je činio da se njegov vlasnik razlikuje od drugih ljudi. Za svakog ko je umeo da čita one skrivene, jedva primetne tragove, taj revolver, ili bolje reći njegov položaj, odavao je pravog revolveraša.

Konsidajn se nadao da ljudi, koji mu se približavaju nisu toliko vični u ocenama i procenama. Hteo je da veruje da neće biti mnogo pažljivi i da će kod njih moći da prođe kao obična skitnica.

Zbog toga je Konsidajn i odbačio ove predele gde su ljudi bili retki, a i oni koji sretnu čoveka u ovoj divljini, bili su čutljivi i nisu postavljali mnogo pitanja.

Ali, sada je bio uznemiren. Nije želeo da bude sahranjen pored „Magdalena puta“, pre nego što mu se pruži prilika da okuša sreću s one strane granice, iza Kvemoda.

Proverio je svoj revolver i izvađio pušku iz futrole na sedlu.

Osvrnuo se unazad.

Spiralni oblak prašine primakao je bliže. Uskoro će jahači izaći iz

kanjona i naći se na ravnom terenu.

Po veličini oblaka prašine, Konsidajn je zaključio da nema više sem dva-tri jahača i osetio je olakšanje što je tako.

Sa dva-tri čoveka, čak i ako su bili potera, mogao je izaći na kraj bez problema. Ali, ako bi potera bila potpuna, što bi značilo petnaestak, dvadesetak ljudi, njegove šanse bile bi ravne nuli.

Ali, sad šta je, tu je. Konsidajn je hodao polako vodeći vranca koji je šepao sve više.

Namrštio se, pitajući se, koliko će konj još izdržati, pre nego što bude pao. Imaće zaista đavolsku sreću ako konj bude uspeo da pretrči onih stotinak metara.

Doduše, postojala je još jedna mogućnost. On je bio prilično vešt u baratanju puškom i, ako ne bude druge, moraće, makar iz velike daljine, da pokuša da obori nekog iz potere. Čak ne bi morao da ubi ja ljude. Bilo bi dovoljno da obori konje pod njima. Na taj način bi ih onemogućio da ga slede dalje.

U takvom slučaju oni bi se našli u istoj situaciji u kakvoj je on sada, i ne bi se usudili da pešice krenu za njim. Jedino, ako nisu ljudi.

Vrućina je postajala nepodnošljiva, a vazduh je treperio od jare.

Konsidajn je nekoliko puta zatrepao očima i povukao vranca. Brda su mu sada izgledala još udaljenija nego malopre. Znao je da mu se tako samo čini, ali, to nije pomoglo njegovom moralu.

Štaviše, brda su mu se učinila još udaljenija što je bio loš znak.

Jer, to je nagoveštavalo paniku kojoj nikako nije voleo da se preda-je.

Tle je pod njim bilo suvo i ispečeno od sunca, pa se pri svakom koraku dizao oblačić prašine.

Konsidaj se preznojio, kada se ponovo osvrnuo.

— Do đavola! Mnogo su bliže, nego što sam mislio — progundao je.

I stvarno, rastojanje između njega i njih nije bilo veće od jedne milje.

Nervozno se osvrtao oko sebe. Ne, zaista nigde nije bilo pogodnog mesta da se zakloni.

Napregao je pogled. Kroz vazduh koji je treperio učinilo mu se da vidi neko malo uzvišenje.

Zaista, to je bilo nešto nalik na brežuljak. Nije bio veliki, ali, bio je dovoljan da mu pruži zaklon. Pitanje je sada bilo samo, da li će uspeti da stigne do njega.

Jahači, koji su išli njegovim tragom, već su bili toliko blizu da ih je jasno video kroz oblak prašine.

Bilo je dva jahača. — Do đavola! — opsovao je u sebi. Samo da se dokopam onog brdašca. Odatle ću lako moći da ih sredim.

Najzad je morao da uzjaše konja. Vinuo se u sedlo, ali u istom času konj je zanjištao pod njim i počeo da skakuće na tri noge.

Revolveraš je raspalio životinju po glavi. Zavrnuo je konju uši, i pošto to nije pomoglo sagnuo se i ugrijao ga za desno uvo.

Konj se trgao, a krv je šiknula Konsidajnu po licu. Ali, on se samo nasmejao.

Cilj je bio postignut. Konj je panično jurnuo prema brdašcetu.

Tada je revolveraš doživeo najveće iznenađenje u svom životu.

Čuo se samo tup udar koji je značio da je metak pogodio u meso, a potom se začuo pucanj. Bar je tako izgledalo.

Konj se istog trenutka stropoštao i ostao da leži u prašini.

Sve se odigralo tako brzo da Konsidaj nije stigao da obe noge izvuče iz uzengije. Pao je na zemlju, a desna noga mu je ostala pod telom konja.

Jeknuo je od bola, ali mu je kroz glavu proletela misao da je, ipak, imao sreće što zemljište pod njim nije bilo kamenito.

Na boku konja bila je velika rana iz koje je tekla krv. Konsidaj još uvek nije shvatao odakle je došao metak. Zvuk puške nije jasno stigao do njega, jer je bio prigušen jezivim njištanjem konja zbog bola u nozi.

I do đavola! Bio je zarobljen! Nije mogao da oslobodi nogu.

Samo nekoliko minuta konj je teško disao. Onda se odjednom smirio, a to je revolveraš osetio gotovo istog časa, jer mu se telo životinje tek sada svom težinom spustilo na nogu. Nije mogao da izvuče ni revolver iz futrole.

Obrisao je znoj s očiju i malo se uzdigao gornjim delom tela da bi mogao da pogleda preko mrtvog konja.

Dva jahača su mu već prilazila. Video je da je jedan od njih držao pušku u rukama.

— Do đavola, uhvatiće me kao lisicu u stupici — psovao je. — Ali, ovaj momak, ipak, nije mogao pogoditi konja. Pa, rastojanje do njega je veće od milje!

Onda mu je simulo. Momak je mogao da ima „šarpsovu” pušku koja se upotrebljavala samo za lov na bizone. Ona je dalekometna i davaljski precizna.

Sada je tek shvatio zašto potera nije bila veća. Čovek je sigurno bio izvanredan strelac i dovoljan mu je bio samo jedan pratilac, naročito ako je i on nosio istu takvu pušku.

To saznanje, međutim, nije ni malo olakšavalo njegovu situaciju.

Sav izbezumljen zbog klopke u koju je upeo, Konsidajn je pokušao da dohvati pušku koja je ležala ne daleko od njega. Ali, nije uspeo.

Očajnički je pokušavao da se izvuče ispod konja, no ubrzo je odušao. Shvatio je da to nikada neće uspeti.

Teško dišući Konsidajn je pogledom odmerio jahače, koji su već bili veoma blizu.

Sasvim lepo je video grdosiju od čoveka čije je lice bilo obraslo u bradu. U ruci je nosio pušku marke „šarps.”

Čovek je zaustavio konja. Sjahao je i prišao revolverašu.

Konsidajn je jasno osetio miris bufala koji je do njega dopirao iz čovekove odeće.

Zatim se široki otvor cevi teške puške usmerio prema njemu.

Gledajući u mračni otvor cevi, Konsidajn se pitao, da li će upšte imati vremena da vidi plamen, pre nego što mu glavu raznese metak velikog kalibra. Kao iz velike daljine do njega dopre grleni glas.

— Ako uopšte znaš neku molitvu, Konsidajne, onda počni da se moliš. Ali, nemoj se zavaravati da

ćeš umreti brzo i lako. To bi bio lep kraj za tebe, zmijo!

To je govorio bradonja s puškom.

III

Dok Holidej je čuo pucanj u daljini u trenutku kad je stupio na „Magdalena put”, koji je trebalo da ga odvede u Sokoro.

Zaklonio je dlanom oči i zagledao se u daljinu. Video je oblak prašine, ali, ništa više.

Za svaki slučaj, izvukao je pušku iz frotrole i ubacio metak u cev.

Pogladio je lagano kundak i vraćio pušku u frotrolu. Zatim je proverio kolt i poterao konja u pravcu odakle je čuo pucanj.

Skrenuo je malo ulevo, kako bi tom mestu prišao s druge strane, gde teren nije bio tako tvrd, pa ni bat konjskih kopita nije tako odzvanjao.

Nadao se da će mestu na kom je pretpostavljao da je bilo okršaja, prići neprimećen, tim pre, što ga je zaklanjao brežuljak, koji se uzdičao pred njim. Danas nije imao mnogo želje da naleti na neku nevolju u kojoj bi se našao nepripremljen.

Nije bio siguran da li je čuo jedan ili dva hica. Prasak je odjekivao kanjonom obijajući se od njegovih kamenih zidova, tako da je čovek mogao lako da pogreši.

Međutim, bio jedan hitac ili dva, to je svakako bila puška velikog kalibra, a ne običan „karabin” ili čak „brzometka.”

Bilo je to kao da je opalio top, a Dok je znao da tako puca samo „šarpsova” puška ili „remingtono-

va" dvocevka. Doduše, možda je to bila jedna od onih novih „marlin" pušaka, mada je kalibar, ipak, morao biti veći.

U tom razmišljanju Dok je dojahao do podnožja brežuljka i sjahao.

Osvrnuo se malo oko sebe. Činilo mu se da mali oblaci prašine koji je njegov konj ostavio iza sebe nije bio primećen, a to je moglo da znači da su svi akteri događaja pobijeni, ili da je stvar već okončana na drugi način.

Izvadio je „vinčesterku" iz futrole i počeo da se penje. Konja je ostavio u podnožju na dosta skrovitom mestu.

Pažljivo se penjao, ali, pre nego što je stigao do samog vrha, začuo je glasove i zastao.

Čuo je grleni smeh, a odmah zatim i grub glas.

— Kako ti se ovo dopada Konsidajne? Ha! Više bi voleo da piješ vodu, zar ne? Do đavola, a ja sam mislio da se ti razlikuješ od ostalih ljudi. Zato sam i mislio da više voliš pesak.

Ponovo se začuo oštar smeh, ali ovoga puta mu se pridružio i drugi glas. Gundao je nešto i očigledno kezio se, samo što Dok nije mogao da razazna reči.

Kroz te glasove čulo se i kašljanje trećeg čoveka... Verovatno onog, kojeg su oslovili sa Konsidajn, pomislio je. Taj bi morao da bude žrtva.

— Hej, Luk — čuo se glas čoveka, koji je prvi progovorio i osećalo se da se jedva uzdržava od smeha. — Izgleda baš simpatično s ovim peskom na njušci. Šta misliš, da mu damo još malo?

— Hm. Ne znam. Možda. Nego, zar tebi ne izgleda da mu je kosa suviše duga? Možda bi bilo dobro da je malo skratimo. Samo, ja nemam nameru da tupim svoj lovački nož na njegovoj kosi.

— Pa, kako misliš? — tobož se interesovao drugi.

— Kod mene, u mom kraju, kad zakolju svinju, vatrom joj osmude dlaku. Nadam se da Konsidajn neće imati ništa protiv, ako taj pos tupak primenimo i ovde. Brz je i efikasan. Osim toga, i on pripada istoj vrsti, mislim svinjama. Može mu se desiti da mu spalim više kose nego što je neophodno. Ali, to je rizik koji mora da prihvati.

Ponovo se začuo dvostruki smeh, koji je potrajao. Obojica su se kimala od smeha i uz put verovatno čuškala Konsidajna, jer su se čula i sporadična podvriskivanja.

Onda je opet progovorio onaj prvi.

— Potražiću malo suvog granja da zapalimo vatru, Luk. Ti dotle zabavljaj ovog lepotana.

Izvesno vreme ništa se više nije čulo, osim kašljanja trećeg čoveka.

U svakom slučaju, Dok Holidej je zaključio da je čuo dovoljno.

Uspravio se i popeo na vrh brežuljka osmatrajući predeo oko sebe.

Ono što je video bilo je prilično jezivo, ali, ništa neobično za Divlji zapad, naročito kada se kojoti razračunavaju.

Čovek kojeg su, očigledno, zvali Konsidajn nalazio se na zemiji, zarobljen. Konj mu je pritisnuo nogu i ako mu niko ne bi pomogao, mogao je da se izvuče iz tog po-

ložaja samo ako bi je iščupao iz kuka. Nimalo zavidna situacija.

Iznad njega su bila dva čoveka.

Jedan je bio krupan i visok sa gustom bradom, a drugi niži i mršav.

Upravo on se u tom času okrenuo i ugledao Doka Holideja. Zapanjeno je zastao, ali mu je ruka automatski krenula ka revolveru.

Instinktivno, Dok je opalio. Metak je pogodio čovekov zglob. On je jeknuo i uhvatio se za ruku psujući žestoko.

Bradati čovek je skočio prema teškoj pušci koja je bila naslonjena na telo konja. Očigledno, nije se nadao da ih je na ovom mestu neko mogao iznenaditi.

Dok Holidej je ponovo opalio i metak je podigao prašinu tačno pred čovekovim nogama.

Bradonja se sav ukočio i zagledao se u Doka, koji je lagano počeo da silazi prema njima.

Konsidajn je još uvek tresao glavom i pljuvao pesak koji mu je na punio usta, kada se Dok Holidej približio sa „vinčesterkom” u ruci.

Žmirkao je pokušavajući da vidi ko ga je to spasao. Prosto ne verujući da je spasen, zagledao se u Doka, kada je ovaj stao iznad njega.

— Kako se osećaš? — pitao je Dok, ne skidajući pogled s one dvojice.

— Nešto bolje nego trenutak ranije — odgovorio je Konsidajn dišući s mukom.

Dok je klimnuo glavom, a zatim mahnuo prema onoj dvojici.

— Gospoda se, izgleda, malo zabavljaju — rekao je. — Pa, ne može se reći da nemaju mašte.

Bradonja je gadno opsovao i pljunuo u pesak.

— To se tebe ne tiče, mister — rekao je. — Bolje bi bilo da ne turaš nos u ovo.

Dok je skrenuo pogled prema drugom čoveku. Ovaj je maramicom previjao ranjeni zglob, koji je obilno krvario.

— A ti, šta ti misliš? — zapitao je.

Čovek je klimnuo glavom.

— I ja tako mislim. Ne mešaj se u ovo — rekao je kroz zube, jer ga je rana, očigledno, bolela.

— Izgleda da je malo kasno, buzazeru — rekao je Dok. — Ja sam se već umešao. Ne znam zašto, ali, uvek se umešam, kad mi se nešto smuču. A ovo mi se zaista prilično smučilo, možeš mi verovati. Ne dopadaju mi se ovakve stvari.

— I ne mora da ti se dopadaju — progundao je bradonja.

— Dabome — sekundirao je onaj ranjeni.

— Da nemate i neki predlog? — nacerio se Dok.

— Imamo — spremno je odgovorio bradonja. — Popni se na konja i odjaši. Pretpostavljam da do vde nisi došao pešice. I najbolje će biti da zaboraviš ovo što si video, jer, to je samo naša stvar.

Dok je odmahnuo glavom.

— Neće moći — rekao je. A onda je odmerio čoveka od glave do pete. — Ti mi ličiš na lovca na bufala, mister, sudeći po tvojoj odeći i pušci kojom se služiš. Izgleda da si dugo živeo među divljacima, pa si prihvatio njihove manire. Ne znam kako bi se tebi dopalo, da ležiš ispod konja, a?

— Ne govori tako sa mnomi! — obrecnuo se bradonja. — Nisam ja...

— A šta si ti? Šta je onaj koji ovako maltretira bespomoćnog čoveka. Samo se kojoti i hijene tako ponašaju. Eto, to si ti.

— Ne vređaj me. Ovaj mi je ubio brata! — zarežao je bradonja.

Dok je upitno pogledao Konsidajna.

Ovaj je nekako uspeo da podigne gornji deo tela.

— To je tačno. Ali, borba je bila poštena. Možete pitati bilo koga u Sokorou.

— Pošteno ili ne, ti si ga ubio i zato ćeš da platiš — bio je neumoljiv bradonja čak i u ovoj, za njega nimalo zavidnoj, situaciji.

— Ali, ne na ovaj način — rekao je Dok pokazujući na pesak prosut po Konsidajnovom licu. — I koliko sam čuo, nameravao si i kosu da mu zapališ! To su divljački metodi, a čovek koji se njima služi prokleti je kućin sin i nije vredan ni metka, koji bi ga poslao u pakao.

Bradonja i njegov kompanjon sada su stajali čuteći. Samo su zakrvavljenim očima posmatrali Doka. Bilo je jasno da bi ga raščerečili samo da su mogli.

— Ne volim kad neko zabada nos tamo gde mu nije mesto — progundao je bradonja.

— Šta ćeš, mister. Loša navika... — nacerio se Dok.

— Mogao bi da naletiš na metak.

— Mogao bih, ali ne od tvoje ruke, kako vidiš.

— Hm! ja ne bih bio tako siguran. Može ti se desiti baš da naletiš na moj metak.

— To je malo verovatno, bar iz ove perspektive — nasmejavao se Dok.

Onda je progovorio onaj mršavi kočoperno i nekim nazalnim glasom.

— Slušaj — rekao je — ti ne znaš celu priču, a još uvek ne znaš ni ko smo. Ne znaš ni ko sam ja...

— Ti me i ne interesuješ — odgovorio je Dok ne udostojivši ga ni pogleda. Oči su mu bile uprte u bradonju. — Bolje bi bilo da užajete svoje konje, dok nisam promenio mišljenje. Loše ćete se provesti, ako se stvarno budem zainteresovao za vas.

— Nel! — vršnuo je bradonja gledajući krvnički u Konsidajna. — Ja ne odlazim odavde dok ovo pseto ne bude mrtvo. Sasvim mrtvo!

Bez ikakvog upozorenja bradonja je gurnuo ruku pod kožnu jaknu i izvukao „kolt“.

Dok je samo pomerio cev svoje puške i istovremeno povukao obarač.

Čoveku je „kolt“ izleteo iz ruke.

U sledećem trenutku i sa Doko-
vog boka sevnio je plamen, a mršavi čovek koji je, takođe, posegao za revolverom jeknuo je i pao.

— Pazil! — viknuo je Konsidajn — pazil!

Dok se munjevito okrenuo. Tamo man na vreme da vidi kako bradonja hvata revolver koji je pao nedaleko od njega.

Dokova puška ponovo je planula. Ovoga puta pogodio je čoveka pra-

vo u lice i on je pao na zemlju dok su mu noge lako podrhtavale.

Dok Holidej nije spuštao cev puške dok se nije uverio da su oba čoveka mrtva.

Tek tada je spustio svoju „vinčesterku” pored teške „šarpsove” puške.

— Ti si zaista oprezan čovek — rekao je Konsidajn posmatrajući ga pažljivo.

Dok Holidej je nešto progundao, a zatim je osmotrio Konsidajnovu zarobljenu nogu. Međutim, nije progovarao ni reč.

— Mnogo sam ti zahvalan — rekao je Konsidajn. — Zovem se Konsidajn.

— Ja sam Dok Holidej — rekao je Dok jednostavno.

— Pa, Holideje, kako se to kaže, sada ti dugujem život — nevoljno je rekao Konsidajn. — Kako si video, ova dvojica nisu bili nimalo prijateljski raspoloženi prema meni.

— I meni se čini. Imao si đavolsku sreću, što sam naišao.

Obišao je malo oko njega gledajući kako da ga oslobodi teškog tela mrtve životinje.

— Moraću malo da potkopam zemlju pod tvojom nogom — rekao je. — Ne verujem da bih mogao da pomerim konja. Misliš li da ti je slomljena kost?

— Ne verujem. Udarac je bio jak, ali, mislim da nije slomljena. Zarobljen sam ovde, inače ne bi uspeli da me smotaju.

Dok je klimnuo glavom. Zatim je prišao konju za kojeg je verovao da pripada lovcu bufala.

Konj je bio nizak i prilično divljeg izgleda, baš kao oni hrabri

konji koji se ne uplaše kad krdo bizona krene u stampedo, već uporno drže korak s njima kako bi jahačima omogućili da pucaju.

Uskoro je pronašao ono što je želeo. Mali ašov sa kratkom drškom pogodan za ono što je hteo da pokuša.

Prilično je već trajalo to kopanje oko Konsidajnovе noge, jer je Dok morao da pazi da ga ne povredi.

Samo zahvaljujući pesku na koji je pao, revolveraš je ostao sa nepovređenom nogom. Da je kojim slučajem teren bio kamenit, kost bi svakako bila slomljena.

Dok je kopao, ali se pesak osipao, a telo mrtvog konja i dalje je pritiskalo Konsidajnovu nogu. Na taj način, bilo je jasno, neće moći da ga oslobodi.

Dok Holidej se osvrnuo oko sebe.

Na sedlu poginulog bradonje ugledao je pričvršćene kočeve. Verovatno su mu služili da razapinje kožu bizona kojeg bi ubio. Mnogi lovci su nosili ovakve kočeve, jer se događalo da nabasaju na životinju na mestu gde nema drva.

Pažljivo je podvukao kočeve pod telo konja, a onda je još malo kopao oko Konsidajnovе noge. Tek tada je uhvatio revolveraša za ramena i počeo da ga vuče.

Konsidajn je stezao zube od bola, ali je, posle izvesnog vremena, konačno bio slobodan.

Dok je pogledao Konsidajnovu nogu i istog časa primetio kako ovaj nosi revolver. Bilo mu je jasno na koga je nabasao.

Oštro je pogledao Konsidajna, ali, nije rekao ništa.

Ovaj je presreo njegov pogled

i u očima mu je bio izraz koji je jasno govorio da neće biti oduševljen, ako mu Dok bude postavljao pitanja.

Konačno, spasavanje je bilo gotovo i Dok se omakao od Konsidajna. Posmatrao ga je s udaljenosti od korak-dva zabacivši na potiljak svoj crni „kalifornija“ šešir sa širokim obodom.

— Mislim da si imao prilično sreće — rekao je. — Drška revolvera je mogla da ti nanese opasne povrede. Ostaće ti dosta modrica, a u prvo vreme ćeš malo i šepati. Inače, mislim da ćeš moći da hodaš čim ti se cirkulacija normalizuje.

— Što pre, to bolje — rekao je Konsidajn masirajući povređenu nogu.

Podigao je glavu i nacerio se.

— Mnogo sam ti zahvalan, Dok. Ovo ti neću zaboraviti.

— Pa, možda sam učinio pravu stvar — rekao je Dok klimajući glavom. — A, možda i nisam. Imam samo tvoju reč da je ona borba bila poštena. U svakom slučaju, smatram da ovi ljudi nisu imali prava da tako postupaju.

Revolveraš ga je pogledao mirno.

— Rekao sam ti da je borba bila poštena i to je istina. Ja nemam potrebe da lažem, Dok.

Dok Holidej je malo iskosio glavu i da nije tako savršeno vladao svojim reakcijama na njegovom licu bi se sigurno pojavio začuden izraz. Ali to se nije desilo iako je u Konsidajnovim rečima odzvanjao neki čudan ton koji je u isto vreme i opominjao, i pretio.

— Konsidajn! — rekao je Dok. — Sad mi se čini da sam već negde čuo to ime.

— Nisi u ovim krajevima — rekao je revolveraš mirno. — Ja sam sa severa.

Rukom je pokazao na Dokovu „vinčesterku“ koja je bila prislonjena uz telo konja.

— Vidim da si na strani vlasti.

— Desi se. Ali, ovo je samo uspomena. Trenutno nemam veze ni sa čim i ni sa kim.

— Ipak, mogao bi da predaš čoveka vlastima.

— Mogao bih. Kao svaki građanin, uostalom. Ali, trenutno imam pametnija posla. Ako si tu mislio na sebe, mogu ti reći da me ne zanimaju tvoji poslovi. Ja samo ne volim kad se dvoonošci ponašaju kao životinje. To je sve.

— Mislim da bi se to o svakom moglo reći — rekao je Konsidajn zamašijeno.

— Zar? — nacerio se Dok. — A o tebi, šta bi se, na primer, moglo reći?

Konsidajn se nasmejao lukavo.

— O meni niko ne bi mogao mnogo da kaže. A ja sam čovek koji ne govori mnogo o sebi.

— Pa, u redu! Onda... Nego, mislim da umeš dobro da koristiš taj revolver. Ne mislim samo na onog čoveka koga si ubio u kako kažeš poštenoj borbi, već po tome kako nosiš taj revolver.

Konsidajn je nabrao čelo.

— Bolje da o tome ne govorimo, Dok — rekao je nekako opasno tiho.

Dok mu je uzvratio pogled, a zatim je klimnuo glavom. Zaista ga se nisu ticali poslovi ovog čoveka, kao što ga se, uostalom, ništa na svetu nije ticalo. Sem, naravno, kada naiđe na prizor kakav je bio

ovaj malopre. To se kosilo sa njegovim shvatanjima morala, i to nije mogao da ne vidi.

Već je krenuo kada je primetio da se Konsidajn još uvek ne diže. Pomislio je da to i ne može.

— Bolje pokušaj da ustaneš — rekao je.

Zatim je uzeo pušku u ruku, a onu drugu pružio Konsidajnu i pomogao mu da se dignu.

Revolveraš je opsovao nekoliko puta, pokušavajući da održi ravnotežu. Lagano je isprobavao snagu povređene noge.

Posle nekoliko pokušaja uspeo je da na nju stane mada se još malo oslanjao na Doka.

Onda je krenuo da sam napravi nekoliko koračaja, ali je ponovo pao.

Dok Holidej mu je opet pomogao da ustane.

I tako, desetak minuta, dok Konsidajn, konačno, nije bio sposoban da sam stoji. Noga mu je zaista bila jako udarena i prignječena, ali, Dok je pretpostavljao da neće proći ni pun dan i sve će ponovo biti u redu.

U ovoj etapi,

IV

Konsidajn je uzeo konja mršavog napadača i odlučio da se vrati u Sokoro.

Dok se pitao zašto revolveraš nije krenuo u suprotnom pravcu od mesta u kome je ubio čoveka. Znao je da ne bi dobio odgovor, čak i kada bi pokušao da sazna taj razlog.

SVAKOG 3. U MESECU
kod vašeg prodavca novina

Konsidajn je uopšte malo govorio o svojim namerama, a Dok Holidej je dobro poznavao tu vrstu ljudi. Ni sam nije voleo da priča o sebi.

Zato je zviznuo Migu koji se, uz slabo rzanje, polako približavao.

Bacio se u sedlo i poterao konja. I on je išao u Sokoro.

Rano, sledećeg jutra, stigli su u grad i do tog vremena Konsidajna je povredena noga prestala da muči.

Ljudi su već išli ulicama.

Doku nije promaklo da je većina ljudi zastajala i gotovo sa čuđenjem posmatrala Konsidajna. U prvom trenutku je pomislio da je i sam pobudio tu radoznalost, ali je nešto kasnije shvatio da je izraz na licima tih ljudi govorio nešto drugo.

Oni, kao da su postavljali pitanje Konsidajnu, kao da im nije bilo jasno kako je moguće da ga vide živog i zdravog.

Poneki bi s istim čuđenjem pogledao i Doka, misleći valjda, da su njih dvojica drugari.

Sada se više nije iznenadio kad je primetio nekoliko ljudi koji su živo raspravljali o nečemu, bacajući pogled prema njima. Znao je da to ima veze sa Konsidajnovim ranijim boravkom ovde.

Uostalom, to je bilo i razumljivo. Dok Holidej se setio da je Konsidajn ubio bradonjinog brata baš u ovom gradu, a sada je još jahao konja jednog od ovdašnjih građana, što je, takođe, moglo da izazove podozrenje.

Sva sreća, već su bili pred gradskom štalom.

Sjahali su u senci štalskih zidova i odmah im je prišao štalski momak, klimajući zabrinuto glavom.

— Dobro jutro džentlmeni. Da se pobrinem za konje? — pokazao je rukom na konje i trgao se kad je ugledao onog na kome je jahao Konsidajn.

— Nesrećni čovek, on se uplašio već kad ih je ugledao, a još kad je video konje, sav se prenerazio. Jedva je progovorio, ne uspevajući da se savlada.

— Za ime Boga! Nisam vas odmah prepoznao — rekao je Konsidajnu.

Zatim je pogledao Doka Holideja pomislivši, valjda, da poznaje i njega.

— Aha... — rekao je Konsidajn, a Dok je primetio pritajeno zadovoljstvo u njegovom glasu. — Pobrini se za konje. Istrljaj ih dobro i nahrani. Račun pošalji meni.

— Da, ser — rekao je štalski momak, sav nekako zgrčen.

— Ne mora tako — rekao je Dok. — Svoj račun...

— A, to ne — šepurio se Konsidajn. — Ja mislim da ti, ipak, nešto dugujem. Mogli bismo malo da porazgovaramo uz piće.

— Cini mi se da je malo rano — primetio je Dok kome je već bilo dosta društva. Želeo je da ode do prvog hotela da se čestito okupa i ispava, pa onda da vidi šta će dalje.

Ali, Konsidajn je bio uporan.

— Onda ćeš nešto pojesti — rekao je.

Okrenuo se štalskom momku koji ih je još uvek zapanjeno posmatrao.

— Taj moj konj neka bude spreman za polazak za, otprilike, jedan sat — rekao je. — Jasno?

— Naravno, ser — požurio je čovek da odgovori. — Možete se osloniti na mene.

— U redu, onda — bio je zadovoljan revolveraš i pošao ka vratima štale.

Dok Holidej je uzeo bisage koje su bile prebačene preko sedla i svoju elegantnu lekarsku torbu od koje se nikada nije odvajao.

Uputio se preko ulice na malom rastojanju od Konsidajna, prema salunu, koji je bio baš preko puta štale.

Ljudi su stajali malo po strani. Većina ih je s interesovanjem posmatrala pušku u Dokovoj ruci, a on je pomislio da će najbolje biti da prvo nešto pojede, pa tek onda da se pobrine za ostalo. Tako će se bar brzo skloniti sa ulice, a ako traži hotel, to će potrajati.

Izenadio se kada je u salunu ugledao kelnericu. Na Divljem zapadu su žene retko obavljale taj posao u salunima. Njih je bilo, ali za druge poslove, razume se.

A ova kelnerica bila je prilično nervozna. Stalno je ispuštala tanjire iz ruku i zveckala posuđem.

Dok Holidej je to primetio, ali, nije rekao ništa.

Ni Konsidajn nije ništa govorio sve dok nisu dovršili prilično obilan doručak koji se sastojao od jaja pečenih na slanini, kafe i velikih komada pite sa jabukama.

— Ovo mi je zaista bilo potrebno — rekao je Dok popuštajući malo opasač.

Pogledao je kelnericu koja ga je posmatrala sa strahom u očima.

— Hvala, lepote — klimnuo joj je glavom i nasmešio se.

— Naplati, sestro! — tek sad je progovorio Konsidajn. — I nemoj me gledati kao krava mrtvo tele! Volim da me žene gledaju malo drugačije.

Uštinuo je devojkicu za mišicu, a ona se samo izvila i sva se izbezumila od straha.

Konsidajn se obesno zacerekao, a Dok se namrštitio tako rečito da mu se cerekanje preseki na najvišoj noti.

— Bilo bi bolje da ostaviš devojkicu na miru — rekao je. I da bi izbegao gužvu, upitao je gotovo prijateljski. — Šta sada nameravaš da radiš?

Očekivao je da će mu Konsidajn reći da će produžiti putovanje, što bi bilo najbolje, ali, ovaj se zavalio u stolicu, ispružio noge pod sto koliko je mogao i proćakao zube.

— Odlučio sam da ostanem ovde dok mi se noga potpuno ne oporavi — rekao je gledajući Doka izazivački pravo u oči. — Tek tada nastavljam put. Sever, jug, istok ili zapad, sasvim je svejedno.

Izvesno vreme Dok Holidej ga je posmatrao ćuteći.

— Zaista mi izgledaš kao čovek koji ume da se dobro služi tim revolverom — rekao je zamišljeno.

Konsidajn mu je uzvratio pogled.

— Aha — bilo je sve što je rekao preko čačkalice.

Dok je klimnuo glavom, ali, više nije zapitkivao. Konačno, to se njega nije ticalo. Imao je i pametnija posla.

U sve ovo on se umešao samo zato što je smatrao da oni ljudi na „Magdalena putu” nemaju pravo da muče bilo koga, a naročito ne na način na koji su mučili Konsidajna.

A ubio ih je, jer oni su prvi digli oružje na njega. Nisu imali namjeru da ga poštede.

Da, to je bio jedini razlog što se sve odigralo baš onako kako se odigralo. A, ako Konsidajn nije želeo da govori o sebi, verovatno je imao svoje razloge.

Jedino što ga je donekle zabrinjavalo bio je način na koji su ljudi posmatrali i njega. Sigurno im se nije sviđalo što je u društvu sa Konsidajnom. A i onaj konj što ga je jahao Konsidajn može da im napravi goleme nevolje.

Polako je ustao i izvadio skupocenu tabakeru iz džepa.

Nije mu promaklo kako je Konsidajn razrogačio oči kada je video dragoceni predmet. Očigledno, nije imao prilike da tako nešto vidi svaki dan.

Dok je izvadio jednu od svojih omiljenih „virdžinija” cigara i zapalio.

— Pa, mislim da je vreme da krerem, Konsidajne — rekao je. — Do viđenja!

Konsidajn je, međutim, ustao, što Dok nije očekivao. Ovakva vrsta ljudi baš nije mnogo marila za etiketu. Stao je pred Doka i bukvalno mu se upio u lice.

— Ja sam još uvek tvoj dužnik, Holideje — rekao je. — Možda će nekada doći trenutak da ti bude potrebna pomoć. Treba samo da pozoveš.

Dok Holidej se nasmešio.

— Bolje da do toga ne dođe — rekao je. — Ali, ipak, hvala ti. Adios, amigo!

— Adios!

Dok je uzeo svoje stvari, a kelerica ga je razrogačenih očiju posmatrala dok je izlazio iz saluna.

Zatim je uplašeno pogledala u Konsidajna. Međutim, ogromni revolveraš je mirno seo i naručio još jednu kafu. Više nije obraćao pažnju na devojkicu.

V

Sa svim onim prtljagom na sebi Dok Holidej se najpre uputio u šerifovu kancelariju. Hteo je da javi da se na „Magdalena putu” nalaze dva mrtvaca, i ako su odavde, da šerif pošalje po njihova tela, ili da ih tamo sahrani.

Naravno, ako ih lešinari i hijene, kojih je u ovim krajevima bilo mnogo, već nisu sredili. Ipak, smatrao je da mu je to dužnost, kao i to da izjavi da ih je on pobio.

Na sredini trga od koga su se zrakasto pružale ulice grada, nalazila se nevelika kuća od brvana na kojoj je iznad vrata pisalo: „Šerif”.

Uputio se tamo. Popeo se na onih nekoliko stepenika i pokucao na odškrinuta vrata.

Niko se nije odazivao.

Dok je nogom odgurnuo vrata i tek tada je skočio neki čudan svat koji je dotada dremao u stolici za ljuljanje kraj soški, u uglu.

— Dobar dan, mister — pozdravio ga je Dok pomalo ironično. — Ovde je kako vidim vlast prilično budna.

Momak je bio sav podnaduo. Da li od pića ili od nespavanja, to Dok nije mogao da konstatuje, ali, to ga i nije zanimalo.

— Šta mogu da učinim za vas — mladić je ipak uspeo da izgovori frazu koju izgovaraju svi šerifi, kad im neko iznenada upadne u kancelariju. — Šta mogu...

— Jeste li vi šerif? — upitao je Dok pokazujući glavom na zvezdu na mladićevim grudima.

— Ja sam zamenik, a ko ste vi?

— Zovem se Dok Holidej. Ovde sam na proputovanju, ali...

— Zar niste vi predstavnik maršala? — zinuo je mladić i već se videlo da će sad zauzeti drugačiji stav.

— Nisam još — nasmejao se Dok. — Ali...

— Možete li mi onda objasniti šta, do đavola, radite u društvu onog ubice? — prekinuo ga je zamenik šerifa.

Dok Holidej je nabrao obrve. Nije mu se sviđalo ovo pitanje. Jer, ako je zamenik znao da je Konsidajn ubica, njegova dužnost je bila da ga odmah uhapsi, a ne da spa-va ovde kao neka baba.

— Mislite li to na Konsidajna? — upitao je Dok.

— Aha! Zna li da je pre dva dana ubio šerifovog brata ovde u Sokorou.

Dok se trgao.

— Šerifovog brata? — zapitao je pazeći da mladić ne vidi iznenađenje na njegovom licu.

— Naravno. Lukas Enderbi je šerif. Imao je mlađeg brata po imenu Mič. Mladić je bio prilično neo-

buzdan i divalj. Izazvao je Konsidajna i...nastradao.

— Aha...I šta je dalje bilo? — pitao je Dok kada je video da se mladić zbog nečega usteže, a videlo se i da je prilično uplašen.

— Pa, ništa! Konsidajn je napustio grad, ali je šerif pošao za njim u društvu pomoćnika, Morga Vile-
ra. A sad...

— Šta, a sad?

— Pa, svi u gradu su videli da Konsidajn jaše Vilerovog konja, a vi ste ušli u grad zajedno s njim.

Dok Holidej se jedva uzdržavao da ne plane. Bes ga je obuzeo kada je čuo ko su bili Konsidajnovi prgonitelji. Predstavnici zakona, znači! A služili su se metodima nedostojnim i divljaka.

— Enderbi je bio šerif, rekli ste? A gde je on bio kad mu je brat poginuo?

— Nije bio ovde. Bio je van grada — raspričao se mladić. — U stvari, on nije šerif sve vreme.

— Možda i nije za šerifa — progundao je Dok.

— U pravu ste — rekao je mladić u poverenju. — On baš ne liči mnogo na šerifa, ali je čvrst, žilav čovek. Sposoban je da se odupre banditima. On je, u stvari, lovac na bizone i bio je u lovu kada je Mič poginuo. I Viler je bio s njim.

Dok je klimnuo glavom, a mladić ga je pogledao upitno.

— Neki kažu da je borba bila poštena — primetio je.

— Pa...

Mladić je bio zbunjen. Onda je odjednom otkačio zvezdu i stavio je na sto.

— Bolje će biti da se ovoga oslobodim. Šerif me je naterao da je prikačim. A pravo da vam kažem, ne sviđa mi se ova situacija...

— Pošao je prema vratima, a Dok ga je zadržao.

— Niste mi odgovorili na pitanje, mister — rekao je učtivo da još više ne prepadne mladića. — Je li borba bila poštena?

— Pa... Bila je čista, ali, Lukas to niko nije mogao da objasni. To je, njemu, na kraju krajeva, bilo i svejedno.

Dok je odahnuo.

— Da, tako je izgledao. Mislim da mu je sve bilo svejedno. On i Viler su stigli Konsidajna. Ja sam naišao u trenutku kad su se spremali da mu zapale kosu, a već su uspeli da ga dobro napiju peskom. Bio je napola zadavljen.

Mladić je izgledao kao da nije iznenađen.

— To liči na našeg šerifa — rekao je. — On zaista ume...

— Da bude prokleti kućkin sin, to ste hteli da kažete.

Mladić je uplašeno klimnuo glavom.

— Da, on je takav. Samo molim vas, mister, ja vam ništa nisam rekao. Tako je mučio i moga oca, a mene je posle naterao da mu budem pomoćnik. On je...

— Bio je — ispravio ga je Dok.

— Molim? — zapanjio se mladić.

— Kažem, bio je prokleti kućkin sin. Ja sam ga ubio. I Viler, takođe.

Mladić je izvesno vreme buljio u Doka, a zatim se sav zacrveneo.

— Do sto đavola! — jedva je us-

peo da kaže. — Vi ste mister, veliki...

Ali, Dok ga je presekao pogledom.

— Oni se nisu predstavili kao predstavnici zakona — rekao je. — Koliko sam ja video, spremali su se da muče čoveka, dok ne izdahne. A on nije mogao da se brani, jer ga je pritisnuo konj kojeg su ubili pod njim. Postupali su gore nego i najdivljiji Apači, koji tako rade samo s osvedočenim zločincima.

— Do sto đavola! — ponovo je rekao mladić. — Samo, sada će biti problema. Moraćete svim građanima da objasnite zašto ste ih ubili.

— Pa, rekao sam vam — odsekao je Dok. — Nisu rekli ko su. Osim toga, ubio sam ih u samoodbranu. Pokušali su i mene da ubiju.

Tog trenutka, Dok je primetio da on i mladić više nisu sami. Na verandi ispred šerifove kancelarije već se skupilo prilično ljudi. Čekali su i slušali razgovor, ali, po licima im se, kada ih je Dok ugledao, nije moglo zaključiti da li su dobro raspoloženi ili ne.

U svakom slučaju, to je mogao da bude pokazatelj samo jedne stvari. Šerif Enderbi nije bio omiljen u ovom gradu. On je morao biti nešto zlo, to je jedino moglo da se pretpostavi.

— Izgleda da imamo publiku — rekao je Dok pokazujući na ljude, koji su provirivali kroz vrata.

— Tačno — rekao je jedan. — Zovem se Brevstver i mogu vam reći da ste učinili dobro delo... s jedne strane. Jer, Lukas baš nije

bio predstavnik zakona kakvog bi trebalo da želi neki grad. Ali, boljeg nismo mogli da nađemo. Niko drugi nije želeo taj posao. On je bio podmitljiv i surov, ali je umeo da održava red. Kad kauboji pokuljaju u grad...

Zaustavio se i pogledao u pomoćnika.

— Cini mi se da je neko rekao da se Maklinovo stado već približava gradu?

Mladić je klimnuo glavom.

— Treba da stignu oko podne. Brevster se namrštio.

— Ne verujem da ćete dobiti aplauz od građana za ovo što ste učinili, mister — obratio se Doku. — Jer, vi ste nas ostavili bez šerifa baš u najgorem trenutku. Ti Maklinovi kauboji će rasturiti Sokoro.

Dok Holidej ga je gledao pravo u no, ali u očima mu se video gnev. Bilo mu je dosta ovih mekušaca. Zbog takvih su u mnogim gradovima Divljeg zapada bivši banditi navlačili jagnjeću kožu i prikačinjali zvezdu na grudi. A tada nisi znao od koga više da se čuvaš, od bandita ili ovih koji to, tobož, nisu.

— Pozvali smo saveznog maršala, mister Brevstere — umešao se u razgovor pomoćnik.

— Do đavola! To je bilo pre nekoliko nedelja, a taj se gospodin još nije udostojio da se pojavi — psovao je Brevster.

Zatim se ponovo okrenuo Doku Holideju.

— Građani ovog grada su imali prilično zamerki na način na koji je Lukas vršio dužnost šerifa i zavedio red u ovom gradu — govorio

je. — Zbog toga smo i pozvali saveznog maršala. Ali, od njega nismo dobili odgovor. Kao da se svi plaše ovog slepog creva od grada.

— Ja vas zaista ne razumem, mister — rekao je Dok Holidej izveštačenom učtivošću. — Kažete da je šerif bio bitanga. Ne tim rečima, ali, ono što ste rekli o njemu, znači baš to. Pa, zašto onda tolika priča? Kao da, ipak, žalite za njim?

— Jedino smo njega imali, a to je, ipak, bolje nego ništa... A vi ste nas baš sada ostavili bez njega, mister.

Dok Holidej ga je gledao pravo u oči, sve dok čovek nije skrenuo pogled. A onda je tiho zapitao:

— Kada polazi kočija za Santa Fe? Konj mi je prilično umoran i poslao bih ga železnicom. Stanica je, ako se ne varam, desetak milja severno?

Brevster je zatrepao očima iznenađen naglom promenom teme.

— Hm... kočija polazi uveče, ali, to sad...

— Odlično! Da li ovde postoji telegraf?

— Da, tu je iza ugla. Pored glavne trgovine — promućao je Brevster. — Ranije je postojao telegraf i ovde, u ovoj kancelariji, ali...

— Znači, to je čuveni Dok Holidej? — upitao je jedan od ljudi koji su stajali iza Brevstera i sada su se razmakli da prođe Dok Holidej.

— Aha — odgovorio je mladić.

— Pa, i izgleda onako kako se priča o njemu — rekao je Brevster. — Ipak, ne dopada mi se što je Sokoro ostavio bez šerifa.

Tek tada je primetio da mladić nema zvezdu na reveru.

— A ti, Li? Gde ti je zvezda?

— Uzmite je vi, mister Brevstere — odgovorio je mladić probijajući se kroz masu. — Ne želim da mi je probiju metkom oni Maklinovi divljaci kad ulete u grad.

VI

Telegrafista je bio iznenađen kada je pročitao poruku koju je Dok Holidej hteo da pošalje. Oštro ga je pogledao.

— Ovo je za saveznog maršala? — upitao je.

— Tačno.

— Znači, ubijeni su šerif i njegov pomoćnik?

— Slušaj, momče. Pošalji taj telegram i ne zapitkuj mnogo. Nemam vremena.

— Ali... mister — već je bio blaži telegrafista, — zar Konsidajn nije vaš ortak?

— Nije i šalji taj telegram.

— Mislio sam da je tako — čovek je već bio malo smireniji i odmahnuo je glavom. — Znae, video sam ga kako jaše zamenikovog konja. Pretpostavljam da ga nije dobio na poklon.

Dok Holidej je uzdahnuo.

— Ovo je neki mnogo pričljiv grad. Bolje bi bilo da ste malo više delali. Inače, Konsidajn nije dobio zamenikovog konja.

— Pa, tako sam i mislio. Ubio je zamenika, zar ne?

— Nije. To sam učinio ja. I da ste do kraja pročitali telegram, to biste već znali.

Čovek je reagovao baš isto kao i

Brevster. Bio je žestoko uplašen i to zato što je grad ostao bez šerifa.

— To ne valja. Kad stignu kauboji, biće gužve. I ne samo to, Konsidajn zaista može da postane vrlo nezgodan, kad popije nekoliko čašica.

Tek tada čovek kao da je shvatio pravu težinu situacije unezvereno je pogledao Doka Holideja i promrmľjao sebi u bradu.

— Do đavola! Ja ću se držati po dalje od ulice, a reći ću svojoj ženi i deci da postupaju isto tako. Pa, još i taj...

Zacutao je malo, a zatim dodao:

— Pa, još i Konsidajn.

Dok je malo lupnuo prstom u šalter da bi ga vratio u stvarnost.

— Mislite li da je Konsidajn zaista tako opasan? — upitao je.

— Ne znam — slegao je ramenima čovek. — Za njega se svašta priča. Ipak, mnogo više me brinu Meklinovi kauboji.

— Zar je to društvo tako opasno?

— Da ste ih videli na delu, ne biste se čudili što su građani tako zabrinuti. I samo nam je falio još i Konsidajn!

Dok Holidej je protrljao bradu i uz put pomislio kako bi već bilo krajnje vreme da se obrije. Ako nešto nije podnosio to su bile neurednost i prljavština. Zato je i štrčao među ovim ljudima koji se baš nisu mogli pohvaliti da se ne plaše vode i sapuna.

Pokazao je prstom na poruku koju je telegrafista bespomoćno držao u ruci.

— Molim vas da ne šaljete odmah tu poruku — rekao je, ne objasnivši zašto je promenio odluku.

Zatim se okrenuo i izašao iz kancelarije.

Ostavio je stvari u obližnjem hotelu, a zatim je krenuo pravo prema salunu u kome je ostavio Konsidajna i ušao unutra.

Kelnerica se uplašeno trgla kad ga je ugledala.

— Nemojte se plašiti, gospođice — rekao je Dok naklonivši se galantno s izvesnom dozom humora, što je devojkicu nasmejalo. — Jeste li videli kuda je otišao onaj čovek sa kojim sam malopre doručkovao?

Devojka je klimnula glavom i pokazala na vrata.

— Da, otišao je u salun preko puta.

Dok joj je zahvalio, a zatim izašao napolje. Brzim koracima uputio se preko puta. Kundakom puške otvorio je pokretna vrata i ušao u salun.

Barmen je bio zabavljen brisanjem čaša, a nekoliko ljudi je stajalo pored šanka i pilo.

Konsidajn je sedeo za stolom u uglu. Pred njim je bila čaša puna burbona, a malo dalje od nje stajala je tek načeta flaša.

Konsidajn se levom rukom poigravao čašom, dok mu se desna nije mogla videti. Držao je pod stolom.

Kad je ugledao Doka, revolveraš je klimnuo glavom. Odgurnuo je stolicu i pozvao Doka da sedne.

— Sedi i popij jedno piće, Dok — rekao je gotovo ljubazno, ali, Doku nije promakao tračak opreznosti koji se ogledao u Konsidajnovim očima. — Barmene! Donesi još jednu čašu.

— Nije potrebno — rekao je Dok,

kada je barmen požurio sa čašom.

Čovek je zastao i zbunjeno posmatrao čas Doka, čas Konsidajna. Iskustvo mu je govorilo da nije dobro da ne posluša ni jednog, ni drugog.

Odahnuo je tek kad je revolveraš slegao ramenima i malo se osmehnulo.

— Kako hoćeš — rekao je.

Prineo je čašu usnama i iskapio je, a zatim je natio drugu. Koristio je samo levu ruku, što je Dok odmah primetio.

— Izgledaš mi nešto neraspoložen, Dok — rekao je preko ruba čaše.

— Do đavola, i jesam — rekao je Dok. — Zašto mi nisi rekao da su ono bili predstavnici zakona? Možda bi ti se sviđalo, da me vidiš kako visim?

Konsidajnovе oči биле су мирне.

— Da li bi to značilo nešto drugo od onog što si video? Osim toga, pucao si u samoobranu, a ja sam to video.

— U pravu si. Ali, možda bih se ja drugačije ponašao, da sam znao da su oni predstavnici zakona.

— To su oni trebali da ti kažu — zacerekao se Konsidajn. — Niko ih nije sprečavao da pokažu svoje značke, ako su ih uopšte imali. Samo, onda ne znam kako bi objasnili onakvo ponašanje. I ne brini. Bio je to par zmija, koji i nije zasluživao ništa drugo sem metak.

— S tim se slažem — rekao je Dok. — Međutim, postoji jedan drugi problem. Ovaj grad je ostao bez predstavnika zakona. Dolaze ka ubojci, a i sam znaš kako se oni po-

našaju kad upadnu u neki grad posle nekoliko meseci provedenih u preriji. A u gradu ima žena i dece.

— Nemoj mi reći da te to muči? — cerekao se Konsidajn. — Baš si ti neki duševan čovek.

Dok se jedva uzdržavao da ga ne raspali po gubiti. Poznavao je dobro ovu sortu, ali, za Konsidajna je učinio previše da bi on smeo da bude tako bezobrazan.

I sigurno mu ne bi oprostio da nije želeo da se sada sve smiri i da ne pravi gužvu u trenutku, kada je ceo grad ionako u strahu.

— Da, baš to me muči — rekao je. — A sve se dogodilo zato, što si ti ubio šerifovog brata.

Konsidajn je slegao ramenima. Uopšte nije smatrao da je potrebno da odgovara.

— Priznajem da to nisi mogao da izbegneš, ali, mislim da sada ne bi trebalo da ovde budeš. Spasavajući tvoju kožu ja sam se uvalio do guše, a i ovaj grad sam uvalio u nevolju.

I kao što to obično biva, u salunu se već nakupilo prilično preplašenih građana, koji su već svi znali šta se dogodilo i sada su u sto pu pratili Doka Holideja.

Osećajući da je u centru pažnje, Konsidajn je počeo da se ponaša kao da je na pozornici. Pogledao je iskosa Doka Holideja i dovoljno glasno ga zapitao.

— Slušaj Dok, ako te baš toliko boli glava, zašto ti ne bi uzeo značku?

Sada je nastalo nešto što ni Dok, ni Konsidajn nisu očekivali.

Odjednom ljudima koji su stajali oko njih i slušali njihov raz-

govor, očekujući valjda gužvu, kao da je laknulo.

Tek tada, Dok Holidej je primetio da je tu i Brevster.

— Tačno, mister Holideje — prišao im je Brevster bliže. — Vi ste nas ostavili bez šerifa...

— Slušajte, mister — obrecnuo se na njega Dok Holidej. — Nikada u životu nisam želeo da nosim zvezdu, niti mi to pada na pamet. Ja imam pametnija posla i još večeras napustiću Sokoro.

U masi je nastalo gundanje, a čuli su se i otvoreni uzdasi.

— Odakle ste se samo pokupili, kad ne umete sami da zaštitite svoj grad? — besno ih je upitao Dok Holidej.

— Sve su to kukavice, mister — čuo se sa vrata ženski glas.

Dok je podigao glavu i susreo pogled jedne mlade, ali, videlo se, iz mučene žene.

— Zovem se Meri Lu — rekla je žena ulazeći u salun. — Imam šestoro dece. Muža su mi ubili Meklinovi kauboji kad su ovamo upali prošli put. Pucala sam na njih i rekli su da će me obesiti za noge, kad stignu sledeći put. Mogli su tako da rade, jer su ovi ljudi oko nas šonje, a šerif je bio propalica i bandit. Radio je šta je hteo. Zakon za njega nije ni postojao. Ako, se neko ne nađe da spreči one bitange, ja ću pobiti svu svoju decu i sama ću se, na kraju, ubiti.

Ljudi su bili zaprepašćeni. Svi su poznavali Meri Lu i znali su da je ova očajnica spremna da zaista uradi ono što je sada rekla.

— Pazi sestro da nas ne takneš u srce! — dobacio joj je Konsidajn.

— Zaveži! — rekao je Dok opasno tihim glasom, a Konsidajn se i nehotice uozbiljio. — I da znaš, ako prihvatim zvezdu, moglo bi da se dogodi da ti kažem da napustiš grad.

Konsidajn ga je pogledao preko ivice čaše. Zatim je jednim gutljajem ispraznio njenu sadržinu.

— Znači tako? — upitao je tiho.

— Tako. Uostalom, građani su dovoljno ogorčeni na tebe.

— A ti nisi?

Dok Holidej je odmahnuo glavom.

— Nisam. Ti mene ne zanimaš. Ali, oni kažu da postaješ nezgodan, kad popiješ koju više. Situacija bi mogla da se zamuti, pogotovu kad u grad stignu ti goniči stoke.

Konsidajn je lagano srkutao svoje piće.

— Ja ću poći, čim budem spreman — rekao je. — Da sam na tvoje mestu ne bih požurivao taj trenutak.

— Kao što sam rekao, moglo bi se dogoditi da građani zaključe da će biti najbolje da odeš pre nego što stignu kauboji.

Konsidajn je lagano pio i nije rekao ništa.

— Imaš li nameru da mi praviš neprilike, ako do toga dođe? — pitao je Dok.

— Znači, ti uzimaš zvezdu?

— Uzimam. Ali, samo na jedan jedini dan — obratio se ljudima oko sebe. — Mislim da je za moj ukus i to previše. Dakle, hoćeš li, ako dođe do toga? — ponovo se obratio Konsidajnu.

— Pa, pošto je to samo mogućnost, onda još nema razloga za za-

brinutost, zar ne? — odvratio je revolveraš. — Kad budeš prikačio značku, i, ako budeš zatražio da odem, onda ćemo razgovarati o tome.

Dok Holidej se tada obratio ljudima i barmenu.

— Vi sigurno već svi znate da vam je šerif mrtav — rekao je. — I kako je poginuo. To jest, da sam ga ubio ja. Sad ćete čuti i kako je došlo do toga. Uostalom, mislim da će biti dovoljno da kažem, da sam ih pobio u samoodbrani.

— Tačno! U mom prisustvu — rekao je Konsidajn, ali to izgleda nikog od prisutnih nije impresioniralo.

Za sve njih je mnogo uzbudljivija bila činjenica da će makar za jedan dan, ipak, dobiti šerifa.

— Međutim, mislim da je za vas sada važniji problem dolazak Maklinovih kauboja... pomalo i zbog Konsidajnovog prisustva. Ja sam Dok Holidej i pošto sam ovaj grad ostavio bez predstavnika zakona voljan sam da prihvatim značku šerifa. Kao što sam rekao, samo za jedan dan. Imate li primedbe na moj predlog?

Nastala je nepodnošljiva graja. Svi su želeli da kažu kako nemaju ništa protiv i da su srećni što se sve završilo ovako.

— Slušaj, šerife! — nadvikao je galamu Konsidajn. — Naredi ovim drekavcima da prestanu ili ću...

— Bio bih vam zahvalan da ovo prenesete i ostalim građanima — rekao je Dok na svoj miran i odmeren način, ali je u sebi psovao što se umešao još u jednu stvar, koja ga totalno nije zanimala.

To što je prihvatio značku bila je isključivo zasluga Meri Lu. Inače, Dok se slagao sa Konsidajnom, bar u jednom. Građani Sokoroa su se zaista ponašali kao preplašeno krdo drekavaca, kad ih u prašumi iznenade slonovi.

— Ja sada idem da pošaljem telegram saveznom maršalu — rekao je. — Moram ga obavestiti o situaciji.

Zatim se obratio Konsidajnu.

— Kao što sam rekao, ostaću ovde jedan dan. Naravno, ako me neko ne omete u tome, Konsidajne. U tom slučaju, moraću da promenim odluku.

Revolveraš se iscerio.

— Prokletstvo, Dok. Zaista me dovodiš u nezgodnu situaciju. To mi se, stvarno, ne dopada.

Dok ga je mirno posmatrao, ali, nije rekao ništa.

— Ja ti mnogo dugujem — rekao je Konsidajn, a izraz u očima mu je odjednom postao hladan i opasan. — Ti računaš na to, zar ne?

— Ne poričem — odvratio je Dok. — Ja ću računati na sve što bi moglo da mi olakša posao ovde.

— Računaš na to da neću potegnuti revolver na tebe. Znaš to, zar ne?

— Ne, to ne znam. Možda mogu da se nadam, ali, nikako ne mogu da budem siguran u to.

— Onda veruj to što sam rekao — odvratio je revolveraš. — I ja, takođe, imam svoj ponos. Spasao si mi kožu i dugujem ti, zaista, mnogo. Kožu ti dugujem. Ali, sve ovo drugo mi se ne dopada, Dok. Ne bih voleo da mi kažeš da napustim

grad. Ti si otišao mnogo dalje, nego bilo ko dosada. Svaki drugi da mi je to rekao, ne bi uspeo da kaže ostalo...

— U redu, Konsidajne. Ne želim da se svađam s tobom, jer zaista, meni ne smetaš. Međutim, hteo sam samo da ti kažem, da ne bih želeo da praviš nevolje kad stignu kauboji. Šta ćeš uraditi, na tebi je da odlučiš.

— Ti sebi zaista suviše dozvoljavaš, Dok. Dosada sa mnom tako niko nije razgovarao.

— Kao što vidiš ja jesam — rekao je Dok i čekao.

Nije morao da čeka dugo. Revolveraš je odjednom odbacio sto od sebe i pogodio Doka posred grudi.

Dok je pao, a sto se sručio pored njega. Upravo je hteo da ustane, kad mu je Konsidajn prišao i čizmom zamahnuo na njega.

— Ja neću pucati u tebe, Holideje — rekao je — ali, to ne znači da ću mirno sedeti i slušati kako me vrediš. Naročito ne, pred ovim majmunima.

Njegova čizma se još nije spustila na Dokova rebra kuda je krenula, a on je već bio na nogama i uputio Konsidajnu dva snažna udaraca u pleksus.

Konsidajn je ipak uspeo da uhvati Doka za kosu i da mu čelom zadaje dva žestoka udarca u lice.

Dok je osetio kako su mu kolena klecnula. Iz nosa mu je šiknula krv, a zvezde su mu zablistale pred očima kada je Konsidajn ponovio udarac.

Krv je zaslepila Doka. Ali, uspeo je da primeti da Konsidajn nije želeo da ga udara pesnicama. Čuvao je ruke.

Revolveraš je bio jak kao kljusina. Ipak, osim tih udaraca glavom nijednom nije uspeo da Doka dohvati nogom, što je neprestano pokušavao.

Dok je imao izvanredne reflekse. Iako nije dobro video, uspevao je uvek da se izmigolji. Onda je odjednom zgrabio Konsidajna za nogu i zavrnuo je svom snagom.

Revolveraš je za trenutak zastao. Onda se zateturio i počeo da mlata rukama da bi održao ravnotežu.

Dok Holidej se zacerekao i rukom ga lupio po povređenom mestu na nozi.

Konsidajn je jeknuo, a kolena su mu kleknula.

Dok Holidej ga je tada iz sve snage cimnuo za nogu, a revolveraš se sa treskom opružio koliko je dug.

Dok ga je dočekao s ispruženim nogama i snažnim udarcem posred grudi odbacio ga nekoliko stopa unazad.

Onda se tek uspravio i obrisao krv sa očiju. Video je revolveraša kako pokušava da ustane. Prišao mu je i sa nekoliko silovitih udaraca posegao ga na obližnje stolove.

Međutim, Konsidajn je bio neverovatno jak. I pored toga što mu se lice krivilo od bolova uspeo je da se dignu i da poleti na Doka.

Ni jedan, ni drugi nisu bili svesni da se u salun stušiti pola grada i da je na ulici bilo bar toliko ljudi koliko ih je bilo oko njih.

Oni su nastavili da se tuku. Udarci su sevali na sve strane. Konsidajn se sve vreme trudio da udari

Doka laktom ili nogom, što je značilo da je Dokova pretpostavka bila tačna. Čuvao je jedino pesnice. U stvari, čuvao je šake.

Sada ga je Dok udario sa dva snažna direkta u lice što je Konsidajn dovelo do izbezumljenog besa. Zaboravio je da čuva šake i pesnicom je pogodio Doka ponovo u nos, a ovom je sve zazvonilo u glavi.

Ipak, uspeo je da izbegne sledeći udarac i zada jedan snažan aperkat, što je delovalo tako impresivno da se iz svih grudi posmatrača oteo uzvik.

— Uuuh!

Izgledalo je kao da se Konsidajn podigao, s poda, ali sledeća serija udaraca ga je dočekala i nije mu dala vremena da se povrati.

Složio se na pod kao prazna vreća i ostao da leži nepomično, onesvešćen.

Teturajući se, Dok Holidej je stigao do šanka i dao znak barmenu. Ovaj mu je smesta nasuo viski u čašu.

Mada je prihvatio čašu obema rukama, Dok je prosuo nešto tečnosti na cinkanu ploču šanka.

Trgao se kada je alkohol dotakao njegove ranjene usne, ali je, ipak, popio dobar gultaj. Međutim, sve dok je pio, Dok je osećao ukus krvi u ustima.

Ispio je još jednu čašu, a zatim se okrenuo ka Konsidajnu. Revolveraš je počeo da se pomera.

— Da sam na vašem mestu, mister Holideje — rekao je barmen zabrinuto — ne bih se više brinuo o ovom gradu. Kad se Konsidajn sasvim osvesti, on će vas potražiti sa revolverom u ruci.

— Možda, a možda i neće — rekao je Dok, brišući lice svilenom maramom, koju je uvek nosio u džepu. — On mi još uvek nešto duguje. Verovatno će se toga setiti. Ako se ne seti... — Dok je sle-gao ramenima.

Znao je da ne bi imalo smisla pokušavati da smiri čoveka kakav je bio Konsidajn, ako je ovaj već odlučio da potegne revolver.

— Možda bi bilo dobro da ga neko polije hladnom vodom, da se pre osvesti — rekao je barmenu.

— Ja ne bih — odmahnio je barmen glavom. — Neka leži koliko hoće. Ne žurim baš naročito da ga ponovo vidim na nogama.

Uprkos povredama na usnama, Dok je morao da se nasmeje.

— O kej! — rekao je. — Čini mi se da bi bilo dobro da pogledam šta ostali građani misle o tome da im za izvesno vreme budem šerif.

— To ne treba ni da pitate. Naročito ne, posle ovoga — uveravao ga je barmen iako je znao da je to forma kroz koju mora proći svaki izbor šerifa.

Dok je klimnuo glavom, a zatim pošao prema vratima saluna.

U vreme kad je stigao do telegrafa, vest o događaju u salunu već se proširila gradom.

Telegrafista ga je dočekao sa širokim osmehom.

— Da, mister šerife? Šta mogu da učinim za vas? — zapitao je topeći se od ljubaznosti.

Dok Holidej je morao da se nasmeši. Sve je mogao da zamisli samo ne sebe u ulozi šerifa.

— Dajte mi novi formular za telegram. — Napisao je novu poru-

ku maršalu i stavio je pred telegrafistu. — Pošaljite ovo odmah.

— Naravno, šerife. Imam jednu bure puno kišnice tamo pozadi, ako želite da se operete.

— Hvala — prihvatio je Dok. — Uostalom, sad ionako nije imao vre mena da misli na hotel i ostalo što ide uz to.

Kada je stigao u kancelariju šerifa, tamo je već bio Brevster sa zvezdom u ruci. Pružajući je Doku rekao je.

— Ponosni smo što vam je dajemo, mister Holideje. Makar to trajalo samo jedno veče.

— Hvala — rekao je Dok, a u sebi pomislio: smrdljiva kukavica, nije mu palo na pamet da sam prikači ovu zvezdu.

Uzeo je zvezdu, ali je nije prikacio na rever, već je tutnuo u džep od prsluka.

Brevster nije krio da je iznenađen, ali, nije se usudio da glasno stavi primedbu. Zurio je u Doka, a na licu mu je bio izraz neverice.

— Ne brinite — podsmehnuo se Dok. — Ono što sam rekao izvršiću, ali ne možete tražiti od mene da budem i obeležen.

Uto je u kancelariju utrčao jedan čovek. Sav zadihao počeo je da govori smušeno, da su ga jedva razumeli.

— Maklinovo stado je već stiglo — govorio je čovek. — Neće proći mnogo vremena, a kauboji će napraviti ršum u gradu.

Dok Holidej je klimnuo glavom.

— A da li je neko video Konsidajna? — upitao je.

Brevster i onaj pridošlica su se pogledali. Onda je ovaj drugi rekao.

— Čulo se da se obreo u gradskom kupatilu. Zatim je uzeo bocu piva i popeo se u svoju sobu. Kažu, nije rekao ništa. Ni jednu jedinu reč. Možda hoće da ostane u sobi, da se oporavi od udaraca.

— Pa, nema samo on da se oporavlja — pipnuo se Dok po licu, na pravivši na taj način šalu na svoj račun.

Oba čoveka su se nasmejala i tako su se malo opustili.

— Ali, da ne pričamo o Konsidajnu. Ako ne bude pravio neprilike, treba ga ostaviti na miru. Ionako ćemo imati pune ruke posla sa tim kaubojima — rekao je Dok.

— To je sigurno — složio se Brevster. Laknulo mu je što će bar ova stvar mirovati.

Ali, posle izvesnog vremena, osvrnuo se oko sebe. Videlo se da mu je nelagodno, kada je počeo da govori.

— Ima još nešto, Dok... — počeo je.

Dok ga je pogledao iznenađeno, ali, nije pitao ništa. Čekao je da čuje šta Brevster ima da mu kaže.

— Pa, Lukas i Mič... Oni su imali polusestru, Lin. Ona živi izvan grada. Sama. Gaji povrće i tako zarađuje za život. Ona još ne zna za Lukasa i Miča i mislili smo da...

Nije dovršio rečenicu, već je samo slegao ramenima i, u očekivanju, pogledao u Doka.

Dok je lagano klimnuo glavom.

— U redu! Sada je moja dužnost da je obavestim. Pretpostavljam da će potegnuti pušku na mene?

— Ne znam — opet je slegao ra-

menima Brevster. — Nikada nije mnogo vremena provodila sa svojom polubračom. Ipak, ne mogu da predvidim kakva će biti njena reakcija.

— Kako ću da pronađem njenu kuću? — upitao je Dok mirno.

VII

Lin Marti je živela na jednoj maloj farmi, koja nije bila ni punu milja udaljena od Sokoroa.

Kuća je bila mala, sazidana od kamena, a ispred nje se pružala pažljivo uređena i brižljivo negovana bašta sa cvećem. Povrće je raslo iza kuće. Bilo ga je različitih vrsta.

Malo dalje od kućice prostirao se voćnjak sa kajsijama, breskvama i jabukama.

Dok je bez oklevanja prišao kući i zakucao na vrata.

Lin je bila omalena crvenokosa devojka, nežne puti i krupnih plavih očiju. Nije imala više od dvadeset godina. Bila je obučena u plavu haljinu sa kao sneg belom kragnom oko vrata.

Međutim, Doka je iznenadilo nešto drugo. „Sačmarica“ sa skraćenom cev, koju je Lin uperila u njegove grudi, čim je otvorila vrata.

Dok je odstupio korak unazad i odmah podigao ruke u visinu ramena.

— Ostanite tako sve vreme, mister — rekla je devojka. — I recite odmah šta ste želeli?

— Pa, gospodice, ja... Slušajte, da li biste bili ljubazni da tu pu-

caljku uperite u nekom drugom pravcu. Prilično sam nervozan kad neko u mene uperi takav top. Naročito, kada je u rukama žene.

— Uveravam vas da sam zaista majstor u rukovanju ovim oružjem — bila je neumoljiva devojka. — I nemam nameru da sklonim pušku, osim, ako mi ne kažete ko ste i šta želite. Još dok ste išli stazom prema kući, videla sam modrice na vašem licu i to, sveže. Sa takvim čovekom, ne želim ništa da reširam.

— Pa... tu ste verovatno u pravu, ali, ako biste dozvolili: Ili, pogledajte u moj džep na prsluku.

Dok gotovo da se pokajao što nije prikačio zvezdu. Da je devojka bila malo nervoznija, moglo se dogoditi svašta.

Devojka mu je uperila pušku pod bradu, a drugom rukom mašila se za njegov džep. Izvadila je zvezdu i malo se trgla.

— Da, gospođice, ja sam novi šerif u Sokorou — rekao je Dok, ali se još nije usuđivao da spusti ruke. — Privremeno. Ali, drugi predstavnici zakona sada ne postoji.

Devojka je malo skrenula pušku, a Dok je odahnuo.

— A šta je sa Lukasom? — upitala je. — Valjda nije dao ostavku?

— Pa, ne bi se moglo reći baš tako. U stvari, on ne može... Poginuo je. Ja sam ga ubio — dodao je brzo. — Naravno, pošto je on, pre toga, pokušao da ubije mene. Ja sam samo bio spretniji i brži.

Lin ga je posmatrala netremice, kao da nije mogla da shvati pravi smisao njegovih reči.

U nekoliko rečenica, Dok joj je ispričao šta se dogodilo.

— Eto, tako je bilo. Mislio sam da je moja dužnost da vas obavestim o tome — rekao je na kraju.

Lin Marti je lagano klimnula glavom.

— Čula sam da je Mič poginuo u revolveraškom dvoboju i nadala sam se da će se dogoditi tako nešto. On je bio divalj, neobuzdan, naprasit. Bio je nedokazan. Stalno je oponašao Lukasa... — govorila je kao da je objašnjavala sebi.

Dok je podigao obrve. Devojka ga je iznenadila, pa joj je to i rekao.

— Ne izgleda mi da ste mnogo ožalošćeni — rekao je. — Izvinite, ali...

— Nisam mnogo volela svoju braću — rekla je devojka. — Oni su rođeni u drugom braku moje majke, što naravno, nije razlog. Razlog su oni sami. Hteli su čak i ovu kuću da mi uzmu. Možda su zato bili takvi što ih je otac ostavio još dok su bili mali, ko zna... — No, stvarno, ne mogu da plaćem za njima. Moja sećanja na njih su suviše neprijatna.

Doku je laknulo.

— Pa, da li biste onda pristali da ostavite na miru tu „sačmaricu“?

Posmatrala ga je neko vreme, a zatim ostavila pušku kraj vrata.

— Mislite li da ste sposobni da održavate red u gradu kakav je Sokoro? — upitala je Lin. — Da li znate da su danas stigli Maklinovi kauboji, mister?

— Holidej. Dok Holidej.

— Mister Holideje? Neće proći

mnogo vremena, a oni će se uputiti u salune. Šta to znači, videćete.

— Da, videćemo. Svi ćemo videti. Ali, ja sam rešio da pokušam.

— Da sam na vašem mestu, ne bih imala poverenja u onog Konsidajna. Ne verujem da će poštovati vaša naređenja, iako ste mu spali život.

— I nemam ga, ali, kako vidim, vi ste odlično obavешteni.

— Ja snabdevam žene povrćem, a one znaju više, nego što vi, uobraženi muškarci, možete i da zamislite.

Dok je morao da se nasmeje, ali intimno se divio ovoj hrabroj devojci.

— Pa, mislim da je vreme da po

dem. Možda su, stigle i neke vesti od saveznog maršala.

— Srećno mister Holideje — prvi put se osmehnula devojka. — Sreća će vam trebati. Vi ste, ili veoma hrabar čovek, ili ste ludi. Nisam sigurna šta je u pitanju.

Dok joj je mahnuo rukom i ponovo se osmehnulo. Kada je uzjahao konja, osvrnuo se prema kući. Ali, devojka više nije bila na vratima.

VIII

Kauboji su već doterali goveda na stočnu pijacu kad je Dok dojahao tamo. Ona situacija sa devojk

kom Lin ga je naučila pameti, pa je prikačio zvezdu na prsluk, ali, videla se dobro i, s vremena na vreme, blesnula bi na suncu.

Zaustavio je konja i posmatrao kauboje kako rade. Znali su svoj posao i radili su brzo. Ali, nije bilo sumnje da su jedva čekali da se ovo završi pa da jurnu u grad.

Kada je većina goveda bila uterana u prostrane korale, Dok je prišao jednom kauboju i upitao ga, gde može da nađe Maklina.

Kauboju je pokazao rukom na gazu koji je pored svojih kola razgovarao sa nekim ljudima.

Dok Holidej se lagano uputio tamo.

Maklin je bio čovek od pedesetak godina, preplanulog lica grubih crta. Izdavao je naređenja grupi ljudi. To su očigledno bili oni nesrećnici koji će morati da ostanu uz stoku, dok ostali budu pošli u grad.

Maklin je podigao pogled i odmerio Doka. Na licu mu se videlo da je iznenađen njegovom posetom.

— Šta mogu da učinim za vas, mister? — upitao je. — Jeste li, možda, kupac?

— Ja sam šerif u Sokorou — rekao je Dok jednostavno.

— Šerif? A gde je Lukas Enderbi? — upitao je Maklin, a prisutni kauboju su se zagledali u Doka.

— Mrtav je — rekao je Dok kratko. — Isto tako i Viler, njegov zamjenik. Sada sam šerif ja. Zovem se Dok Holidej.

— Ja sam Maklin. Imate li nešto da mi saopštite, šerife? — Čovek

očigledno nije bio raspoložen za razgovor.

Dok Holidej je klimnuo glavom.

— Da, imam nešto da vam saopštiti — rekao je. — Želim da se u gradu ne narušava red, kada vaši kauboju krenu po salunima. Imam puno razumevanja za te momke, ali, ako samo neko počne da pravi nered, naći ću vam se za vratom. To neće biti nimalo prijatno, možete mi verovati.

Maklin i ljudi oko njega čuteći su posmatrali Doka. I to je tako potrajalo, ali, Dok je kao i uvek sa vršeno vladao svojim nervima.

Konačno, Maklin je morao da progovori.

— A vi ste onaj što odlučuje kada je dosta? To hoćete da kažete, zar ne?

— Tako je!

— Slušajte, „šerife“, mi smo navikli da se u Sokorou lepo ponašaju prema nama. Ja sam imao dogovor sa Enderbijem... I sa ljudima u salunima. Taj dogovor je bio vrlo povoljan za njih. Mi smo, opet, imali zabave koliko nam srce želi, i svi smo bili zadovoljni. Zašto ne sednete malo kod nas — počeo je sasvim prijateljski. — Naš kuvar pravi odličnu kafu. Uz kafu se sklapaju najbolji poslovi.

— Ja sam rekao šta sam imao i time sam svoj posao obavio. Bar u ovoj fazi. Prenesite to svojim ljudima, Makline.

Dok Holidej je obo konja i krenuo, ne osvrćući se.

— Hej! — iznenadio se Maklin. — Ne možete se tako ponašati prema meni, Holideje! — viknuo je. — Mi ovo krdo teramo više od pet

stotina milja. Šta mislite da ljudi treba da rade sada, kad su, konačno, stigli do nekog grada?

Dok Holidej se pravio da ga ne čuje, ali mu nisu promakli neprijateljski pogledi momaka, pored kojih je prolazio.

Ipak, nije mu bilo prijatno kada je čuo poludivlje uzvike kauboja koji su se već spremali da krenu u grad. Obećao je građanima da će biti šerif jedan dan, ali, sada je znao da će imati posla dovoljno za tri meseca.

Prolazeći pored telegrafiste, Dok Holidej se nije ni setio da pogleda, da li je stigao odgovor od saveznog maršala. i gotovo se iznenadio kada je telegrafista viknuo za njim.

— Halo, šerife! Pričekajte malo. Stigao je odgovor na vaš telegram.

— Sada mi je svedjedno — rekao je Dok.

— Maršal javlja da se slaže da budete šerif.

— Više bih voleo da se ne slaže, ali, ni to ne bi imalo uticaja na cirkus, koji upravo počinje.

— Cirkus? Hoćete da kažete...

— Hoću da kažem upravo to što mislite. Maklinovi momci su već počeli da arlauču. I daj bože da stignem do kancelarije dok oni ne krenu.

Telegrafista je bio uplašen, ali se trudio da to ne pokaže. Namignuo je na Doka i malo se osmehnuo, ili je to bar želeo. Pomalo drhtavim glasom obratio se Doku.

— Svima nam je drago što ste sa nama, Dok. Vi ste upravo čovek

kakav nam je potreban. Kako ste samo sredili Konsidajna...

— To baš nije neki naročiti argument — kiselo se nasmešio Dok. — Da on ne misli da mi nešto duuguje, moglo se završiti i drugačije. Ali, videćemo.

Jedva je čekao da se oslobodi telegrafiste. Teško je podnosio ljude koji su uvek spremni da časkaju, čak i u trenucima kada im gori pod nogama. Zato je vidno odahnuo kada ga je Keler ostavio na miru.

Pogledao je niz ulicu. Bila je prazna. I njegova kancelarija u koju je uskoro ušao, takođe, je bila prazna i memljiva kao da godinama u tu prostoriju niko nije kročio.

Dok Holidej je širom otvorio vrata i prozore, a zatim i zadnja vrata koja su vodila u hodnik sa ćelijama. Instinktivno je osetio da mu je neko iza leđa i munjevito dohvatio revolver.

Osmehnuo se kada je video posetioca. Bila je to Lin Marti. Dok je pogledao iznenađeno.

— Znam da je moj brat živeo kao... kao, izvinite... stoka — rekla je devojka — pa sam došla da vam ovo malo uredim. Ne želim da mislite, da su svi iz naše familije takvi.

— Nije potrebno, Lin — odgovorio je Dok, koji nije voleo da mu se žene pletu oko nogu, naročito kada je u nekoj gužvi. I da nije bio šerif, već bi to sredio tako brzo da energična Lin ne bi više ni pomislila da se mota ovuda sa metlom, što je ona odmah počela.

Ipak, nije mu ostalo ništa drugo nego da proguta knedlu i, po ko

zna koji put, opsuje sebe i svoj smisao da upada u gužve čak i onda kada to uopšte nije potrebno.

Ali, kada je, kroz dvadesetak minuta kancelarija zablistala i kada je Lin pobedonosno stala nasred prostorije i pokazala rukom oko sebe, morao je da se nasmeši.

— Stvarno je lepo — rekao je misleći da je devojkina misija konačno završena.

— Pogledaću još... — počela je devojkica, a Dok je i nehotice prevrnuo oči. Ali, nije završila rečenicu, jer su u tom trenutku, kauboji ujahali u grad.

Prvi je ujahao jedan visoki kauboj i zaustavio se nedaleko od šerifove kancelarije sačekavši da mu se pridruže i ostali. Očigledno, on je bio predvodnik.

Momak je imao crvenu kosu i rukom je pokazivao na Lin koja se pojavila na vratima, čim je čula topot kopita.

— Hej, momci — viknuo je — stari Maklin nas je prevario. Rekao je da je Sokoro dobio novog šerifa, ali nam nije rekao da šerif nosi suknju.

Nastala je prava eksplozija smeha i podvrisivanja.

— Mislim da ću zaista uživati da ovde prekršim zakon.

— Nećeš, momak — prekinuo ga je u pola reči Dok, koji se upravo pojavio na vratima.

Kauboji su se uozbiljili.

— Da se niste zabunili, mister? — rekao je kauboj. — Da nećete, možda, vi biti taj koji će nam zabraniti izvesne stvari?

— Samo polako, momak — rekao je Dok, koji je savršeno vladao

sobom. — Zabavljajte se koliko želite, ali nemojte prelaziti razumne granice i ja se neću mešati. Ako prekardašite, imaćete neprilike.

Momci su se zgledali, ali nisu govorili ništa. Svi su gledali u crvenokosog momka, koji nije krio da je besan kao ris. A nije ni mogao, jer je njegovo pegavo lice odjednom dobilo purpurnu boju.

Besna je oba konja i iz mesta krenuo galopom.

Ostali su pošli za njim, vrišteći kao podivljali.

Zaustavili su svoje konje ispred saluna koji je nosio nimalo prijan naziv: „Kod drveta za vešanje.“ Poskakali su sa konja i, gurajući se, bukvalno jurnuli unutra.

Devojkica je ozbiljno pogledala Doka.

— Taj crvenokosi bi mogao da vam zada prilično problema, mister Holideje — rekla je.

— U pravu ste, mada ni ostali nisu za potcenjivanje. Taj crvenokosi im je, izgleda, neki vođa. Mislim da je malo pre hteo da mi oporoba živce.

— I ja to mislim. Ali, čini mi se da smo dobili šerifa, koji zna svoj posao.

— Malo pre nisam imao taj utisak. Činilo mi se da vam se nije svidelo ovde.

— Pa i nije, ali to niste vi krivi. Da ste bili duže... Kad budete ovde neko vreme.

— Pa i nije, ali to niste vi krivi.

— Slušajte, devojkice — Dok više nije izdržao da vodi prazne razgovore. — Ja mislim da sam svima ja rekao kako, zašto i dokle sam ovde. A sada bismo mogli malo da

vidimo, šta će dalje biti u ovom gradu...

Uzeo je stolicu za ljuljanje i izneo je na verandu ispred kancelarije.

— Pa... okrenula se oko sebe Lin. — I ja bih mogla da pođem.

— Hvala vam puno, gospođice — pokušao je Dok da ispravi malopredšnji ispad.

— Bolje me zovite Lin. Ovde me svi tako zovu — rekla je devojkica pomirljivo, i Dok prosto nije mogao da u njoj prepozna onu ratobornu farmerku, koja ga je dočekala sa „sačmaricom“ čim je kročio na njenu farmu.

— U redu, Lin. Mene zovu Dok. Mogu li da vas otpratim do kuće?

— Ne, ne — brzo je rekla Lin, jer je shvatila da se Dok plaši da bi kauboји mogli da budu neprijatni kad vide devojkicu samu. — Ne, hvala. Prvo moram da obavim neke kupovine, a tek onda idem kući.

Bacila je brzo pogled na parče ogledala na zidu i u dva skoka našla se na verandi. Preskočila je tri stepenika i krenula niz ulicu.

Dok je posmatrao kako prelazi preko ulice. Zatim je uzeo kofu i napunio je vodom, pa je smestio u ugao kancelarije. Zgrada je bila od drveta i nije bilo zgoreg imati spremnu bar kofu vode. Nikad se ne može znati kad će da bukne.

Prišao je prozoru i opet pogledao na ulicu. Morao je priznati da mu je bilo užasno dosadno. Sa čežnjom je razmišljao o nekoj dobroj partiji pokera, makar i sa nekim od ovih momaka koji će mu uskoro doneti ozbiljnu glavobolju. I među

njima ume da se nađe rasan kokar. Takvima je obično, gonjenje stoke samo privremeno zaposlenje, tek toliko da do nekog većeg mesta stignu u društvu.

Na žalost, sada nije smeo ni da pomisli na takvu mogućnost. On je sad bio predstavnik vlasti i to, u nimalo prijatnoj situaciji, pa se samo ironično osmehnuo sebi i ponovo pogledao prema salunu.

Tada je ugledao Lin Marti. Izlazila je iz prodavnice u blizini saluna, a ruke su joj bile pune paketa.

Dok Holidej se trgao kada je primetio tri kauboја, koji su tog trenutka izašli iz saluna. Među njima je odmah video crvenokosog. Bio je već pod gasom, a u ruci je nosio punu bocu. Ispraznio je u jednom cugu, a zatim je zakotrljao prema Lin.

Devojkica nije videla bocu kako se kotrlja prema njenim nogama, jer su joj paketi zaklanjali vidik.

Dok Holidej je izleteo na vrata, ali, bilo je kasno. Devojkica se saplela o flašu, pala je, a paketi su joj se razleteli na sve strane.

Kauboји su se bezobrazno cerekali i, tobož, pokušali da joj pomognu da ustane. Uzalud se devojkica branila i udarala ih pesnicama, oni su bili sve nasrtljiviji.

Crvenokosi je čak prišao, uhvatio je za bradu i podigao joj lice prema sebi. Očigledno, želeo je da je poljubi.

Dok Holidej je naleteo na crvenokosog kao razbesneli bizon, zabivši mu pesnice u bubregu.

Kada je nekoliko puta ponovio te užasne udarce, iznenađeni kau-

boj se zateturio i pružio se po trotoaru koliko je dug. Lice mu je posivelo, a rukama se uhvatio za slabine. Veoma lagano dizao se s mukom.

Ona dvojica kaubojia odmah su ostavili Lin i povukli se prema zidu saluna. Kad je crvenokosi ustao i pošao prema Doku, njih dvojica su se značajno pogledala.

Dok Holidej je savršeno dobro znao šta to znači. Munjevito se okrenuo i ugledao „kolt“ u rukama jednog kaubojia. Tog istog časa, kao nekom čarolijom i u njegovoj ruci zablistao je „kolt.“ Samo za trenutak brže, čuo se pucanj iz Dokovog revolvera, a kaubojevo telo je udarom metka odbačeno unazad.

Sa leve strane, iza stuba, koji podupire nastrešnicu iskočio je drugi kauboj u nameri da se baci Doku na leđa.

Ali, Dok se okrenuo na peti kao čigra i dočekaio ga drškom revolvera, koji je samo zazvečao na kaubojevoj glavi. Čovek se skljkao u prašinu kao prazna vreća.

— Pazi, Dok! — vnislula je devojka.

To skoro da i nije bilo potrebno, jer je Dok sve vreme krajičkom oka pratio crvenokosog. Zato mu i nije promakao onaj karakterističan pokret kojim se izvlači revolver.

Crvenokosi je pogrešio samo u jednom, što se previše približio Doku Holideju.

Dok je snažno zamahnuo nogom i raspalio kaubojia u sam vrh brade. Čovek je zastenjao i smušio se onesvešten.

U tom trenutku, čitava rulja kaubojia provalila je iz saluna.

Dok Holidej ih je dočekaio s uperenim revolverom.

— Ovaj je prvi potegao revolver — rekao je pokazujući na onog mrtvog kaubojia. — Svi ovi ljudi na ulici to mogu da posvedoče.

— Tačno. Sve sam video!

Dok Holidej se iznenadio. Bio je to Konsidajnov glas. Revolveraš je prišao Doku i pokazao na revolver u njegovoj ruci.

— Pojma nisam imao da si tako brz sa tom stvarčicom „šerife“ — rekao je. — To je, zaista, bio munjevit potez.

Dok Holidej je nešto progundao i obratio se kaubojima.

— Ovi ljudi su napali građanku ovog grada — rekao je. — Čuli ste šta sam vam rekao, kad ste ušli u grad. Možete se zabavljati do mile volje, ali, ne smete uznemiravati građane. Ovako će proći svako ko bude zanemariovao moja naređenja.

Vratio je „kolt“ u futrolu i pogledao Lin Marti. Oko nje je već bilo nekoliko građana, koji su počeli da se okupljaju na trotoaru.

— Jesi li u redu, Lin? — upitao je.

— Sasvim dobro. Hvala ti što si mi pomogao.

Dok nije ni čuo ovu zahvalnost. Okrenuo se Konsidajnu.

— Ti se nećeš umešati u ovo, zar ne? — upitao ga je.

Revolveraš se lukavo cerio i rukom tapšao futrolu svog revolvera.

— Ovoga puta, ne — rekao je.

Izvesno vreme Dok ga je posmatrao stisnuvši usne, a onda se sagnuo i dohvatio crvenokosog ka-

ubojica za kragnu. Pošao je preko ulice vukući za sobom onesvećenog čoveka.

— Hej! Nećeš ga valjda strpati u čuzu? — viknuo je za njim jedan kauboj.

Dok je stao i okrenuo se.

— Hoću — rekao je. — I ne preporučujem ti da pokušaš da me zaustaviš.

Momak je prećutao. Kao i ostali kauboji mrko je gledao za Dokom, ali, nijedan od njih nije pokušao da ga spreči da odvuče njihovog drugara u zatvor.

Vratili su se u salun i sobom poneli telo onog mrtvog kauboja.

Ljudi sakupljeni na obe strane ulice već su raspravljali o događaju, koji se upravo odigrao pred salunom. I svi do jednog su smatrali, da je Dok Holidej odlično obavio posao. Neki su čak predložili da se ipak pokuša s ubeđivanjem. Nadali su se da bi Dok ostao u Sokorou kao šerif.

Jedino je Konsidajn znao da je to prazno naklapanje. Zamišljeno je pošao niz ulicu grickajući čačkalicu. Sam, kao i uvek.

IX

Maklin je posmatrao svoje ljude koji su čuteći stajali pred njim.

Prosuo je talog od kafe u vatru, a šolju, koju je do tada držao u ruci, ubacio u kofu za pranje.

— Pa, šta ćemo sada da radimo, Mak? — upitao je jedan od njegovih ljudi. On je radio kao ukrotitelj konja i bio je poznat pod nadim-

kom „Mustang”. — Da je Enderbi bio ovde, do svega ovoga ne bi došlo.

— Međutim, Enderbi više nije ovde — progundao je Maklin, pljuškajući se vodom po licu. Zatim se obrisao komadom krpe. — Neki od vas su upravo videli koliko je taj čova brz na revolveru. Tamo, u salunu, sam čuo ponešto o tom Holideju. Ubio je Enderbija i Vile-
ra, prebio je jednog opasnog momka, zove se Konsidajn. Kažu da od njega nema opasnijeg revolveraša na severu. Brz je kao misao, ali ne dovoljno za Doka Holideja. Prema tome, Dok očigledno nije čovek sa kojim je preporučljivo upuštati se u natezanje.

— Znači li to da nameravaš da ostaviš Reda u ćeliji? Ili, da ćemo osvetiti Baka?

Maklin ga je posmatrao mirno.

— Tako nešto nisam rekao — progovorio je posle poduže pauze. — Uvek sam se brinuo za svoje momke i vi to znate. Sve što hoću da kažem to je, da se s ovim čovekom mora postupati drugačije nego sa predstavnicima zakona koje smo dosada sretali. On se neće uplašiti ako se sada svi skupimo i odjašemo pred njegovu kancelariju. Neće se uplašiti ni ako napravimo pakao u gradu. Takve stvari, očigledno, kod njega ne pale.

— O kej! Možda je i tako. Ali, šta onda predlažeš da uradimo?

— Mislim da treba da pokažemo tom nalickanom majmunu... i celom Sokorou, da ljudi iz Teksasa ne dozvoljavaju, da im neko dik-tira kako da se ponašaju.

Okrenuo se kaubojima i zadržao pogled na svakom.

— Slažete li se, momci? — upitao je.

Međutim, kauboji su nešto mrm-gali i premeštali se s noge na nogu.

Maklin je nestrpljivo odmahnuo rukom.

— Tebi stvar izgleda jednostavna, a „Mustang”? Dok neće povući svoju naredbu, i, šta nam onda ostaje? Da ga izrešetamo, a?

„Mustang” je mislio upravo to.

— Mislim da treba da krenemo na njega. Svi. A ako upotrebi oružje...

— Pazićemo da do toga ne dođe — rekao je Maklin. — Ne znam kako vi mislite, ali, već mi je dosta tog načina na koji građani postupaju sa kaubojima. Mi mesecima lutamo drumovima i bespućima da bismo ih snabdeli mesom, a onda se, na kraju, neki od nas nađu u zatvoru, ili na groblju. Holidej je pokazao da se ne šali. I mi moramo pokazati njemu da nismo raspoloženi za šalu. Prvo ćemo pokazati njemu, a zatim i celom gradu.

Održao je taj govor sa zaključkom sasvim suprotnim od onog što su očekivali, kada su čuli njegov početak. Onda je osmotrio sve svoje momke i upitao.

— Slažete li se, sa mnom?

Eksplוזija odobravanja razlegla se prostranim trgom.

Onda se Maklin okrenuo i prišao svome konju.

— Hajdemo onda — pozvao ih je.

X

Dok Holidej je sedeo u kancelariji šerifa i čekao. Znao je da će se sada nešto dogoditi i da on mora biti spreman. Uz put je pregledao hartije koje su bile neuredno nabacane po celom stolu. Mnoge od tih hartija bile su poternice.

Ispostavilo se da Enderbi nije bio naročito zainteresovan da se poštuje zakon u Sokorou. Među papirima je bilo i mnogo žalbi i molbi, koje, očigledno, niko nije rešavao.

Po zatvorskoj knjizi videlo se da u poslednjih šest meseci ni Enderbi, ni Viler, nisu izvršili nijedno hapšenje.

Cela ta stvar prilično je smrde-la, to je Doku bilo savršeno jasno, jer ovakva situacija je mogla da bude samo u gradovima u kojima predstavnici vlasti primaju mito od onih koji nisu želeli da im se zakon meša u poslove, ili i sami učestvuju u takvim poslovima.

Još toga dana uverio se da je njegova pretpostavka tačna.

Odmah posle ručka, vlasnici dva saluna, Kavendiš i Olbeni, došli su u njegovu kancelariju. Smešili su se ljubazno, a Kavendiš je zatvorio vrata pogledavši da li ima nekog u okolini.

U svojoj ćeliji crvenokosi Red je nešto doviknuo što bi moglo da se protumači kao psovka, a Kavendiš je prišao i zatvorio i vrata koja su vodila u hodnik sa ćelijama. Bilo je jasno da ne želi svedoke.

Dok je sedeo mirno u svojoj stolici za ljuljanje i nemo ih posmatrao.

Tada je počeo da govori Kavendiš. Smešio se ulizički i lukavo gladio brkove.

— Odlično ste uradili ono pred mojim salunom, šerife — rekao je. — To mora da je bilo neprijatno za Lin Marti. Ti kauboji su prilično grubi...

Dok Holidej još nije progovarao. Čekao je da čuje i ostalo.

— Ali, oni nisu mislili loše — nastavio je Kavendiš. — Vi, verovatno, znate kako se oseća čovek koji dugo ne svrati ni u jedan grad. Jedva čeka da popije koje piće i da se malo zabavi.

— Oni na sve to imaju prava — rekao je Dok. — Sve dok svojim ponašanjem ne počnu da smetaju drugim ljudima. Ali, ako počnu da smetaju građanima, onda ću učiniti ono na šta sam se obavezao. Mislite li da je devojci prijala njihova „šala“?

— Naravno, naravno, to je bilo neprijatno — požurio je Kavendiš da se složi. — Vi ste sasvim u pravu. Međutim, ovo je grad kroz koji prolazi put, šerife. Ljudi su ovde prilično grubi i neće mnogo zameriti kaubojima, ako malo prekar-daše.

Dok Holidej ga je presekao pogledom i čovek je zamukao.

Olbeni je požurio da opravda svog prijatelja.

— Ono što je Kavendiš želeo da kaže, šerife, to je da se već dugo dešavaju takve stvari i građani su na to navikli. Znaju da ne treba da se zadržavaju na ulicama, kad kaubo-ji dođu u grad.

— Na žalost, ne mogu se složiti sa vama — rekao je Dok. — Ovaj grad pripada njegovim građanima. Zašto bi morali da se zatvaraju u kuće? Zar zato da bi kauboji mogli da se zabavljaju? Ko može da im to naredi. I kauboji moraju da poštuju zakone. Ako to ne čine, čeka ih zatvor. To je bar jasno.

Kavendiš i Olbeni su izmenjali značajne poglede. Više se nisu smišli.

— Upravo zbog toga smo došli da porazgovaramo sa vama, Holideje — rekao je Kavendiš poslovnim tonom. — Mi smo imali dogovor sa Lukasom Enderbijem i Morgom Vilerom. Čim bi se čulo da dolaze kauboji, njih dvojica bi našli neki posao van grada. A ako bi ostali u gradu, nisu se pojavljivali, dok su se kauboji zabavljali u salunima.

Dok Holidej se ironično osmehnuo i klimnuo glavom.

— Pretpostavljao sam da je tako bilo — rekao je.

Olbeni se naslonio na sto.

— Da pređemo na stvar — predložio je gledajući Doka pravo u oči. — Mi želimo da se nagodimo i sa vama. Mi prilično zarađujemo kad su kauboji u gradu i ne bismo želeli da gubimo novac. Jer, za tih nekoliko dana zaradimo više nego za celu godinu. Ne smemo da dozvolimo da nam zarada izmakne iz ruku samo zato, što neki građani ne mogu da izdrže dan-dva. U stvari, ništa im se i ne dešava, sem što izgube malo komoditeta.

Nasmejao se lukavo i zatrepao očima.

— Sa nekoliko pića i oni će zaboraviti na svoje žalbe. Šta vi kažete na to?

Dok Holidej je ustao i pokazao rukom prema ćelijama.

— Znači, vi želite da tog kaubojja pustim iz zatvora? — upitao je.

— To, naravno, zavisi od vas — rekao je Olbeni. — Ali, to bi grad spaslo gužve sa Maklinom i njegovim kaubojima.

Dok je on to govorio, Kavendiš je krenuo rukom u džep da izvadi novčanik.

— Stanite — zaustavio ga je Dok na pola pokreta. — Ako izvadite taj novčanik, razbiću vam njušku, Kavendiše! Posle toga ću vas zatvoriti pod optužbom da ste pokušali da podmitite predstavnika vlasti.

Kavendiš se ukočio. Boja mu je nestala sa lica. Liznuo je suve usne, a ruka mu je zastala na pola puta.

Dok je pokazao prema vratima.

— Napolje! — rekao je opasno mirno.

— Slušajte, Dok i mi moramo da živimo — opet je pokušao Kavendiš.

— Svakako. Ali, poštujući zakon.

— Zar čovek ponekad ne može i malo da zažmuri — primetio je Olbeni.

— I ja mogu da zažmirim, ali, to ne sme da bude plaćeno. Međutim, ovde nije stvar takve prirode da se može žmuriti. Zar ne vidite šta će da urade? I šta mislite, da uživam u ovoj ulozi.

— Enderbi nije bio tako loš — promrmljao je Olbeni.

— Nije za vas, jer vam je ostavljao otvoren grad kad su dolazili ovi divlji momci. Ovoga puta neće biti tako. A ni kasnije, kad savezni maršal bude stigao. Sada, nestanite odavde!

Prišao je vratima i širom ih otvorio.

Vlasnici saluna su pognutih glava izašli na ulicu. Kavendiš je za trenutak zastao i hladno pogledao Doka.

— Vi nam zaista niste potrebni Holideje — rekao je.

— Možda i nisam. Ali, potreban sam ovome gradu. Pitajte bilo kojeg čoveka na ulici, šta misli o tome.

Na Kavendišovom licu pojavio se podmukao osmeh.

— Da pitam, bilo koga? Bilo ko ga? Pa, pokušajte vi da pitate ove momke — pokazao je rukom na ulicu.

Na drugom kraju ulice pojavila se grupa jahača.

— Baš me interesuje kakav će biti njihov odgovor — nacerio se Kavendiš.

Olbeni se nasmejao glasno i prešao na drugu stranu ulice. Kavendiš ga je pratio u stopu. Tamo su stali i naslonili se na zid spremni da posmatraju prizor, koji je trebalo da se ukaže za koji minut. Toliko je trebalo kaubojima da stignu pred šerifovu kancelariju.

Dok je posmatrao kauboje koji su se približavali predvođeni Maklinom. Svi su bili naoružani i mrkih lica.

Dok Holidej je ušao u kancelariju i prišao soškama gde su stajale puške.

Izvadio je veliku „grimerovu“ dvocevku i napunio cevi krupnim nabojima za bizone.

Kada je ponovo izašao na verandu, Maklin i njegovi ljudi već su se rasporedili u polukrug ispred zgrade. Izgledali su odlučni i priлично opasni.

— Baš sam hteo da te pozovem, Holideje — rekao je Maklin. Pokazao je rukom na dvocevku. — To ti neće biti potrebno. Mi ne želimo pucjavu.

Krenuo je da sjaše, ali, Dok je uperio dvocevku u njega. Maklinu se osmeh zaledio na usnama i ostao je nepomičan.

— Ostani u sedlu. Možemo i ova ko da razgovaramo, Makline — opomenuo ga je Dok.

Maklinu se to nije dopalo, ali je samo slegao ramenima i ostao u sedlu.

Dok je pogledao ostale. Svi su držali ruke na jabukama sedla. Izgledalo je kao da su dobili uputstva da izbegavaju gužvu.

— O kejl! — rekao je Maklin. — Da odmah pređemo na stvar, Holideje. Jednog mog čoveka si ubio, a drugog zatvorio. Za onog mrtvog mogu samo da se postaram, da bude pristojno sahranjen. Ovog drugog želim da pustiš iz zatvora.

— Ne — odgovorio je Dok.

— Do đavola — Maklin je još uvek govorio ne pokazujući bes. — Šta su ti momci tako strašno uradili? Malo su se našalili sa devojkama i poispadali su joj paketi. To je moglo da se dogodi i slučajno.

— Ali, nije bilo slučajno. Red joj je bacio bocu od viskija pod noge.

— Ja, ipak, tvrdim da je moglo biti i slučajno — sada se prvi put iskezio Maklin. — Mislim da možeš da razumeš momke. Mi ćemo ovde ostati svega dva dana. Ne bi bilo lepo pokvariti ljudima zabavu.

— Ponašali su se na način koji nije mnogo ličio na pristojnu zabavu — rekao je Dok.

— Bili su pijani — dobacio je Maklin, a već nije uspevao da se savlađuje. U glasu mu se osećao gnev. — Do đavola, čoveče, zar ti nisi sa Divljeg zapada? Zar ne znaš šta znači biti gonič stoke? Valjda znaš kako izgleda provesti nedelje i mesece u divljini? Mi smo putovali tri meseca! Ljudima je potrebno da se malo isprazne, da ne bi poludeli. Zar ti to nije jasno?

— Postoji mnogo načina da se čovek opusti i isprazni, kako ti to kažeš, Makline. Zabavljajte se koliko hoćete, ali ne smetajte drugima. To sam vam rekao čim ste ušli u grad. Red i njegovi drugovi to nisu poslušali. Red će ostati u zatvoru sve dok vi ne krenete iz grada. Možda i duže, ako Lin Marti odluči da podnese prijavu. U tom slučaju, će ostati, dok ne stigne sa vezni maršal.

Kauboji su počeli da žagore, ali je Maklin podigao ruku ga ih umiriti. Nije skidao pogled sa Doka Holideja.

— Ti si tvrd čovek, Holideje — rekao je. — Pa... mi smo pokušali da budemo miroljubivi...

Dok se za trenutak ukočio. Očekivao je da će ove Maklinove reči biti signal njegovim momcima da stupe u akciju.

Međutim, kauboji su i dalje ostali da sede nepomični, ali, sve oči su bile prikovane za njega.

Dok Holidej je znao da bi ovako mogli da sede satima. Na konjima su se osećali kao da su tu rođeni. Zato je pošao unutra, kao da je želeo da im pokaže, da je razgovor završen.

Okrenuo se na zvuk nekog pokreta, ali, prema njemu je već letela sekira. Uspeo je da se izmakne, međutim, sekira je zahvatila dvocevku, koju je držao u rukama.

Puška je grmnula i naboji su napravili veliku rupu u krovu verande.

A onda je rulja jurnula na njega. Izgledali su kao gladni kojoti i Dok je znao da su mu šanse nikakve. Ipak, povukao se zidu i u prvom naletu kauboja, uspeo je da trojici zada udarce od koji su ostali da leže ispruženi i onesvešćeni.

Međutim, bilo ih je previše. Svi su naletali i besumučno ga zasipali udarcima.

Osetio je udarac u bubrege i sav se presamito, ali, potkačio je nogom napadača u bradu i ovaj je sleteo daleko u prašinu ispred verande.

Sve je to moglo da se reši u nje govu korist i to je Dok znao. Trebalo je samo da se dočepa kancelarije, jer tamo nije verovao da bi se usudili da uđu. To bi im navuklo na vrat saveznog maršala, a o tome su i mnogo veći banditi vodili računa.

Samo da niko ne potegne revolver, pomislio je, jer nije želeo da puca. To bi napravilo pokolj u gra

du, kauboji bi se ostrvili i nijedna kuća više ne bi bilo sigurna.

Međutim, tog trenutka su ga dvojica zgrabila za ruke, a dvojica su već ležali na njegovim nogama. On da su ga podigli, prislonili ga uz zid i osetio je hladnu cev pod svojom bradom.

— Nisi, valjda, zaista mislio da imam nameru samo da pričam s tobom, Holideje — rekao je Maklin — a da za to vreme moj momak sedi u ćeliji. Do đavola, ja brinem za svoje ljude i ne dozvoljavam da neki prijavi predstavnik zakona postupa s njima na takav način. Moram biti siguran da se to više neće ponoviti. Zato ću pustiti Reda iz ćelije i dozvoliti mu da se malo pozabavi s tobom. A dotle, ova stvarčica će biti u mojim rukama — pokazao je na revolver sa niklovanom cevi i drškom ukrašenom slonovačom, koji je držao u ruci. Dokov revolver.

Kauboji su mu bučno odobravali.

— Hajde, oslobodite Reda — obratio se Maklin kaubojima.

— Evo ga, već dolazi! — viknuo je neko.

U tom času, Red se progurao između ljudi. Pratio ga je kauboj koji je bio s njim i kad ga je Dok poveo u zatvor.

Red je besno odmerio šerifa i iz sve snage mu zabio obe pesnice u stomak.

Zamahnuo je pesnicom još jednom, ali u tom času se preko ulice razlegao hladan metalni glas.

— Ne mičite se momci!

Za trenutak svi su zastali kao ukopani. Dok su se bavili Dokom

Holidejem niko, nije obratio pažnju šta se dešava iza njih na ulici.

Već sledećeg trenutka svi su se okrenuli, kao po komandi. Tamo je stajao Konsidajn. Glavu je podigao visoko, pa je izgledao još viši. Palčeve je zatakao za opasač sa revolverima.

— Šta to treba da znači, mister? — upitao je Maklin besno.

— Rekao sam da se ne mičete — odvratio je Konsidajn. — A Doka ostavite na miru.

— Ne znam ko si ti, momak — rekao je Maklin — ali ne verujem da je dobro za tebe što se mešaš u ovo.

— To pusti da procenim sam. Kaži ovim tvojim barabama da ostave Holideja. Veliki ste mi junaci. Dvadeset na jednog!

— Slušaj!

— Ovoga puta ćeš da slušaš ti! Učini što sam ti rekao, ako misliš da još malo nosiš tu svoju čupu na ramenima.

Maklin je žestoko opsovao i neprimetno klimnuo glavom svojim momcima.

U rukama nekolicine stvorili su se revolveri, ali istog trenutka sa boka revolveraša počeli su da sikću plameni jezici.

Tri hica su bila ispaljena takvom brzinom da se čuo samo jedan pucanj. I tri kauboja sručila su se na zemlju ječeći.

Maklin i ostali momci zabezeknu to su posmatrali revolvere u Konsidajnovim rukama. Potezi su mu bili i suviše brzi da bi se mogli pratiti.

Istog trenutka, ostali momci, koji su već nameravali da potegnu revolvere, odustali su od toga. Ona dvojica što su držali Doka požurili su da ga puste i što pre se umešaju u gomilu.

— Kako se osećaš? — upitao je Konsidajn Doka Holideja kome je nos još uvek krvario.

Dok Holidej je osmotrio prizor oko sebe i klimnuo glavom.

— Bolje nego što sam se nadao. Hvala ti!

— Morao sam da odužim dug — nacerio se Konsidajn, a Dok Holidej je znao da više neće moći da ga smiri.

Prišao je onoj trojici ranjenika i pogledao ih. Svi su bili ranjeni u noge što je značilo da Konsidajn nije želeo da ih ubije. Hteo je samo da ih onesposobi.

Onda se okrenuo Maklinu. Ručkom je pokazao na svoj revolver koji je ovaj bacio na zemlju. Stočar je shvatio šta Dok želi i odrečno je zatresao glavom.

— Dodaj mi revolver — rekao je Dok. — Lepo i polako.

— Zar nisi čuo šta ti je rekao? — podviknuo je Konsidajn.

Maklin se sagnuo i uhvatio revolver, ali tako da je bilo potrebno da samo malo pomeri prst i da ceo magazin sruči u Doka.

Dok je to u magnovenju shvatio. Izmakao se u stranu hitro kao mačka i nogom potkačio Maklina pod bradu tako snažno, da se ovaj samo opružio po zemlji.

Izvesno vreme ga je posmatrao,

a onda je revolverom, koji je već bio u njegovoj ruci, pokazao na vrata kancelarije.

— Jedan, po jedan — rekao je.
— Bez guranja.

Kauboji su bili manji od makova zrna. Poslušno, kao đaci, krenuli su u kancelariju, a zatim u ćelije koje je Dok zaključavao redom.

Pre toga su svi morali da ostave opasače na podu kancelarije.

— Do đavola, koliko ćemo ostati ovde? — viknuo je Red, ali Dok mu nije odgovorio. Kada je zaključao i poslednju ćeliju, čuteći se vratio nazad.

Tek kad se on vratio u kancelariju, Maklin se osvestio i polako se podigao sa zemlje.

— I tebe bih, takođe, mogao da zatvorim, Makline. I mogao bih da te držim u zatvoru sve dok ne dođe savezni maršal — rekao je Dok.
— Mislim da na suđenju ne bi dobro prošao zbog ovog što si danas pokušao da uradiš. Kako bi ti se to dopalo?

Maklin ga je posmatrao, ali, ništa nije rekao. Trgao se kad ga je Dok udario revolverskom cevi u slabinu.

— Čini mi se da sam te nešto pitao, Makline? — tiho je rekao Dok.

— Čuo sam. Ne dopada mi se to što si rekao.

— A znaš li šta bi to značilo. Prilično dugo ne bi mogao da se baviš svojim poslom. Ali, ja to neću uraditi. Umesto toga, naređujem tebi i tvojim momcima da pre zalaska sunca napustite Sokoro.

Posle zalaska sunca, neću nijednog od vas da vidim ovde.

Kauboji su počeli da protestuju, a Maklin se besno zagledao u Doka.

— Dotada ne možemo da završimo posao oko predaje stoke. Uvek ostajemo najmanje dva dana.

— Do zalaska sunca — ponovio je Dok.

Na Maklinovim vilicama mišići su zaigrali.

— A šta će biti sa Redom i Bilom?

— Mogu da pođu sa vama, ali dotle će hladiti glave u ćelijama.

— To ne možeš da nam uradiš, Dok.

— Ako misliš da ne mogu, onda ostani u gradu posle zalaska sunca. A sada, nestanite. Do večeri, ako već ostanete u gradu, dobro pazite na svoje ponašanje, Makline. Dobro pazite!

Maklin je opsovao, a zatim se okrenuo da ode. Zastao je pored Konsidajna, koji je stajao na verandi i čutao.

— Ni tebi ovo neću zaboraviti, mister — rekao je.

— Verujem — odvratio je Konsidajn, a zatim je ušao u kancelariju kroz koju su prolazili kauboji, kad je Dok otvorio ćelije.

U prvom trenutku izgledalo je da je Maklin poveo momke ka izlazu iz grada, a onda kao da se predomislio.

Konsidajn se nasmejao.

— Izgleda da će, ipak, provesti popodne u salunu.

Dok je klimnuo glavom. On je gledao prema Kavendišu i Olbeniju koji su još uvek stajali preko puta naslonjeni na zid jedne zgrade. Gledali su ga mirno. Ali, nisu se dugo zadržali tu. Pošli su za kaubojima, svaki ka svom salunu.

— Hvala ti još jednom što si se umešao — rekao je Dok okrećući se Konsidajnu.

— Ja uvek vraćam svoje dugove.

— Aha. Razumem. Sad smo kvit, hoćeš da kažeš, zar ne?

— Ja mislim da jesmo.

— To je fer — složio se Dok. — Račun je čist i više niko nikome ništa ne duguje.

Konsidajn je blago protrljao ožiljke na svome licu.

— Misliš li da će Maklin izaći iz grada pre izlaska sunca? — pitao je.

— Mislim — odgovorio je Dok.

Konsidajn se namrštio.

— To će biti zanimljivo. Moraću da izađem da to malo gledam — zacerekao se. Očigledno u takvu mogućnost nije verovao.

— Ti to nećeš gledati... osim ako ih ne sačekaš na putu — rekao je Dok.

Konsidajn se trgao i namrštio se.

— Šta to treba da znači? — upitao je kroz zube.

— To znači, da ti treba da napustiš Sokoro, pre zalaska sunca.

Lice revolveraša je bilo apsolutno mirno, ali u očima mu je zablistao opasan sjaj.

— Ili...

— Nema „ili“. Napustićeš grad, pre zalaska sunca.

— Ti si prilično ozbiljno shvatio posao šerifa, a, Holideje?

— Možda. Uostalom, ja svaki posao shvatam ozbiljno. Naročito, ako dam reč. A u ovom gradu sam dao reč da ću održati red i mir... bar jedan dan.

Konsidajn ga je gledao netremice.

— Imaš li neki poseban razlog što me teraš iz grada? — pitao je.

— Imam. Ljudi su mi rekli da postaješ nezgodan kad se napiješ. U gradu će biti i mnogo pijanih kauboja, takođe. Napravićete priličan rusvaj, ako se zakačiš s njima. Ko zna koliko bi nevinih ljudi platilo glavom...

Konsidajn ga je posmatrao još nekoliko trenutaka, a zatim se okrenuo i pošao trotoarom.

Dok Holidej je gledao za njim. Gledao je, sve dok se odnekud nije stvorila Lin Marti. Prišla mu je i uhvatila ga pod ruku.

— Uđi da ti pogledam te povrede — rekla je.

Dok je ušao u kancelariju i seo. Gledao je devojkicu kako mu priprema vodu i iz svoje tašne vadi flašicu joda i gazu.

— Zar si još uvek u gradu? — upitao je.

— Zaboravila sam da kupim neko seme. Bila sam na pola puta do kuće, kad sam se setila. Stigla sam na vreme da vidim i čujem razgovor između tebe i Konsidajna.

— Dodaj mi taj jod, ja ću to urađiti bolje od tebe — rekao je Dok, kad ga je devojka žestoko natopila jodom. — Da, Konsidajn me je danas spasao. Sada smo kvit.-

— Zašto si mu onda naredio da napusti grad? I zašto tako brzo? Pre zalaska sunca!

— Bolje tada, nego kasnije — uzdahnuo je Dok. — Ako ostane ovde, siguran sam da ćemo se zakačiti.

Lin se iznenadila.

— Ti i Konsidajn?

— Aha! Video je kako sam potegao revolver na jednog kauboja. Rekao mi je da sam prilično brz, a to je opasan kompliment, kad ga daje jedan revolveraš njegovog kova. U njegovom glasu bilo je nešto čudno. Kao da se pitao, da li sam brži od njega. Ja mogu da prepoznam rasnog revolveraša, Lin. Ljudi kao Konsidajn imaju svoj moral. Oni ne žele da budu nekom dužnici. Ja sam njemu spasao život. On je čekao priliku da mi to vrati. Vratio mi je, i sada je slobodan. Kad god bude želeo, moći će da me izazove.

— Hm. Ali, zar ne misliš da bi on mogao da te izazove i pre zalaska sunca?

— Hm. Ali, zar ne misliš da bi on mogao da te izazove

— Mogao bi, ali ne verujem. Mo

rao bi da se žestoko napije, a za momka njegovog kapaciteta treba malo više vremena za to. Može da se dogodi nešto sasvim drugo...

Devojka ga je pogledala upitno.

— Može da ne ode iz grada, da bi video šta ću ja preduzeti. Ali, pre večeri neće ništa pokušavati protiv mene. To njegov kodeks ponašanja ne bi dozvolio.

— Kako možeš da budeš toliko siguran?

— Rekao sam ti. Već ranije sam se sretao sa tom vrstom ljudi. Vidiš, on ima određeno vreme do kojeg se sme zadržavati u gradu. Ako bi me izazvao ranije, ljudi bi mogli pomisliti da nije mogao da izdrži napetost, da je počeo da gubi nerve. Čovek kakav je on, ne može to sebi dozvoliti. On mora da bude miran, hladan, ne sme da se uzbuđuje.

— Da, tako su se ponašala i moja braća — uzdahnula je devojka.

Njoj nije bilo ni na kraj pameti da se Dok Holidej toliko zapričao s njom sa debelim razlogom. Hteo je da isprovocira baš ovo što je devojka sada rekla. Inače, svako ko ga je poznavao, čudio bi se ovakvoj iznenadnoj potrebi za razgovorom.

Dok Holidej nije bio od tih ljudi. On nije bio osetljiv, ali nije ni voleo da priča više, nego što je to neophodno. Sada je doznao ono što ga je zanimalo. Lukas je takođe bio revolveraš, što je želeo da postane i njegov mlađi brat Mič. Ko je bio Lukasov pomoćnik, prema tome, takođe, nije bilo sumnje.

— I Lukas se uvek plašio da ljudi ne pomisle da je izgubio hladnokrvnost — rekla je Lin zamišljeno. — Plašio se da ne počnu da mu se smeju. Ali, ti si zaista prihvatilo veliki rizik, Dok. I to radi grada, kojem ne duguješ ništa.

Dok Holidej je slegao ramenima. (Ako je ista bilo istina onda je to bilo ovo što je devojka upravo rekla.

— Znaš, htela sam nešto da ti kažem. Sigurna sam da će ti ljudi priteći u pomoć, ako ti bude potrebna.

— Pa...nadam se da neće biti potrebe — nasmešio se Dok. — Međutim, čini mi se da sam čuo još nešto. Kažu da prema gradu idu goniči još jednog krda? Znaš li nešto o tome?

Devojka se namrštila i odmahнула glavom.

— Ne. Jedino ako to nije Reganovo krdo.

— Čije?

— Linta Regana. I on je Tekšanin. Njegovi i Maklonovi kauboji su se već kretali i ovde. Dolazili su i zajedno. Izgleda da se takmiče, ko će pre stići ovamo. Uostalom, to je i normalno. Onaj ko prvi stigne, dobije bolju cenu za goveda.

— Da li su neprijatelji?

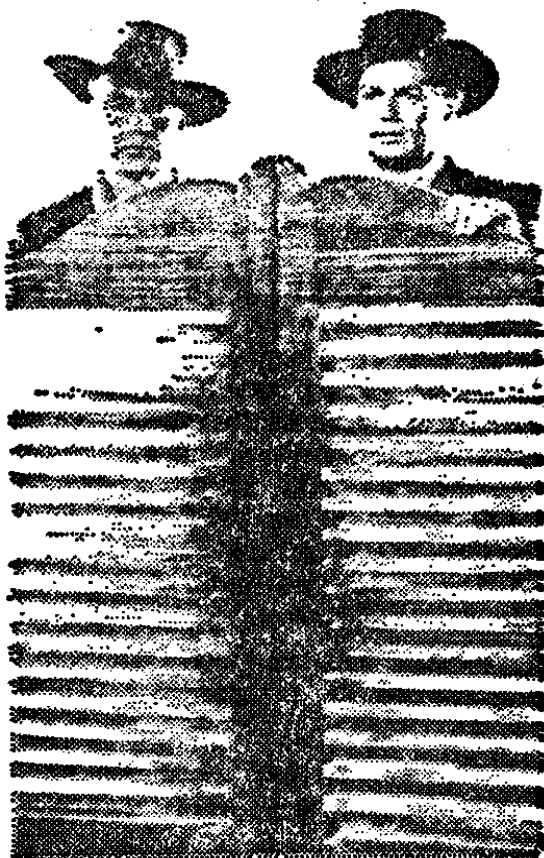
— Pre bih rekla rivali. Bilo je i sukoba među njima, ali, nije se dogodilo ništa ozbiljno. Mislim, tukli su se, ali pucnjave nije bilo. Ma da je, mora se priznati dosta momaka odlazilo sa razbijenim glavama.

NE ZABORAVITE !!!

★★★ NOVA ★★★

western edicija
10. juna prvi broj

★
ŠEJN

— Kad su kauboji u pitanju glave mogu pucati i kad se šale. Oni imaju čudan smisao za šale. Pa, ako budemo imali sreće, ti novi momci neće stići, dok ovi ne odu. Inače bilo bi teško držati ih na uzdi.

— Ipak, ja bih već sada potražilo pomoć građana — rekla je devojka.

— Videćemo — nasmešio joj se Dok, a u sebi je pomislio da je ova devojka prijatna, ali bi već bilo vreme da ga ostavi na miru.

XI

Konsidajn je sedeo u salunu „Kod drveta za vešanje” i srkutao viski celo poslepodne. Razmišljao je o Doku Holideju.

Od trenutka kada je bio svedok onog Dokovog obračuna sa Lukasom i Vilerom, Konsidajn se osećao nelagodno.

U početku je mislio da je to zbog toga, što je mislio da će se rastati od Doka Holideja pre nego što bude u situaciji da mu vrati dug. On, stvarno, nije voleo da ima na savesti takve obaveze. I uvek je želeo da se što pre otarasi takvog duga.

Možda bi neki momak, koji luta prerijom bez cilja i pravog razloga, smatrao da je on već vratio dug, pomislio je Konsidajn, čim je dozvolio Doku da na onakav način razgovara s njim pred svedocima. Ali, on tako nije mislio.

Ne. Dok mu je spasao život. Je-

dino što je mogao da uradi bilo je da i on učini to isto za njega.

Danas je to i učinio, tamo pred kancelarijom. Spasao mu je život, u to nije bilo sumnje. Jer, čak ni jedan Dok Holidej nije imao nikakvih šansi kad se na njega ustremilo onih petnaest divljih momaka. Mogao je ubiti jednog, ili čak pe-toricu. Ali, petnaest, to nije mogao čak ni on.

Više nego ikada dosada. Konsidajn je bio ubeđen da u tom Doku Holideju ima nešto posebno. Nešto, što on dosada još nije uspeo da otkrije.

Pitao se, zašto je postao tako nervozan od prvog trenutka kada je video kako Dok Holidej poteže revolver. I zašto se nije oslobodio tog osećaja, čak ni sada, kada mu je vratio dug.

Onda je počeo da ubeđuje sebe da preteruje sa precenjivanjem Doka Holideja. Video ga je kako je potegao na onog kauboju pred salunom i činilo mu se da bi on to učinio mnogo brže.

Doduše, moglo se desiti da Dok Holidej nije odmah želeo da puca, da to nije bio njegov najbrži potez, ali, pred očima mu je još uvek lebde-la slika tog trenutka. Holidej je potegao revolver, podigao cev, upe-rio je i... Sve je bilo tako skladno. tako lako...

Tada je shvatio šta ga to muči. Shvatio je da Dok Holidej, mada je potegao brzo, nije pokazao sve što može. Ono što je učinio bilo je dovoljno da sredi kauboju, koji je

već imao revolver u ruci, ali, pitanje je bilo u nečem drugom.

Kako bi se tek Dok ponašao u otvorenoj borbi, u dvoboju takoreći, kada bi u brzini morao da nadmaši čoveka za koga bi znao da je brz kao munja.

To je bilo ono što je mučilo Konsidajna. Hteo je da zna, koliko je Dok Holidej, stvarno, brz.

Prošlo je dosta vremena od kako se Konsidajn poslednji put zamario takvim mislima. I uopšte, koliko se sećao u poslednje vreme i nije imao žestokih borbi.

Čak i ako se borio, bilo je to zato, što je neko potegao revolver na njega, ili ga je izrazvao... a to on nije mogao da odbije.

Od lično već dugo nije tražio obračun. Izuzetak su bile situacije, koje su se ponekad događale, ako bi se natio više nego što je mogao da podnese na miru.

Sada je negde, u skrivenim dubinama Konsidajnovog mozga počela da se rađa sumnja, da je Dok Holidej upravo ono što je on zvao pravim čovekom. Pravim sa velikom početnim slovom, tj. onaj kakvog svaki revolveraš sreće jednom u životu. Neko ranije, neko kasnije, ali svaki naide na njega.

To je onaj čovek čiji je potez hitriji, a revolver precizniji. Nije dan revolveraš, koji je imao bar malo pameti, nije zanemarivao pomisao na to.

Konsidajn je ispio piće i ustao. Izraz na licu mu je bio opasan. Valjda i zato što su Maklinovi kauboји još bili tu što se neprekidno

govorilo samo o Doku i njegovom naređenju.

U salunu je bila nepisiva galama. Po svoj prilici, većina kauboја se, ipak, mirila sa mišlju da će morati da napuste grad, čim sunce sedne na zapad, pa su žurili da se napiju na mrtvo ime i to, što pre. Neki su, međutim, već skupili dovoljno hrabrosti da uzvičuju i pretnje Doku.

Ali, svi su se trgli, kada se prostorijom prolomio gramki glas.

— Tišina!

To je vilknuo Konsidajn, a muk je zavladao salunom. Sve oči su bile uprte u revolveraša, koji je sa ledenim izrazom na licu pošao prostorijem.

Činilo se da se ljudi ne usuđuju da dišu. Dobro su se pazili da ne naprave neki neočekivani pokret, da ne bi privukli njegovu pažnju.

Konsidajn je stao u centar prostorije i pogledao Maklina i njegove ljude.

— Toliko ste se razgalamili, šta ćete uraditi Doku Holideju da više ne mogu da vas slušam. Neki čak i ne kriju da mu se dive. A ja znam da mu nećete učiniti ništa! Baš ništa! Kad dođe veče, izgubićete se iz grada kao prebijeni psi! A psi i jest!

Izazivački je posmatrao kauboје, koji su ćutali.

Maklin se nelagodno premeštao s noge na nogu, ali ni on nije rekao ništa.

Konsidajn je sačekao nekoliko sekundi, a onda je gadno opsovao.

— Do đavola s vama! — rekao je. — Niste vredni da čovek razmišlja o vama. Ali, nemojte ni da vam padne na pamet da pokušate da se obračunavate sa Holidejem! To vas opominjem! A znate li zašto?

U salunu je još uvek bio muk.

— Zato, somovi, što ću se ja pobrinuti za njega!

Dakle je neko podmetnuo dinamit pod šank, ne bi bilo tapvog iznenađenja. Ipak, niko se nije usudio da progovori ni reč. A to nije ni bilo potrebno. Konsidajn je samo objasnio stvar.

— On je i meni naredio da napustim grad! — rekao je. — Meni! Konsidajnu! Najbržem revolverašu, koji je ikađ hoda Zapadom! Pa, u redu. Kad sunce pođe zapadu, videćemo da li ja poštujem naređenja Doka Holideja! Tada ćemo videti!

Okrenuo se i pošao ka vratima, dok su ga svi u prostoriji posmatrali i sklanjali mu se s puta.

Kada su se vrata zatvorila za njim, ljudi su odahnuli s olakšanjem.

— Ja sam siguran da se neću kladiti na Holideja — rekao je Maklin prekidajući tišinu.

Ljudi su počeli da žagore, a vlasnik saluna Kavendiš je kliznuo na sporedna vrata.

Konsidajn je išao ulicom gledajući pravo pred sebe. Došao je do kancelarije telegrafa i ušao unutra.

— Dovedite mi šerifa — naredio

je. — Samo brzo — lupio je šakom o dasku šaltera.

— Da, ser — rekao je mladi službenik skačući na noge. Pojurio je prema šerifovoj kancelariji.

Konsidajn je čekao zakačivši palčeve za opasač sa revolverom. Videlo se da je doneo neku odluku i da će je sprovesti u delo.

XII

Dok Holidej je strpljivo čekao, dok mu štalski momak nije osedlao konja. Ubacio je pušku u futrolu i vinuo se u sedlo.

— Izgleda da nešto nije u redu? — upitao je štalar, koji je izgledao kao da nešto namerava da mu kaže.

— Pa... možda nisam u pravu... vi polazite na jahanje, a ostavljate one kauboje u ćelijama, zar ne?

Dok ga je pogledao ozbiljno,

— Da li biste hteli da posedite malo u mojoj kancelariji i pripazite, na njih, dok se ja ne vratim? — upitao je.

— Hm! — malo se zbunio momak. — Doduše ja imam dosta posla. Ali, ako vi kažete da bi bilo potrebno, hoću mister Holideje.

Dok Holidej se nasmešio i klimnuo glavom u znak pozdrava. Izvadio je iz džepa ključeve ćelija i pružio mu ih.

— Maklin i njegovi ljudi mogu da provale u zgradu — rekao je. — Međutim, ćelije ne mogu da ot-

vore bez dinamita. A to neće uraditi, jer bi tako poginuli Red i Bil. Ali, ako počnu da vas maltretiraju, otvorite čelije. Ja ću već znati da ih nađem.

Čovek se nacerio.

— Ne brinite, šerife. Nisam ni ja od juče.

— Ipak, pripazite se, dok se ja ne vratim — rekao je Dok. — Neću se zadržati dugo.

— Razumem šerife. Pobrinuću se da sve prođe u redu.

Doku nije bilo baš miło, što mora da ode iz grada. Ali, bilo je to neophodno, ako je hteo da vlada situacijom.

Čim je izjahao iz grada, poterao je konja u galop. Vetar mu je duvao u lice i prijatno ga rashlađivao.

Kada je dojahao do brdovitog terena sjahao je i popeo se na brežuljak, koji mu se isprečio na putu. Odatle je već počinjao planinski lanac, ali je skretao ulevo.

Baš sa te strane Dok Holidej je kroz svoj dogled primetio oblak prašine. Veliki oblak.

Ostao je tu skoro ceo sat, pre nego što se sasvim uverio da ga oči ne varaju.

Zatim je ponovo uzjahao konja i uputio se nazad, u Sokoro. Sjahao je pred kancelarijom.

— Zatvorenici su i dalje u čelijama, šerife — rekao je štalski momak ali, videlo se da mu je laknulo. — Proveravao sam dvaput. Niko nije navraćao, osim Kelera iz telegrafa.

— Hvala ti momak — rekao je Dok uzimajući pušku iz futrole na sedlu i polazeći ka vratima. Keler ga je čekao u kancelariji sav nervozan.

— Gde ste, do đavola, bili? — zapitao je, čim se Dok pojavio.

Dok Holidej je ostavio pušku pored stola i mirno seo. Pogledao je Kelera, čije je lice bilo crveno kao krv.

— U čemu je problem? — zapitao je.

— Reći ću vam — planuo je Keler — Upravo me je posetio Kon-sidajn u mojoj kancelariji i žestoko me gnjavio.

Dok je zastao na pola puta sa šibicom, kojom je krenuo da zapali svoju omiljenu „virdžinija“ cigaru.

— Gnjavio vas je? — upitao je,

— Da. Postavljao mi je pitanja o vama. Zna da ste obavestili maršala da ste preuzeli zvezdu, pa pita ko ste. Preplašio me je na smrt. Pitao me je i neke stvari o kojima nemam pojma.

Dok ga je pogledao upitno.

— Otkud ja znam kako baratate revolverom! — zbunjeno ga je gledao Keler.

— I, šta ste mu rekli?

— Šta sam mogao da mu kažem? Ono što ste napisali u telegramu za maršala. Eto to. Ali bio je besan kao ris. Stalno je ponavljao jedno te isto: „Šta još znaš?“, „Šta još znaš?“. Kada se, valjda, osvedočio da ništa ne znam, okrenuo se i izašao.

— Da li vam je pretio?

— Nije. Samo me je gledao onim zmijskim očima, da me je podilazila jeza. Znao sam šta će mi se desiti ako odbijem da mu odgovaram. Ipak, rekao sam mu da potežete brže od munje. Mislím da će dobro razmisliti, pre nego što odluči da vas izazove.

Dok je opsovao, a telegrafista je ustuknuo.

— Šta vam je? — zgranuo se. — Ja sam samo želeo da pomognem.

Dok ga je posmatrao izvesno vreme, a onda se nasmejao.

— Hvala vam. Uveren sam u to. Što ste mi ispričali, znači da će on, sigurno, doći da me izazove.

— Šta? — bio je šokiran Keler.

— To što ste čuli. Ako misli da sam brz... da sam jedan od najbržih, ta budala će to shvatiti kao stvar prestiža i zaželeće da što pre reši tu stvar.

— Ah, do đavola, to mi nije palo na pamet — jadikovao je Keler, koji je sad pomislio da je on, u stvari, zagolicao Konsidajna, kad mu je rekao da je Dok brz kao munja.

Dok Holidej je duboko uzdahnio.

— Na žalost, tome nema pomoći. njegov mozak nije sposoban da misli na drugi način.

— Zaista mi je žao... — mucao je Keler. — Ali... ja imam još loših vesti za vas.

Dok je duboko uvlačio dim i ću-
tao. Nije požurivao Keleru da priča.

On je to što je imao saopštavao ka-
šičicu, po kašičicu, kako bi rekli le-
kari.

— Maklinovi kauboji još su u sa-
lunu. Čuo sam da su neki već re-
zervisali salunske devojke za... no-
ćas.

— Aha!

— Izgleda da nemaju nameru da
pođu pre sunca, kako ste im vi na-
redili.

— Izgleda — uzdahnio je Dok.
— A ovamo dolazi još jedno krdo i,
naravno, s njim i kauboji. Stići će
pre nego što se smrači.

— Do đavola! — opsovao je Ke-
ler. — To je Lint Regan. Do sto
đavola! Njegovi i Maklinovi kau-
boji zajedno! Ovaj grad će doživeti
svašta, Holideje.

— Ne znam, da li ću moći sam
da izađem s njima na kraj. Slušajte
Keleru, da li biste mogli da zamo-
lite građane da se za pola sata sa-
kupe iza vaše kancelarije?

— Naravno da mogu. I to ću uči-
niti odmah, ali...

— Samo ih dovedite tamo. Osta-
lo ću ja učiniti.

— U redu, ako je to ono što že-
lite, zašto ne?

— Baš to želim. Postoji, naravno,
još jedna mogućnost, ali, tome ne
bih želeo da pribegavam, sve dok
ne bude neophodno. Krajnje neop-
hodno.

Iznenaden, ali ne tražeći dalje objašnjenje, Keler je izašao iz kancelarije.

XIII

Nije prošlo mnogo, a građani su se sakupili na jednoj platformi iza telegrafa, tamo gde su se leti održavale igranke gradske mladeži.

Razgovarali su među sobom nagajajući o čemu se radi i šta to Dok Holidej namerava da preduzme.

Dok ih nije ostavio dugo u nedoumici. Odmah im je objasnio o čemu je reč i kakva je situacija.

— Po svemu sudeći, Maklinovi kauboji nameravaju da ostanu u gradu i posle roka, koji sam im postavio — rekao je Dok. — Izgleda da će i Konsidajn početi da pravi neprilike. A da bi stvar bila još zamršenija, Reganovo krdo se nalazi blizu grada i svakog časa treba da stigne.

Ljudi su se zagledali zapanjeno.

— Do đavola! — uzviknuo je štalar Hanksli. — Imaćemo dve grupe kauboja na vratu, a sam đavo zna šta to znači! To ste hteli da nam kažete, šerife, zar ne?

— Upravo to — klinnuo je glavom Dok.

— Regan je sto puta gori od Maklina! — rekao je jedan građanin.

— Razneće nam grad!

— Moramo sprečiti Regana da sada uđe u grad, šerife!

— Da, to je najbolje. Neka ne ulazi u grad do jutra!

Predlozi su praštali sa svih strana, a svi su imali samo jedno značenje. Ljudi su se žestoko uplašili.

— Ništa to neće vredeti — presekao je Dok diskusiju, koja je postajala sve bučnija. — Maklin je, verovatno, već poslao kauboja da javi Reganu kako stvari stoje. Ništa ih neće sprečiti da dođu. Mislim da će stići u grad predveče. Tada će Maklin otvoreno odbiti da napusti grad, a meni će tada biti potrebna vaša pomoć.

Video je kako su se lica prisutnih građana promenila. Odjednom, više niko od njih nije ni pokušavao da sakrije, da ga je uhvatila panika.

Posmatrali su ga skupljenih očiju, kroz trepavice, kao da su ga ugledali prvi put.

— Šta to treba da znači, Dok? — upitao je neko iz gomile.

Dok je pretpostavio da je to bio vlasnik trgovine, ali nije bio siguran.

— Pa, to je bar jasno — odgovorio je, umesto Doka, telegrafista Keler. — Dok Holidej je sam. Samo bi budala mogla da misli da je jedan čovek u stanju da se suprotstaviolikoj rulji. Potrebna mu je pomoć. I, mi treba da mu je pružimo.

— Ja nisam zvezdonosac! — uzviknuo je jedan bradati čovek, a ostali su mu se pridružili u horu. — Da sam sposoban da baratam revolverom, ja bih se prijavio za šerifa.

— Do đavola, čoveče — javio se drugi — ja imam ženu i četvoro

dece. Ko će se starati o njima, ako se meni nešto dogodi?

— Moja stara mi ionako ne bi dozvolila da se mešam u to — dobio je treći,

— Ja nisam borac. Nisam se tukao još od školskih dana — viknuo je neko.

— Dajte mi vreću punu bilo čega, i ja ću odmah znati koliko je teška. Ali, ako mi date revolver u ruku, neću znati sa koje strane se puca. — Jedan je, čak, pokušao da bude duhovit.

I tako se nastavljalo. Izgledalo je da ovom jalovom razgovoru nema kraja.

Doduše, mnogi od razloga, koje su ljudi navodili, bili su zaista na mestu. Ali, rešenje je, ipak, trebalo naći.

Dok Holidej je neko vreme ćutao i posmatrao ih. Kad je galama počela da se stišava, podigao je ruku tražeći da ga saslušaju.

— Vi svi znate zašto sam se privratio ovog posla — rekao je kada se galama smirila. — Odmah sam vam rekao da je to apsolutno privremena stvar. Po onome što sam čuo, da ja i nisam ubio Enderbija, grad bi se našao u istoj situaciji. Ja vam sada nudim priliku da sprečite ono što može da se dogodi. Fitilj je već upaljen, a Maklin i Regan drže dinamit. Ovo je vaš grad. Vi ćete u njemu živeti i posle mog odlaska. Ne možete sedeti skrštenih ruku i čekati da dođe savezni maršal. I on je samo čovek. I on će tražiti pomoć od vas... kao i ja. Čuo sam kako Konsidajn

govori da će me izazvati. Tu ne tražim ničiju pomoć. To je moja stvar. Za to ću se pobrinuti sam. Ali, kauboji su pretnja za ceo grad, za sve građane. Svi treba da im se suprotstavite.

— To je tačno — umešao se Kelen izdvojivši se iz mase i okrenuvši se ljudima. — Ovo je naš grad. Naša imovina i naše porodice će biti u opasnosti. Dok ima pravo da traži pomoć. I moju pomoć će dobiti.

— I moju — rekao je Haksli. — Hajde ljudi. Treba da pomognemo Doku i da jedanput pokažemo tim Teksašanima, da smo ljudi.

Nastalo je gundanje i dogovaranje, i još dva čoveka su, oklevajući, istupila napred.

Još jedan je pošao, ali, kada je video da niko više ne istupa, vratio se u gomilu postidjen.

Dok i ostali su čekali, ali, više niko nije hteo da se prijavi. Svi su obarali poglede.

— To su svi? — upitao je Dok pokazujući na četvoricu pored sebe. — Zar se samo ovi ljudi brinu za ovaj grad i sigurnost njegovih stanovnika?

Mrmrljajući i dalje, ljudi su se premeštali s noge na nogu. Ali, sad više Dok nije imao nameru da im dozvoli da pronalaze izgovore,

— Ja nemam nameru da do sutra govorim o tome — viknuo je. — Vi znate kakva vam opasnost preti. Više od trideset kauboja će se naći u gradu. Četvoro ili petoro, čak i sa značkama, ne mogu da ih kontrolišu. A i u samom gradu ima

galamdžija, koji će jedva čekati da se pridruže kaubojima. Mogu vam reci da sutra ujutro Sokoro više neće biti lep grad. Možda nećete moći ni da ga prepoznate.

Zastao je nadajući se da će ljudi shvatiti situaciju i da će promeniti mišljenje.

Međutim, niko se nije ni pomerilo.

— Hajdete! — viknuo je Keler. — Šta se to događa, ljudi? Svi ćemo se naoružati i poći prema salunu. Izbacićemo Maklina iz grada i sprečiti Regana da uđe. Ni jedan, ni drugi, neće imati smelosti da se suprotstave celom gradu. Zar to ne shvatate?

— Ako budu pijani, suprotstavice se — viknuo je neki čovek iz centra grupe. — A kad budu počeli da pucaju, mi nećemo imati šanse.

— A kakve su nam šanse sada? — upitao je Haksli.

— Za dan ili dva, oni će otići — rekao je čovek. — Mi smo i ranije doživljavali slične stvari. Zašto bi sada bilo drugačije?

— Razlika postoji, jer imamo priliku da ih zaustavimo. — viknuo je Dok hladno, odmeravajući ljude. — Ali, ljudi koji nemaju hrabrosti, za mene nisu ljudi.

Keler je zaustio da nešto kaže, ali se predomislio. S uzdahom se okrenuo prema Doku.

— Žao mi je, Dok — rekao je. — Žao mi je.

Dok je klimnuo glavom.

— Razumem da ste razočarani. Ali, ako se niste predomislili, ja bih

prihvatio pomoć makar i vas četvorice. Cenim to što ste se prijavili.

— Pa...ne znam da li baš možete da računate na mene Dok — rekao je jedan od one dvojice građana, gledajući ljude koji su se već razilazili. — Ja sam mislio da će bar pola grada biti uz vas. Ne znam da li ima smisla da samo petorica ljudi...

— Zaveži, Halej! — viknuo je štalar. — Nemoj tu da nam uvijaš. Ostaješ ili ne?

— Ne ostajem — progundao je čovek tiho, a zatim se okrenuo i pošao za ostalima.

— Hm...I ja bih rekao da je opasnost za mene prevelika — rekao je sada i drugi građanin odmičući se. — Žao mi je, momci.

Dok Holidej, Keler i Haksli su gledali za njim.

— Kakav grad! — progundao je Keler.

— Ne mogu mnogo da ih krivim — rekao je Haksli.

— Ne — složio se Dok. — Oni nisu vični oružju. Ipak, trebalo je da shvate da će kauboji ovoga puta podivljati, jer sam im se ja već suprotstavio. Za vrlo kratko vreme, ovaj grad će postati pravi pakao.

— Slušajte, Dok — obratio se Doku Keler — tamo u kancelariji rekli ste da imate još jednu mogućnost koju ne želite da koristite do poslednjeg trenutka. Koja je to mogućnost?

Dok Holidej ga je pogledao ozbiljno.

— Da. Ali, to nisam baš želeo da pokušavam. Sem, naravno, ako ne bude drugog izbora. A izgleda da ga nema.

Kimnuo je glavom dvojici začuđenih građana i onda krenuo preko ulice.

XIV

Lind Regan je bio Teksašanin izborna lica i suviše dugačkih ruku.

Ruke su mu se klatile niz telo, pa je neodoljivo podsećao na šimparzu.

Kada je sedeo u sedlu, njegove tanke, veoma dugačke noge, neobično smešno su se klatile sa strane, pa je ostavljao sliku, koja se dugo ne zaboravlja.

Kada se Regan sa svojim kaubojima približio gradu Maklin ga je presreo sa svojim momcima. Već izdaleka ga je prepoznao, iako ga je prilično sakrivao ogroman oblak prašine.

Čim je ugledao Maklina i njegove kauboje, Regan je obo konja i pojurio prema njima. Mahnuo je nekoliko puta rukom kroz vazduh i njegovi kauboji su se odmah okupili oko njega.

Nije zaboravio poslednju svađu, pomislio je Maklin i osmehnuo se. Očigledno, želi da se obezbedi.

Zastao je sa svojim kaubojima i sačekao da se Regan približi.

— Kako si Linte? — uzviknuo je, kada je Regan bio dovoljno blizu da je mogao da ga čuje.

— A ti, Mak?

Oba čoveka su se trudila da im glasovi budu mirni i da ne pokažu ono što osećaju jedan prema drugome.

— Mislio sam da te uputim u situaciju, pre nego što udeš u grad — rekao je Maklin.

Regan ga je odmerio sumnjičavo.

— Tako? A eto, ja sam skoro ušao.

— Mogli bismo da jašemo pored tvog krda, dok razgovaramo — predložio je Maklin. — I ni se vraćamo u grad. mada nas je šerif upozorio da ga napustimo pre zalaska sunca.

Regan se trgao i pogledao Maklina radoznalo očima. Zatim je pokretom ruke poslao svoje ljude na njihova mesta.

— Šta se to desilo s Enderbijem? — upitao je Regan. — Traži više love?

— Enderbi je mrtav — rekao je Maklin besno.

Regan je napre zinuo, a onda je pljunuo u pesak.

— Mrtav? — ponovio je — Ko ga je ukokao?

— Ubio ga je novi šerif. Zove se Dok Holidej. I Vilera je ubio. Sokoro više nije što je nekad bio.

— Znači, taj momak je ozbiljno shvatio svoj posao? I, šta?... sad zavodi red, pretpostavljam?

— Tačno! Ubio je jednog mog čoveka, a Reda i Bila je zatvorio.

Regan je podozrivo pogledao Maklina.

— I ti si to dozvolio?

Maklin je slegao ramenima, ali, nije rekao ništa.

— Ako bi neki pasji sin, ma bio on šerif koliko hoće, samo pokušao da takne nekog od mojih ljudi, stigao bi na But Hil, pre nego što bi uspeo da trepne.

— Misliš li da mi nismo ništa pokušali? — bio je besan Maklin što mu Regan drži pridiku.

— I?

— Momci su taman počeli da sređuju Doka Holideja kada se umešao neki revolveraš. Zove se Konsidajn. Ranio mi je tri čoveka...

Regan se iznenada grohotom nasmejao.

— Do đavola! Zaista si se lepo proveo u gradu, a stari prijatelju?

Maklin je opsovao.

— Tebi je to, možda, smešno, Regane, ali, videćeš šta će šerif reći tebi, kad budeš stigao. Dok namestava da u gradu zavede mir i red.

— A ko ga štiti? Onaj revolveraš?

— Da... U stvari, nije baš tako. Dogodilo se nešto što nismo očekivali. Dok Holidej je naredio baš tom revolverašu da napusti grad pre zalaska sunca.

— A revolveraš ga je poslušao?

— Nije. Sprema se da ga izazove na borbu. Ako tako bude, sumnjam da će se Dok izvući.

— Pa, onda, nema problema!

— Možda. Ali, moji momci ne žele da Holideja sređuje Konsidajn. Ne, posle onog što je taj revolveraš priredio. Oni, takođe, žele da učestvuju u zabavi, koja, veruj mi, neće biti tako obična.

— Znači, nemate nameru da napustite grad?

— A šta si ti mislio? — zarežao je Maklin. — Naravno da nismo. Osim toga, imam jedan predlog.

— Da čujem.

— Moje i tvoji momci su se, obično, svađali kad bi se zajedno našli u istom gradu. Ovoga puta bi trebalo da stanu rame uz rame... da zajednički srede tu stvar s onim uobraženkom. Šta misliš o tome, Regane? Od tebe sad zavisi sve.

Regan je podigao obrve.

— Šta sam to čuo, Makline? — nasmejao se. — Želiš da ti se pridružimo?

Maklin je otrpeo uvredu. Kao da nije čuo Reganov smeh rekao je jednostavno:

— Tako nešto. Mi ćemo srediti Doka Holideja, a ti i tvoji momci, treba da sredite Konsidajna.

— Zašto sad njega? Pa, rekao si da će se on tući sa Holidejem.

— Tom psu baš ne verujem mnogo. Ni pre onog pred šerifovom kancelarijom, kada smo krenuli da sređujemo Holideja, nisam imao utisak da su prijatelji. Ipak, on ga je spasao. To ne mogu da razumem, ali i ne tiče me se. Pitanje je samo, kako bi se ponašao sad.

— Aha... Možda ga čuva za sebe.

— Možda. Ali hteo sam još nešto da kažem. Mislim da bi i ovaj grad trebalo da dobije žestoku lekciju. Čini mi se da ni ti nemaš mnogo razloga da yoliš ovo mesto?

Regan je slegao ramenima.

— Niti imam, niti nemam. Za mene je to samo grad u kome treba da prodam svoju stoku; ako već nemam nameru da idem dalje. Ali, šta ti, stvarno, želiš, Mak? Ako sam dobro razumeo, to što si rekao trebalo bi da znači, da predlažeš, da se moji momci udruže sa tvojima i da zajedničkim snagama razore grad?

— Baš to — nacerio se Maklin. — Hoću da im jednom zauvek pokazemo da Teksašanima niko ne može da zabrani da se zabavljaju, kad oni to žele.

Zastao je malo, kao da je želeo da vidi šta Regan misli. Ali, kako ovaj nije ni trepnuo okom, on je nastavio malo blaže, kao da je želeo da ga ubedi.

— Ako to ne uradimo sada, više nećemo imati prilike. Uskoro treba da stigne savezni maršal. On će, sigurno, zakleti nekoliko pomoćnika.

Regan je razmišljao izvesno vreme, a Maklinu se to učinilo dugo kao večnost.

Najzad je Regan prešao pogledom po Maklinu i procenjujući ga kritički polako je upitao.

— Da ostavimo trag u Sokorou, a?

— Jednom zauvek! Neka to bude pravi teksaški udarac, ako shvataš šta hoću da kažem.

Regan se lukavo nasmejavao i u tom času je više nego ikad ličio na šimpanzu.

Maklin je osetio kako u njemu kijuča bes. Sa velikim apetitom sručio bi pun magacin svoga „kolta” u ovog uobraženog siledžiju koji je sada, prvi put od kako se poznaju, dobio priliku da ga vidi kako skoro moli za pomoć. Ipak, oćutao je i pomislio da će biti prilike i za drugačiji razgovor.

— Pa, izgleda da to nije loša ideja, Mak — rekao je Regan konačno. — Sa dobrih pripremljenim planom mogli bismo da napravimo čudo u gradu.

Maklin je odahnuo.

— To je ono što sam hteo da čujem — rekao je gotovo oduševljeno.

Dva čoveka su se rukovala. Pogodba je bila zaključena.

Ipak, Maklin je pomislio da odmah posle sređivanja Sokorou, na red dolazi Regan.

Međutim, ni ovaj nije bio naivan. Na licu mu se videlo da je u Maklinovim očima pročitao tu misao od reči do reči, ali da zbog toga nije nimalo zabrinut.

XV

Salun „Kod drveta za vešanje” bio je skoro prazan kada je unutra ušao Dok Holidej.

Stajao je nekoliko trenutaka kraj vrata čekajući da mu se oči priviknu na polutam, a njegova bolesna

pluća na onaj užasni smrad, koji mogu da daju samo vonj goniča stoke kad se pomeša s isparenjima jeftinog alkohola.

Ali, uskoro je morao da konstatuje, da je to što ga je gušilo samo trag, koji su ostavili kauboji, jer njih više nije bilo u salunu. To ga je prilično iznenadilo.

Pored bara je stajalo nekoliko besposličara i kauboja sa okolnih rančeva, ali su izgledali trezni.

Kavendiš je stajao na vratima koja su vodila u hodnik prema dvorištu. Grickao je čačalicu i izgledalo je da je sasvim zadovoljan situacijom. Primetio je Doka čim se ovaj pojavio. To se videlo na nekom poluosmehu koji mu je zatitrao na usnama. Ali, nije govorio ništa.

Još dva građanina, stajali su i pili pored bara. Maklina i njegovih kauboja nije bilo.

Međutim, jedino njih je Dok Holidej želeo da vidi... I, još jednog čoveka je želeo da vidi, Konsidajna.

Njega je ugledao u sledećem trenutku.

Sedeo je u uglu, za stolom. Sam.

Dok je lagano pošao prema njemu i zaustavio se kraj samog stola.

Konsidajn je podigao pogled držeći u ruci čašu sa viskijem.

Mirno je gledao u Doka Holideja, ali, oči su mu bile bezizrazne.

— Šta misliš o jednom piću? — upitao je Dok.

Konsidajn je čuteći odmakao stolicu i rukom mu pokazao da sedne.

— Zašto da ne? Sedi — rekao je posle kraće pauze, a zatim je veoma glasno doviknuo Kavendišu: Barmene! Još jednu čašu!

— Još jednu čašu, momak! — Kavendiš je preneo porudžbinu kелneru.

Momak je dotrčao sa čašom u ruci, činilo se još pre nego što je čuo naređenje do kraja.

Dok je Konsidajn sipao Doku piće, Kavendiš ga je pažljivo posmatrao sa svoga mesta.

I Dok, i Konsidajn ispili su piće u jednom gutljaju. A onda je Dok pažljivo pogledao revolveraša.

— Čuo sam da si se raspitivao o meni? — rekao je vrlo tiho.

Namerno je to radio, jer je Kavendiš dobro načulio uši, pa nije hteo da mu pruži zadovoljstvo da čuje svaku reč. Hteo je, uz put, malo da ga gnjavi, jer je znao da se Kavendiš sada jede što ne zna o čemu on razgovara sa Konsidajnom.

Konsidajn je slegao ramenima.

— Zar te to iznenađuje? — zapitao je.

Dok nije odgovorio. Čekao je da čuje do kraja šta će Konsidajn reći, mada je dobro znao i sam o čemu se radi.

— Pa, zar nije normalno da sam zaželeo da saznam što više o čoveku sa kojim ću se, možda, sukobiti... jednog dana.

— A možda i pre, kako mi se čini — dopunio ga je Dok napola ironično. — Dakle, ti misliš da će se to

dogoditi, ako sam te dobro razumeo?

— Aha — klimnuo je glavom Konsidajn, gledajući u rub čaše. — A ti, ne misliš?

Sada je Dok slegao ramenima.

— Zavisi od tebe.

— Hm! — Konsidajn se nacerio. — Sunce će uskoro zaći.

— Da. Zaći će. Uskoro. Ti imaš izbor.

— To je tačno — složio se Konsidajn.

Dok Holidej je pokazao na bocu sa viskijem.

— Zar ti je to potrebno?

Konsidajnovе oči su se suzile. Hladno je gledao u Doka, a zatim je učinio nešto sasvim neočekivano.

Zgrabio je bocu za grlić i svom snagom je tresnuo o zid.

U salunu je nastao tajac. Svi su se okrenuli prema njima i nije bilo nijednog čoveka, koji nije pomislio da će sad planuti revolveri.

Međutim, to se nije dogodilo. Dok Holidej je pogledao Konsidajna i samo klimnuo glavom.

— O kej! — rekao je posle kraće pauze. — Da li, možda, znaš kuda je otišao Maklin sa svojim ljudima.

Konsidajn se lukavo nacerio.

— Šta misliš kuda je otišao.

— Da sretne Regana, ako se ne varam?

— Tačno. Ti si pametan momak, Holideje.

— Takvog me majka rodila, mada za ovaj zaključak i nije bilo potrebno mnogo pameti. A on, izgleda, ozbiljno misli... Ipak ću morati da se pobrinem, da nađem neku pomoć.

Konsidajn se, očigledno, odlično zabavljao.

— Nemoj mi samo reći da ponosni i hrabri stanovnici ovoga grada neće da pomognu svom šerifu? — cerekao se. — Zar neće da brane svoje porodice i svoja imanja? Prosto ne mogu da verujem! A ja sam mislio da će svi poleteti da sređuju one smrdljive kauboje. Vidi, vidi! Znači, šerif je ostao sam.

Dok je mirno pušio i nijedan mišić na njegovom licu nije se ni pomerio s mesta. To je prilično nerviralo Konsidajna, jer su njegove reči išle nekuda pored Doka Holideja, a prisutni kauboji su već počeli da se nakašljavaju.

— Da... m... da — bio je jedini Dokov komentar od koga je Konsidajn, bukvalno, pozeleneo.

— I, šta si naumio? — Konsidajn je tražio direktan odgovor. Jedino na taj način bi Dok morao da učestvuje u razgovoru.

— Još ne znam — odgovorio je Dok mirno. — Jedino što znam to je da ovaj grad više neće biti grad, ako dve grupe pijanih kauboja počnu da tutnje po njemu.

— Ti si prihvatio značku — opet je počeo Konsidajn. — A nisi morao.

— Da. Ali, morao ili ne, sada ću biti prinuđen da se sukobim sa Maklinom i njegovim ljudima. I to još

ne bi bilo tako strašno, ali, dolazi i Regan.

— Pa, ti možeš da biraš. Sada ćeš bar imati protivnika, koliko ti srce zaželi.

— To je tačno — složio se Dok. — A možda ću pre toga biti izazvan. Možda ću prvo morati da se sukobim s tobom, Konsidajne.

Konsidajn je ćutao.

— Jesam li u pravu? — insistirao je Dok.

Konsidajn je nakrivio glavu i sle-gao ramenima.

— Sačekaj do zalaska sunca, pa ćeš videti — rekao je mrtav hladan.

Dok je svojim očima potražio njegove i duboko se zagledao u njih.

— Postoji još jedan način na koji bismo mogli... počeo je Dok. Njemu je u izvesnom smislu bilo žao ovog čoveka, koji je, očigledno, živeo pod jednom jedinom opsesijom, da je brz kao munja.

Čak ni to ne bi bilo strašno, da neumitnost godine na čini svoje. A Konsidajn je već prešao one zlatne godine, kada refleksi ne izneveravaju čoveka.

— Postoji još jedan način — ponovio je Dok.

Kao ošnut bičem, Konsidajn je brzo odmahnuo glavom. Činilo se da je shvatio o čemu je razmišljao Dok i to ga je ujelo za srce.

— Ja ne vidim nikakav način — rekao je besno. — Sam si kriv, Dok. Ti si mi naredio da napustim ovaj grad.

— Ja tu naredbu mogu i da povučem. Ti znaš zašto sam to naredio. Nisam želeo da se sukobiš sa kaubojima, nisam hteo da ti započneš gužvu. Dakle?

— Suviše je kasno, Dok, suviše kasno — nekako beslovesno se nasmešio Konsidajn.

— Nije kasno, ako mi pružiš podršku u borbi sa Maklinom i Reganom.

Konsidajn se zapanjeno trgao, a zatim sa nevericom pogledao u Doka.

Nije se on iznenadio što je čuo razlog zbog kojeg je Dok Holidej seo s njim za sto i započeo razgovor. On se iznenadio što Dok govori tako otvoreno i što nije čekao da se on sam ponudi, da on postavi uslove.

Onda je zabacio glavu unazad i grohotom se nasmejao. Ljudi za barom napeto su ih posmatrali.

— Ti si zaista udaren — rekao je Konsidajn, kada je prestao da se smeje. — Predlažeš mi da stanem uz tebe?

— U odbrani protiv kauboja — dodao je Dok klimnuvši glavom. — Nas dvojica bismo mogli da ih umirimo. I to bolje nego grupa građana, koja bi samo zabrljala stvar.

— Kao što sam rekao, ti si, stvarno, udaren! — progundao je Konsidajn još ne krijući da se čudi.

— Kao što sam ti rekao, želeo sam da napustiš grad da bi bilo manje neprilika. Sada će biti više neprilika nego što je iko pretpostavljao. Meni izgleda logično da ti budeš uz mene, Konsidajne. Osim toga, to bi bilo bolje i za tebe.

— Ja ti ništa više ne dugujem, Holideje — rekao je revolveraš. — Svoj dug sam vratio.

— U redu. Nisam to ni mislio. Nisam mislio ni na kakav dug. Samo sam te pitao.

Konsidajn se zamislio, ali, to nije trajao dugo.

— Znači, povlačiš onu naredbu... da napustim grad? — pitao je brzo.

— Dabome — rekao je Dok. — Ovo nije moj grad, ali, mislim da svaki grad treba braniti od razaranja. Ako staneš u odbranu grada, mislim da nemam prava da tražim od tebe da ga napustiš.

— Pretpostavljam da nećeš tražiti da okačim zvezdu?

— Neću!

Punih pet minuta, Konsidajn je sedeo i, čuteći, posmatrao Doka.

Koliko je on uopšte bio sposoban za to, mučio se u izboru i to se videlo po njemu.

Dok Holidej je strpljivo čekao. Želeo je da se Konsidajn odluči da ostane, jer je znao koliko bi vredeo u borbi sa siledžijama i pijanim ljudima spremnim da ruše. To u ovim krajevima ne bi bilo prvi put da se revolveraš, bar za kratko, stavi na stranu zakona i, koliko je iskustvo pokazalo, uvek je bilo korisno.

Na žalost, Konsidajna je zaokupljala druga ideja i on je ustao i nekoliko puta zavrteo glavom.

— Zaista si udaren, Holideje — rekao je.

Još uvek vrteći glavom kao da se čudio, uputio se ka izlazu iz saluna.

Dok je gledao u pokretne vratnice saluna, koje su se još dugo ljuljale, pošto je Konsidajn izašao na ulicu. Znao je da ne vredi da ponovo pokušava da razgovara sa revolverašem.

XVI

Lin Marti je tiho ušla u šerifovu kancelariju.

Dok Holidej je sedeo za stolom i preturao po hartijama. Nije ga to baš mnogo zanimalo, ali, druga posla nije imao.

Nasmešio se kada je ugledao devojkicu i pozdravio je klimnuvši glavom.

— Izgleda da se nešto sprema, Dok? — bila je neposredna i direktna Lin, kao i uvek, uostalom.

— Izgleda — složio se Dok. — A ti valjda i znaš šta?

— Pa, nešto se već kotrlja prema gradu. Kažu da Teksašani treba da stignu svakog trenutka... a i sunce će uskoro da zađe. Čujem da su jedino Keler i Haksli pristali da se bore uz tebe.

— Da i upravo sam mislio da li je pametno da ih i dalje obavežujem time što su pristali. Ne vidim nikakvog smisla u tome da poginu. A da će se to dogoditi, nema nikakve sumnje.

— A šta će biti s tobom? — upitala je Lin. — Ako pokušaš da se suprotstaviš tolikoj rulji, to je isto kao da si se odlučio na samoubistvo.

— Eh, devojkicu — nasmešio se Dok. — A šta drugo mogu da uradim? Kao što znaš, ja sam jedini čo-

vek u Sokorou koji nosi zvezdu u džepu. Postoje određena pravila kojih čovek mora da se pridržava u životu.

— Slažem se s tobom. Ali, ti ovom gradu ne čuguješ ništa.

— Dok je zaustio da nešto kaže, ali ga je devojka zaustavila pokretom ruke.

— Čekaj! Pusti me da dovršim. Lukas je bio moj brat, ali ja znam kakav je bio. Bio je podmitljiv, brz na revolveru, kojeg se nije ustručavao da upotrebi i kad mu je čovek okrenut leđima. Nije bio nikakav predstavnik zakona...

— Ali, građani su ga ipak, birali. Koliko je godina bio ovde?

— Pa, pet godina. Ali, zar su smeli da ga ne biraju? On i onaj njegov Viler, bili su strah i trepet za grad. S vremena na vreme, pridružili bi im se Teksašani. Ja znam kako je bilo.

— Verujem ti, ali...

— Čekaj da ti kažem do kraja. Osim toga, ljudi su mislili da je bolje ikakav šerif nego nikakav... a on je uvek zatvarao oči kada bi kauboji počeli da divljaju. Šta misliš zašto? Dobijao je dobre pare za to. I Mič nije bio bolji. Konsidajn nije bio jedini koga je izazvao.

— Kažeš da su Lukasa birali zato što je bolje ikakav nego nikakav šerif. E, a ja sam ubio tog ikak-

vog šerifa. Čak i njegovog pomoćnika.

— Time si samo učinio uslugu gradu, kako ja mislim. A ubeđena sam da tako misli i svaki građanin. I zato ne bi trebalo da se osećaš obavezanim prema ovom gradu. Najbolje bi bilo...

Dok je podigao obrve.

— Najbolje bi bilo da ostaviš značku i da odeš... dok... dok te nisu ubili.

Dok je morao da se nasmeje. Sve je mogao da očekuje, ali da će doživeti da mu jedna devojka kaže da ode iz nekog grada, tome se, sigurno, nije nadao.

— E, moja, devojko — rekao je kroz smeh — tebi to izgleda tako jednostavno. I meni bi bilo, da se nisam zaletio. Da, nemoj se čuditi, zaletio sam se jer mi se učinilo da su ovi građani neki normalan svet. Sad vidim da su to obične ovce, koje se skupljaju u gomilu kad naiđu vući, ali ne umeju ništa drugo, sem da bleje. Ali, šta je, tu je. Više nema vremena ni za šta drugo, sem da se čeka.

Devojka ga je posmatrala zadivljeno kako pali cigaretu. Zaista je izvanredan, pomislila je, a uz put joj nisu promakle njegova lepota i elegancija. Sviđao joj se i taj miran, hladan ton, kojim je govorio o stvarima zbog kojih se njoj ježila koža na leđima, iako nije bila od onih maminih maza kakve su obično bile devojke.

Gledala ga je i čudila se gde on to nabavlja tako lepa odela po najnovijoj modi i kako uspeva da mu košulja bude uvek kao sneg bela. A ona

njegova mašna boje vina, savršeno se slagala sa belinom košulje i crnom bojom elegantnog kaputa sa peševima u kome je uvek izgledao kao da je baš sada izašao iz nekog modnog salona.

— Da... da — rekla je odsutno i uzdahnula. — Shvatam te. Znala sam da govoriš gluposti, ali, morala sam da ti kažem sve što mislim. Ipak, iako znam da je lepo biti pošten i održati zadatu reč, mislim da čovek ne treba da bude toliko principijelan i, dozvoli mi da dodam, tvrdoglav kad mu je glava u pitanju.

— Nije to tvrdoglavost, Lin. Ali, pustimo to sada... Šta ti radiš u gradu?

Ona nije odgovorila na njegovo pitanje. Ustala je naglo i progundala sebi u bradu.

— Tipična muška tvrdoglavost. Radije bi umro samo da ljudi vide kako si heroj, nego što bi da odeš i ostaviš te kukavice da se spalaze kako znaju.

— To je tačno — rekao je Dok mirno.

Devojka je nervozno lupila nogom o pod.

— Zaista ću poludeti zbog takvih gluposti, Dok. — I moj otac je bio takav. Poštenje i čast, to mu je bilo najvažnije. Odbio je da pogne glavu pred grupom bandita i... poginuo je. I, šta sada ima od toga?

— Šta se tu može? Ljudi su različiti — rekao je Dok, a u sebi je pomislio: sačuvaj me bože ženske brige! Bilo mu je dosta ovog razgovora, ali, nije mogao da bude grub kada je devojka bila toliko ljubazna prema njemu. Osim toga, ja nisam

rekao da želim da se suprotstavim Maklinovim i Reganovim kaubojima, ili Konsidajnu, na primer, ako to ne bude neophodno. Ali, ako bude moralo, neću pobeći.

— Pa, ja upravo o tome govorim. Vrlo je verovatno da ćeš poginuti. Od kakve je koristi što ćeš umreti s osmehom na licu? To je zaista glupo.

Okrenula se i izletela iz kancelarije.

Dok Holidej se nasmejavao. Prepostavljao je da stvari, ipak, ne moraju da budu tako loše kako su izgledale u ovom trenutku.

XVII

Konsidajn je stajao na vrhu stepenica i posmatrao prizor u salunu.

Video je kako je Dok smakao dva kauboja i Kavendiša, ali se nije ni pomerio s mesta. Smatrao je da za to nema potrebe.

Međutim, bio je pomalo zabrinut kad se, trenutak kasnije vratio u svoju sobu i pogledao kroz prozor.

Ugledao je Doka i telegrafistu kako idu mirno prema gradskom telegrafu, što je značilo da je stvar u salunu sređena, bar privremeno.

Nije se plašio Doka Holideja, ali je osećao da je on opasniji, nego što je mislio. Da, to je bilo više nego sigurno. Doka nije trebalo potcenjivati.

Setio se situacije dole, u salunu. Dok Holidej je bio đavolski brz. Brz i efikasan.

Konsidajn je već viđao ljude koji su povlačili revolvare brže nego što

bi čovek uspeo da trepne, ali, svaki od njih je imao neku manu. Ili je bio je nervozan, ili mu hici nisu bili precizni.

A Dok je bio precizan kao smrt. Njegovi meci su pogađali tamo gde je on hteo.

Konsidajn je sada prvi put morao da prizna da je Dok bio drugačiji od ljudi koje je sretao dotada. U isto vreme je bio smiren, brz i precizan.

Činilo mu se da Dok nije bio ni malo sporiji od njega, i to je počelo da ga brine, jer još do sada nije sreo takvog čoveka.

Ne treba govoriti o tome da je dosada Konsidajn sebe smatrao brzim od munje i sposobnim da pogodi čoveka u oko, na dvadeset metara daljine.

Ali sada, kada je video Doka na delu, shvatio je da je ovaj sposoban za tako nešto i još, možda, za mnogo neobičnije stvari.

To saznanje, međjutim, činilo je da mu se nervi zategnu maksimalno.

Konsidajn je imao jednu osobinu kojom se malo revolveraša moglo da pohvali. On je uvek želeo da sazna što više o čoveku sa kojim je trebalo da se bori. Verovao je da mu to saznanje daje snagu i mir, neophodne da se sačuva hladnokrvnost i da se postigne pobeda.

Ali, sada je bio uznemiren. Jer, morao je da prizna, prvi put je sreo neophodne da se sačuva hladnokrvnost bile ravne njegovoj. Znao je da ovde neće imati priliku da jednostavno odjaše iz grada, kao što je obično činio. Naravno, posle pobede.

Nešto u njemu žestoko ga je gonilo da proveri da li je Dok zaista toliko brz na potezu. Da li je brži od jednog Konsidajna, kako je o sebi voleo da kaže.

Uzalud je sebi govorio da nema razloga za zabrinutost, nekakav instinkt rasnog revolveraša opominjao ga je na opreznost, a u isto vreme, gonio ga je da pokuša sreću.

Zbog ovog drugog nije odustajao od namere da izazove Doka Holideja.

Na neki način on se divio Doku. Video ga je kako je vladao sobom i u najtežim situacijama. Ali, to ga nije sprečavalo da ga izazove samo zato, da bi video ko je od njih dvojice brži. Što će jedan od njih biti mrtav, nije ga zanimalo.

Nervozno je ustao sa kreveta na koji je malo pre seo i prišao zamućenom ogledalu. Malo je popravio futrolu sa revolverom i zadovoljno klimnuo glavom svom liku u ogledalu.

Neverovatno brzo, njegova ruka je zatim sevnula i istog trenu, revolver mu se našao u ruci.

To ga je malo smirilo. Vratio je „kolt” u futrolu.

Onda je ruka ponovo sevnula. I opet, revolver je kao nekom madjijom skočio u njegovu šaku.

Ponovio je to još tri puta i svaki put povećavao briznu.

Ne, nije to samo uobražavao, on zaista nije uspevao da vidi svoj pokret. Ruka mu je bila brža od njegovog vlastitog oka. Znao je da je povukao revolver, uperio ga i ponovo vratio u futrolu. To je još video.

Ali, mogao je da se zakuje da

nije video sam potez povlačenja revolvera.

Lak osmeh pojavio se na Konsidajnovom licu. Nije mogao da objasni sebi kako i zašto, ali, činilo mu se da je brži, nego što je ikada bio. Baš zato nije mogao da veruje da postoji još jedan čovek na svetu koji bi bio tako brz. Uključujući i Doka Holideja.

Trgao se kada se začulo kucanje na vratima. Čekao je. Nije mu se žurilo da otvori, mada se kucanje odlučno ponavljalo.

Izvadio je revolver iz futrole i lagano prišao vratima. Otvorio ih je naglo i ispružio cev kolta.

Iznenadio se kada je ugledao posetioca. Bila je to Lin Marti.

Kada se pomerio s mesta i pro-pustio je da prodje, učinilo mu se da je svetlost dana odjednom dobila neki narandžasti ton. Ostalo je još svega nekoliko minuta do zalaska sunca.

Lin je stala nasred sobe i pogledala ga u lice.

— Vidim da ste primetili da će sunce uskoro da zadje, mister Konsidajne — rekla je mirno.

Revolveraš je vratio „kolt” u futrolu i podigao obrve.

— Odavno me neka žena nije oslovila sa mister — rekao je. — Vi ste sestra Miča Enderbija, zar ne?

— Polusestra, ali, to je isto. Ne želim da vam stavljam zamerke što ste ga ubili, ako ste to mislili. Čula sam da vas je Mič izazvao i da niste imali drugog izbora. Prema tome, možete skloniti ruku sa drške revolvera. Ja nemam nameru da pucam u vas.

— A... čemu mogu da zahvalim za ovu posetu? — jedva se snašao Konsidajn.

Devojka je uzdahnula.

— Došla sam da vas zamolim za uslugu.

Konsidajn nije mogao da veruje svojim ušima, ali, ipak, se nasmešio.

— Dugo je vremena prošlo od-kad je neka žena tražila od mene neku uslugu — rekao je tiho. — Pa, gospodjice, recite šta vam je potrebno?

— Želim da pomognete Doku Holideju, ako se sukobi sa kaubojima — rekla je Lin na svoj otvoren i jednostavan način.

Konsidajn je s mukom zadržao miran izraz na licu. Dugo je posmatrao devojku, a ona je skrenula oči i pocrvenela pod njegovim oštirim pogledom.

— Da ne tražite malo previše? — upitao je zajedljivo.

— Ne morate sa mnom razgovarati takvim tonom, mister Konsidajne. Ja znam koliko tražim od vas.

— Zaista? — upitao je već iznerviran i na samu pomisao da se od njega očekuje da pomogne Doku Holideju sada, kada se on već uživeo u neizbežnost sukoba s njim. — Mislite li da zaista znate?

— Da, vi ste revolveraš i više ne sumnjate u Dokove mogućnosti sa tom stvaricom — pokazala je na revolver. — Mada ja mislim da vam se on na neki način dopada, znam da vi ne smete dozvoliti sebi da to osećanje vama i ovlada.

Konsidajново lice je postalo bezizrazno kao bronzana maska.

— Meni nije potrebno da me vi

analizirate, niti da mi sugerirate šta treba da radim — odbrusio je. — Holidej i ja sami možemo da rešimo svoje nesuglasice, ako postoje. On nije imao razloga da mi naredi, da napustim grad. Ali, kad je to već rekao, izazvao me je...

— Sigurna sam da nije želeo da vas izazove.

— Ne brinite, on savršeno dobro zna šta radi — nasmejao se Konsidajn. — Nije on naivan. Medjutim, ni to nije mnogo važno. Pitam se, šta će o meni misliti drugi ljudi. Ja o tome moram da mislim, ako Dok ne mora.

— Zar ne shvatate da je on jedan protiv... Koliko? — uzdahnula je Lin. — Tridest! Možda nešto manje ili više. Mislim da je to suviše za bilo kog čoveka.

— Možda bi dvojica bila dovoljna

— Možda, ako biste ta dvojica bili vi i Dok. Vaše prisustvo bi ih obeshrabrilo na samom početku.

— Dok Holidej je budala što se uopšte umešao u tu stvar.

— Možda. Ali, on se osećao obaveznim. I sami znate šta je bilo. Ali, kada se malo bolje razmisli, mister Konsidajne, u stvari, najveća krivica je na vama.

Ovoga puta Konsidajn nije mogao da sakrije iznenadjenje.

— Moja krivica? — pitao je.

— Tačno! Ubili ste Miča i niste rekli Doku Holideju da su ljudi koji su vas progonili bili predstavnici zakona.

— Do đjavola, naravno da nisam. To je bila njihova dužnost. Oni su trebalo da kažu ko su i zašto me jure. Prema tome, ne možete mene

kriviti zbog toga. Na to ne dajem ni pet para.

— Naravno, vi uopšte ni na šta ne dajete ni pet para. Ni na koga. Osim na samog sebe, naravno.

— Hej, hej! Polako devojko — upozorio je Konsidajn.

— Govorim istinu — odsekla je Lin. — Ne znam samo, zašto sam gubila vreme i dolazila da tražim pomoć od vas.

— Ne znam ni ja — nije bio dirnut Konsidajn.

Lin se okrenula i pošla vratima. Tresnula ih je, za sobom, zbog čega se Konsidajn ozbiljno naljutio.

Do djavola, pomislio je. Da je ova devojka bila uz njega kao što je uz Doka Holideja, gde bi mu bio kraj. Da je u svoje vreme imao takvu devojku, danas sigurno ne bi bio ono što jeste.

Onda se odjednom trgao. Preko-reo je sebe što se toliko raznežio. Čak je počeo da razmišlja na način na kakav do sada nikada nije razmišljao. Nazvao je sebe budalom i ubedjivao sebe da on ne želi da bude drugačiji.

Ja sam usamljeni vuk, najbrži revolveraš na Zapadu, govorio je sebi. To sam želeo još kao mladić i to sam i postao.

Lagano je prišao prozoru i pogledao na ulicu. Još je video Lin kako zamiče za ugao kuće. Malo se osmehnuo videvši da je devojka oprezna i da pažljivo pogleda svaki put, kad želi da napravi novi korak.

Odmakao je zavese i pogledao prema zapadu. Brda su već bila obavijena sumrakom.

Sunce je zašlo.

XVIII

Maklin i njegovi momci bili su još kod Olbenija, ali se tamo već videlo neko komešanje.

Uskora je postalo jasno šta se dešava. On je sa svojim momcima odlučio da promeni lokal.

Iz saluna „Kod drveta za vešanje“ on je odveo svoje momke još onda kada je Konsidajn počeo da traži kavgu, jer mu obračunavanje sa revolverašem nije bilo u planu.

Sada je, međutim, ponovo prelazio „Kod drveta za vešanje“ gde su Reganovi momci već priredili vatromet svojim pištoljima.

Kavendiš je bio mrtav. Ostao je samo njegov zamenik koji je i inače vodio posao kada bi mu gazda bio odsutan.

Međutim, ni on se nije zadržao više od jednog sata.

Regan mu je rekao da se čisti i sam preuzeo posao.

Sa pobedonosnim osmehom na svom majmunskom licu, stao je za šank i glavom pozvao momke da kažu što žele da piju.

Praćeni razgolićenim salunskim devojkama, momci su jurnuli na šank grabeći uz put pune flaše viskija, koje su stajale sa strane, na policama oko šanka.

Salun „Kod drveta za vešanje“ bio je širom otvoren.

Lin Regan nije imao nameru da stavlja bilo kakve zabrane. Svako je mogao da radi šta hoće. To je bio njegov stil i zato su ga ljudi slepo slušali. Svi su znali da će takva poslušnost biti nagrađena nevidjenim kumperajem.

Maklin sa svojim momcima, nije imao ništa protiv takve situacije. Naprotiv, odgovarala mu je.

Sunce je već odavno zašlo, ali, njemu nije bilo ni na kraj pameti da napušta grad, kako mu je naredio Dok Holidej.

Znao je da je Dok dočekaio i Regana s istim naredjenjem i sada je mislio da će ovaj učiniti bar pola posla oko sredjivanja Doka Holideja.

Poznavao je Regana odavno, i vrlo dobro je znao koliko je bio surov, i da se u njegovu pamet ne bi mogao da pouzda. Zato je želeo da ga pusti, da se sasvim raspojaša i poživinči, jer tada će biti spreman da puca i u šerifovu zvezdu na prsima, ne misleći da ga za to čekaju vešala.

A u salunu je piće teklo potocima. Naravno, niko nije plaćao ništa.

Regan je zapovedio kelnerima da poslužuju kauboje i da im donose sve što naruče. Račun će, rekao je, platiti on, samo neka sve zapišu.

Kelneri su pokorno klimnuli glavama, ali su svi bili duboko svesni da nikada neće videti novac. To, naravno, nije bilo važno, jer, u ovom lokalnu sada je bilo najlakše izgubiti glavu.

Zato nisu ni pisnuli, a kamoli da se neko usudio da postavi bilo kakvo pitanje. Zeleni od straha nosili su svoje poslužavnike po salunu, preplašeni do smrti, što je, naravno, služilo kao poseban povod za uveseljavanje kauboja.

Regan je bio besan kao pas.

Čim je ušao u grad i već prilikom prvog razgovora sa Dokom Holidejem, izgubio je dva čoveka.

Dva mladića nisu shvatila koga imaju pred sobom i čim su videli kako Dok razgovara sa njihovim gazdžom, koji je za njih bio Bog, po-tegli su revolvere.

Jedino što je Reganu i njegovim momcima posle toga ostalo, bilo je da ih prenesu na gradsko groblje i da im iskopaju rake.

A goniča stoke bilo je malo, to su znali svi na Zapadu.

Osim toga, dotada se još niko nije usudio da se suprotstavi njemu i njegovim momcima.

Zato je rešio da još ove noći sredi Doka Holideja, kao što je radio sa predstavnicima zakona u mnogim gradovima kroz koje je prolazio.

Zakleo se da će pokazati Doku Holideju, tom nalickanom gospodinu, ko je on, a svi stanovnici Sokoroa će posle toga dobro znati, šta znači „otvoren grad.”

U samom početku, to je svima stavio do znanja, a Maklin i njegovi ljudi nisu imali nameru da ga ometaju u tome. Naprotiv.

Ipak, Maklin je smatrao da bi morao da opomene svog, inače, rivala Regana, sa čime će morati da računati.

Pazio je samo da ga ne uvredi, pa je počeo vrlo pažljivo.

— Ja se sa tim slažem, Linte — rekao je Maklin. — Mislim da si potpuno u pravu.

— Znači, pomoći ćeš — nacerio se Regan.

— Naravno. Samo...

— Nemoj mi sada pričati kao baba. Kad kažeš „samo”, meni se smuči. I od kada se ti plašiš?

Maklin je otrpeo uvredu. Pomislio je da će biti prilike da se vidi

ko je baba i ko nije, ko se plaši, a ko se ne plaši.

Sada je ovu budalu trebalo usmeriti da uradi baš ono što je potrebno, jer Maklin nije imao nameru da gubi svoje momke.

— Saslušaj me prvo, pa onda pričaj — rekao je Maklin pomirljivo. — Rekao sam ti da se slažem da se Holidej sredi. I nije važno ko će ga srediti. Ali, hteo sam da ti kažem, da to neće biti jednostavno. On će uskoro saznati da nismo poslušali njegovo naredjenje, ni ti, ni ja.

Regan se namrštio.

On nije bip od ljudi koji vole mnogo da pričaju, niti da postavlja mnogo pitanja.

Jedino što ga je trenutno zanimalo bilo je pitanje na koji način da namesti klopku Doku Holideju.

Makli je, međutim, već počeo da izlaže svoj plan. Bio je veoma konkretan.

— Mislim da nema smisla praviti gužvu i pucati u vazduh — rekao je. — Dok Holidej nije budala i neće bezglavo doleteti misleći da ovde nekog ubijamo. To neće učiniti, niti ćemo mi imati priliku da ga ubijemo na tako jednostavan način.

Regan nije krio koliko ga nervira ovakav stav, ali je oćutao.

— To je stari trik i Dok Holidej neće naleteti na nje — nastavio je Maklin. — Dobro će razmisliti pre nego što krene ovamo.

Regan je protrljao bradu, a usne su mu se iskrivile u prezriv osmeh.

— Da, razumem te. Ipak, mislim da bi trebalo nešto početi.

— Šta?

— Na primer, da krenemo da sredjujemo grad, kuću po kuću.

— Nije ti to loša ideja — morao je malo da mu da za pravo Maklin. — On je zadužen za sigurnost građana i sigurno bi nešto učinio. Ali...

— Šta, ali? — planuo je Regan.

— On nije blesav — rekao je Maklin zamišljeno, mada je dobro video koliko je Regan besan.

— Odakle ti odjedanput imaš tako lepo mišljenje o nekom predstavniku vlasti? Koliko se sećam nikada nisi imao nekog naročitog poštovanja za njih!

— Ovo je nešto drugo — rekao je Maklin. — O Doku Holideju sam čuo neke stvari... Znaš li ko je on?

— Ko? Neka je i Gospod Bog, odavde se neće izvući.

— To je onaj čuveni kockar i revolveraš, prijatelj Vajata Erpa, koji poteže kao munja. Kao misao je brz. I što je najvažnije, pametan je kao djavo. Nisam čuo da je neko uspeo da iz borbe s njim izađe kao pobednik. Ni da ga rani...

— Do djavola! Valjda nije baš tako?

— Tako je kao što si čuo. On nije budala možeš mi verovati!

— Onda smo budale mi. I jesmo, mogu da ti kažem. Jer, pogledaj! Sunce je odavno zašlo, a uskoro će ovde biti mračno kao u vreći. Ako je sve onako kako kažeš, on će onda krenuti da ostvari ono što je namio.

— Tačno! Zato i mislim da ne treba ništa da radimo.

— Razumem. Hoćeš da kažeš da treba da sedimo i da čekamo. On će doći kao bela lala.

Maklin je odmahnuo glavom.

— Ne verujem da će baš tako biti. Ali, siguran sam u jedno, on sad razmišlja kako da nas izbaci iz grada. Ne verujem, ipak, da će doći ovamo u salun. Zna on da oдавде ne bi izašao.

— Ali, drugo mu ne preostaje. Šta bi mogao da preduzme, ako mi ne mičemo oдавде?

— Možda, upravo, razgovara sa gradjanima tražeći pomoć. Ko to zna? A ako uspe da ih zaplaši i da ih ubedi...

— Koga da ubedi? Ove kukavice. Pa, smrdljivijih kukavica u životu nisam video. Zar bi Lukas mogao da bude tolike godine šerif u ovom gradu, da njegovi stanovnici nisu odvratne kukavice? Znaš kakva je baraba bio!

— Nemoj tako. Ako Dok uspe da mi prikaže stvar kao najužasniju opasnost za njihovu imovinu i porodicu, pridružiće mu se, možeš mi verovati. Onda će i mene, i tebe, i svu ovu našu bulumentu izbaciti iz grada bez ikakvih problema, dok trepneš okom.

— To se neće dogoditi — rekao je Regan samouvereno. — Gradjanima su ga već odbili. Uz njega su samo štalar, telegrafista i... — nacerio se — devojka. Enderberijeva sestra ili tako nešto. Jaka pomoć!

— To je Lukasova polusestra, Lin Marti. Ona...

— Maklin je prestao da govori i zagledao se u Reganovo lice. Visoki Teksašanin nalik na majmuna, smeškao se lukavo i pakosno.

Izvesno vreme Maklin ga je posmatrao, a zatim su i njegove usne

počele da se krive u osmeh. Shvatio je šta je Reganu palo na pamet.

Sada su znali kako će se dočepati Doka.

XIX

Keler je stajao nasred kancelarije i posmatrao Doka Holideja kako pali lampu, koja je visila iznad verande.

Dok Holidej je upalio lampu i zagledao se nekuda u mrak.

S druge strane ulice čula se grozna galama. Tamo u salunu „Kod drveta za vešanje“ mora da je prvi pakao, pomislio je.

Ipak, dobro je bilo što su se i Reganovi, i Maklinovi momci smestili baš tamo i to, zajedno. Tako neće biti velikog problema s njima, kad bude trebalo da ih podseti na svoje naredjenje, mislio je Dok.

Mnogo gore bi bilo da su se raštrkali po raznim salunima kojih je u gradu bilo prilično i prosto je bilo čudno, da se toga nisu dosetili.

Razlog cvome mogao je bit samo jedan. Ni Maklin, ni Regan nisu smeli ni za trenutak da puste svoje momke da im se izmigolje. Goniča stoke je bilo malo, a osim toga, ovde je bilo mnogo onih koji su to iz puke nužde. I čim nastane bezvlašće, uputili bi se u pljačku za svoj račun. Tada ih više niko ne bi mogao zaustaviti, pa ni takvi revolve-raši kakvi su bili njih dvojica.

Zato su, verovatno, pre morali, nego što im je to promaklo da svi budu na jednom mestu i tako izgube mogućnost praktičnijeg rešenja.

Što se tiče Doka Holideja i nje-

gove malobrojne družine oni nisu mogli da biraju.

Prvi se oglasio Keler.

— Nešto se mislim... — počeo je, a Haksli ga je prekinuo.

— To ti sada ništa ne vredi. Nema smisla ni misliti. Vidiš li šta se ovde dešava? Koliko ih je? Trideset, kao jedan i to sve probisveti i barabe koji se neće libiti ni da zapale grad.

— Upravo sam o tome počeo da govorim — malo se ljutnu Keler, mada je sasvim dobro shvatao Hakslijevu nervozu.

— Ne bi nam škodilo malo hladnokrvnosti — rekao je Dok Holidej koji je upravo ušao u kancelariju.

— U pravu ste — složio se Keler. — Nego, hteo sam da kažem, da će nam se sada pojaviti još jedan problem.

Dok Holidej i Haksli su ga pogledali. Keler je bio s juga, a ti ljudi vole da odugovlače sa pričom, kao da uvek imaju vremena. Medjutim nije bilo nikakvog smisla požurivati ih, jer oni nisu umeli da u dve reči kažu šta misle.

— Kažem, imaćemo još jedan problem — rekao je Keler. — Zna-te da je danas red da dodje kočija iz Nilsa. A to bi moglo da se dogodi, baš u trenutku kad oni prokleti kauboji počnu da divljaju.

— Bilo bi dobro da bar danas zakasni — rekao je Haksli. — To bi moglo da ih spase.

— Neće biti mnogo putnika, ali, prenose poštu i novac za isplatu radnika u rudnicima srebra — rekao je Keler sav namrgodjen.

— Na zdravlje — javio se Dok Holidej. — Samo nam je još to tre-

balo. — Stvarno bi bilo dobro, da ovoga puta zakasne.

— O tome nema ni govora. Kočijaš Midž spada medju najtačnije ljude koje poznajem. Vi ga ne znate.

— Ja ga znam — klimnuo je glavom Haksli. — Taj je u stanju da izbací putnike na pola puta, ako smatra da je kočija preteška i da zbog toga konji neće biti u stanju da je odvedu na vreme. Tačan je kao sat.

Dok Holidej je shvatio da je ova priča o kočiji, u stvari, traženje bilo kakvog razgovora samo da se odagna napetost, a možda i strah od onog što su sva trojica očekivali.

Pitao se samo, kako li se osećaju građani koji su tog dana onako kukavički odbili da im se pridruže. Strahuju li oni? Jer, ovo što se događa u salunu „Kod drveta za vešanje“, tu ciku i podvriskivanje, morali su čuti svi.

Keler je izvadio sat iz džepa i stisnuo usne.

— Hm — rekao je, i opet ostavio sat u džep.

To je učinio već treći put otkako je Dok Holidej ušao u kancelariju.

Doku Holideju se to nije nimalo svidjalo. Bilo je jasno da se nervoza sve više uvlači u Kelera, a da će se uskoro preneti i na Hakslija, nije bilo sumnje.

Izvesno vreme, sedeli su ćuteći. Haksli je lupkao prstima po naslonu stolice, a Keler je opet izvadio svoj sat.

— Javljeno je da će i savezni maršal, takodje, doći, — rekao je. — Mislim da će nam on pomoći. To će biti jedino dobro od dolaska kočije.

— Da, meni bi pomogao, ako dođe — rekao je. — Ne, nemojte se ljutiti Keleru. Zaista nema smisla da podmećete vrat bez potrebe. Ako dodje maršal, ne verujem da će se usuditi da krše zakon. Ovako...

— Govorite kao da mi nismo ovde Dok — prebacio mu je Haksli...

— I na vas se odnosi ono što sam malo pre rekao Keleru — odgovorio je Dok. — Vidite li koliko ih je.

Opet je nastao tajac. Svako je bio zabavljen svojim mislima.

Onda je Dok Holidej duboko uzdahnuo.

— Ne znam da li će kočija kasniti ili će stići na vreme — rekao je — ali, ja ne mogu da čekam dugo.

— Pa, da. Mrak se već spušta, moraćemo otići po Regana i Maklina — složio se Haksli želeći da popravi malopredjašnji utisak.

— Aha. Čuješ li? Izgleda da će razneti salun na komadiće — pridružio mu se Keler.

— U tome ih neću sprečavati — rekao je Dok Holidej. — Medjutim, biće drugačije, ako počnu da to isto rade i sa kućama gradjana.

— Ne sumnjam da će početi. Zna te li da su Maklinovi ljudi sada zajedno sa Reganovim? Svi su se širpali „Kod drveta za vešanje“, a Olbenijev salun zvrji prazan. Njegovi barmeni mora da psuju, ali niko se ne sme ni pokrenuti s mesta.

Tog trenutka razlegao se prasak.

Dok Holidej je prišao vratima i pogledao napolje.

Ogromni prozor na fasadi Kavenđišovog saluna bio je razbijen u paramparčad.

— Do djavola! — opsovao je Ke-

ler. — Ovi su već počeli. — Šta su to razbili?

— To je neko staklo. Mora da je prozor — rekao je Haksli prilazeći Doku Holideju.

Dok je izašao na verandu, slabo osvetljenu petrolejkom. Pogledao je malo okolo, ali, ništa se više, trenutno, nije događalo.

— Možda Olbeniju neće biti žao što je ostao bez posla kad ovo čuje — rekao je pošto se vratio u kancelariju.

— I ja mislim — složio se Keler. — Onaj veliki prozor je prvi signal.

— Da, izazivaju — klimnuo je glavom Dok Holidej. — Izazivaju.

— I, šta mislite da preduzmete? Imate li neki plan? — pitao je Haksli.

Dok je klimnuo glavom.

— Aha. Moram da imam. Ali, zavisi od toga, koliko su ljudi ostavili kod stoke da paze na nju.

Haksli je nabrao čelo.

— Zar mislite da su ostavili nekog? Ja mogu da se kladim da su ovamo dovukli i kuvara. Nema tamo nijednog, ako mene pitate.

Dok Holidej je morao da se nasmeje.

— Ne pitam vas — rekao je dobroćudno.

Keler se takodje nasmejao.

To je unelo malo bolje raspoloženje medju njih i činilo se da su se sva trojica bar na trenutak razvedrili. Jer, ovo dugo čekanje puno napetosti jedva su podnosili, mada su strepeli i od raspleta.

— Mogao bih se kladiti da su stoku saterali u korale — rekao je Keler. — Tamo je sada samo agent za

otkup stoke i niko više. Šta to nameravate da uradite?

— Pa, oni su, na prvom mestu stočari, a tek posle siledžije — rekao je Dok Holidej. — Za njih je, prema tome, stoka na prvom mestu. Zbog nje su ovako i podivljali, zar ne?

— Nego! Zbog te stoke su spremni i da ubijaju — dodao je Keler.

— E pa, tu treba i da napadnemo. Ako im se goveda razbeže, polećeće kao bez glave da ih skupljaju. Neće se ni setiti mene. Ostaviće me za kasnije.

Keler je ćutao izvesno vreme, a zatim je klimnuo glavom.

— Do đavola! To bi moglo da upali! — oduševio se Haksli. — I šta ćete da radite? Da naterate stoku u stampedo?

— To sam mislio. Ako preplašimo goveda, razbežaće se na sve strane. Ovim momcima će trebati proketo mnogo vremena da ih ponovo sakupe. Ne verujem da će se posle toga mnogo brinuti o Sokorou. Ako i budu, do tada će kočija stići, a onda će i savezni maršal biti tu. Meni i vama će ostati samo da mu predamo ovu kancelariju. Šta mislite o tome?

— A možda će i građani stati uz vas, kad budu videli da sâm čovek nema mnogo izgleda protiv tolikih ljudi. Valjda će im to stići do mozga?

— Možda hoće, Ali, ja na to nisam računao. Osim toga, zaboravili ste još jednu stvar.

Oba čoveka su ga pogledala upitno.

— Ostaje nam Konsidajn. On si-

gurno neće poći da sakuplja stoku. Prema tome, biće još problema.

Kelerovo lice se zateglo.

— Da, on će ostati — rekao je muklo.

— Ali, ne treba sve sredjivati odjednom — rekao je Dok.

Proverio je revolver za pojasom, a zatim pregledao svoju „vinčesterku”.

Ubacio je metak u cev i lagano vratio oroz.

— Ja bih pošao s vama, ali mislim da je bolje da sačekamo tu prokletu kočiju — rekao je Keler odjednom. — Kako možete sami, pored toliko siledžija? ... Ovamo, ipak, neće smeti da dodju. A kad stigne maršal...

— Smirite se — umirivao ga je Dok Holidej. — I ne brinite. Sve će biti u redu. Nisam video nijednog kauboja da je otišao iz grada, pa ne verujem da ću imati težak posao. Osim toga, bolje je da to obavi jedan čovek. A ako vas dvojica ostanete ovde, niko neće pomisliti da se nešto promenilo, niti će primetiti moj odlazak.

Keler je uzdahnio.

— Verovatno ste u pravu — rekao je tiho.

Medjutim, kada je Dok pošao prema vratima i on je ustao sa svoje stolice i pošao za njim.

Dok se iznenadjeno okrenuo.

— Idete li i vi? — upitao je začudjeno.

— Hm, Pa, da!

Prišao je Doku i stao pred njega.

— Slušajte Holideje — rekao je i zagledao mu se u oči. — Pre nego što podjete, moram nešto da vam kažem. Prekršiću reč koju sam dao

Lin, ali, mislim da vi to treba da znate...

Dok Holidej je iznenadjeno podigao obrve.

— Zašto ste dali reč devojci? — zapitao je. — U vezi čega? I gde je ona?

— Pa, ona je još uvek u gradu.

— Do đavola! Zar nije otišla kući? — upitao je Dok, a istog trenutka je shvatio u kakvoj je opasnosti bila Lin. — Rekao sam joj da odmah ide kući! Samo još i ona treba da pravi probleme!

Znači, nije me poslušala?

— Nije. Bila mi je ostavila svoju „sačmaricu“, a ona je otišla...

— Kuda? Kuda je otišla?

Keler je ćutao. Posle izvesnog vremena skrenuo je pogled u stranu i tiho rekao.

— Otišla je da poseti Konsidajna.

Bilo je to kao grom iz vedra neba i Dok je osetio kako ga obuzima bes.

Nije ovo bilo prvi put da neka nadobudna devojka izmisli da je Jovanka Orleanska i da se umeša u stvar koja je i za njega dovoljno zamršena. U takvim prilikama one su još samo zapetljivale situaciju i on je morao da se brine još i za njihovu bezbednost.

Zato je sada žestoko opsovao.

— Šta ste to rekli, Keleru? Otišla je kod Konsidajna?

— Tačno! Kaže, videla je koliko ste tvrdoglavi, pa je smatrala da ćete se samo uvaliti u još veću nevolju, ako se zakačite i sa Konsidajnom.

— A ona će da me zaštitil

— Da. U stvari, ona mi je rek-

la da ide da zatraži pomoć od Konsidajna.

— Do đavola! Jeste li je videli od tada?

Keler je klimnuo glavom.

— Da. Došla je da uzme svoju „sačmaricu.“

Dok je odahnuo.

— I?

— Bila je ljuta. Pretpostavljam da je Konsidajn odbio. Ja sam to i očekivao.

— Gde je ona sada? — upitao je Dok.

Odjednom, njihovu diskusiju je prekinuo Haksli.

Bez ijedne reči uzeo je svoju pušku i brzim korakom napustio kancelariju.

— Hej, Haksli, kuda ćeš? — povikao je za njim Keler. — Šta ti je odjednom?

Ali, Haksli se nije osvrtao. Žurio je ulicom, držeći se senki kuća.

Već posle nekoliko trenutaka videli su ga kako ulazi u svoju štalu.

Doku je laknulo. Plašio se da je neko od pijanih kaubojica mogao videti Hakslija, a tada teško da bi mu bilo pomoći. Jer, svi su znali da je uz šerifa.

— Šta mu je bilo? — začudio se Keler, a na licu mu se videlo da je još nervozniji.

Konačno, imao je i razloga. Sada su ostali samo on i Dok Holidej, a to je bila prilično neubedljiva odbrana za grad, ako oni momci iz saluna u divljanju krenu na ulicu.

Dok ga je posmatrao. Očekivao je da i Keler krene svojoj kući. Na neki način, to bi mu i odgova-

ralo, jer više nije imao poverenja u ovog nervoznog čoveka.

Međutim, Keler je i dalje stajao. Čak bi se moglo reći da se polako smirivao.

— I gde je sada Lin? — vratio se na malopredašnji razgovor Dok.

— Pa, ne bih tačno mogao da kažem, ali pretpostavljam da je još uvek u gradu.

— To pretpostavljam i ja, ali, pitam se kuda se muva? Zar ona ne može da shvati šta sve može da joj se dogodi? Duga kosa... kratka pamet. Ne može žensko da se sredi i da se smiri — gundao je Dok.

— Devojka je mislila dobro — uzeo je u odbranu Keler. — Govorila je kako mora da postoji neki način da vam se pomogne. I...

— A ona će da bude taj Dejvi Krokot — podsmehnuo se Dok.

Keler je slegao ramenima.

— A vi, zašto mi to niste rekli?

— Tražila je od mene da joj obećam da vam neću reći. Morao sam da zadržim reč, mada mi se nimalo ne sviđa kad pomislim da je sama na ulici pored toliko pijanih ljudi, spremnih na sve.

— U pravu ste. Ni meni se to ne dopada. Ipak, razmislite malo, gde bi mogla da bude?

— Poznajem je dobro, još od detinjstva. Ona je i prilično lukava. Pretpostavljam da se sklonila negde odakle može da posmatra šta se događa. Verovatno je negde u blizini saluna, odakle bi mogla da vam pomogne. Zato je i ponela „sačmaricu.“ Znam da je dobro na bijena.

— O keji! Znači, da se nalazi sa zapadne strane, tu oko raskršća.

Šta je tamo sve? Kovačnica, stanica za kočije, berbernica...

— Pa, tamo sigurno nije... Jedino ako nije kod krojačice?

— Neće biti — nasmejao se Dok Holidej. — Ne, to baš ne liči na Lin.

— Nego, tamo je i štala. Najverovatnije je da se nalazi tamo — najzad se setio Keler.

— Da, to bi moglo da bude — složio se Dok. — Haksli se možda predomislio, ali ne verujem da bi joj zabranio da onda zauzme položaj sa svojom dvocevkom. A to je tačno preko puta saluna. Biće da je zbog nje i otišao.

Ne oklevajući više, Dok je krenuo ka vratima. Zastao je na pragu.

— Zatvorite vrata za mnom i ne otvarajte dok se ne vratim — rekao je uplašenom Keleru. — Volio bih da ste mi to ranije rekli.

XX

Mrak je već uveliko pao kada se Dok uprtio ulicom. Nije imao da pređe veliko rastojanje, ali, bilo je krajnje opasno da ga vidi neko od Reganovih i Maklinovih podivljalih momaka.

Osim toga, sada je i Linin život bio u pitanju, pa je morao da se dobro čuva da ne bude primećen.

Obišao je oko ugla zgrade u kojoj je bila kancelarija, držeći se za klona razgranate živice, koja je ovičavala mali skver na sredini grada.

Nalegao je na živicu i gotovo se stopio s njom. Znao je da ga ni iz vežbano oko nekog Indijanca ne bi

Iako primetilo, a kamo li zakrvavljene oči nekog pijanog kauboja. Da treznih u salunu više nije bilo, u to nije bilo sumnje.

Već je bio preskočio usku stazu, koja ga je razdvajala od kuća na drugoj strani ulice, kad mu se nešto učinilo sumnjivim, neki pokret i nešto kao da je blesnulo.

Kao panter, Dok Holidej se bacio malo u stranu i time izazvao čoveka koji je stajao u senci.

Očigledno, to je bio neko od kauboja. Neko ko je dobio zadatak da motri na njega.

Dok se savio i bacio se pod noge čoveku koji je mačjim skokom bio kraj njega, već u sledećem trenutku.

U magnovenju, Dok je shvatio da je onaj blesak što ga je primetio malo pre bio od sečiva noža koji je napadač držao u ruci.

I stvarno, napadač je zamahnuo, ali, kako mu se Dok bacio u noge, čovek je pao na leđa i rukom žestoko udario u stub verande na kojoj se sve odigravalo, jer je Dok tu potražio zaklon.

Čovek je jeknuo kada mu je Dok sa obe noge skočio na stomak i žestoko opsovao. Ali, u prvom pokušaju nije uspeo da se uspravi.

Još jednom je zamahnuo rukom u kojoj je držao nož. I da je pogodio Doka, bilo bi to tačno u vrat, u žilu kucavicu.

Ali, nije uspeo. Dok je sagnuo glavu i tim jednim pokretom, spasio sebi život.

Celom je pogodio čoveka posred lica, a levom rukom dočeka napadačevu šaku u kojoj je bio nož.

Zavrnuo je banditovu ruku tako

snažno, da su kosti kyrcnule. Ruka je bespomoćno klonula, šaka se otvorila, a nož pao u prašinu daleko, skoro do živice.

— Sada ćeš mi platiti, gade — rekao je Dok i počao besomučno da zadaje udarce napadaču.

Ovaj je pokušavao da se podigne, ali, pošto je ležao na leđima, a jedna ruka mu bila slomljena, dok mu je Dok na drugoj klečao, šanse mu nise bile nikakve.

— Ubiću te, ako pisneš — prošaputao mu je Dok, ne verujući mnogo u efikasnost ove svoje pretnje.

Međutim, momak se žestoko uplašio i mada se osećalo da se grčio od bolova, nije se usuđivao ni da pisne.

Sve se to odigralo strahovito brzo i gotovo u tišini, ali ipak, nija ostalo neprimećeno.

S druge strane kuće, odjednom je izronila jedna senka.

Dok Holidej je i ovog puta mogao da zahvali svojim neverovatno brzim refleksima.

Više je osetio nego što je video i čuo čoveka koji mu se približavao, tiho kao nekakav Indijanac. U ruci je nosio veliku motku.

Očigledno, dobili su naređenje da ne pucaju — sevnulo je Doku kroz glavu.

U ovom trenutku to mu se i dopadalo. Jer, da je sada ispaljen sa mo jedan hitac, sva ona rulja iz saluna, sjurila bi se na ulice i pakao bi počeo.

Neverovatno hitrim skokom, Dok se odlépio od onog bandita na zemlji, koji je i tako već bio onesposobljen.

Obema rukama uhvatio je motku, sa jednog i drugog kraja. Zgrabio je uz put i napadačevu šaku kojom je držao motku.

Onda se, kao na nekoj motki za gimnastičke vežbe, bacio ukoso i obe noge sjurio napadaču u stomak.

Čovek je bio preneražen. Živ stvor ovo sigurno ne bi mogao da izvede, pomislio je i padajući na zemlju samo je zinuo, a neki krkljavi glas, preplašen do smrti, izvio mu se iz grudi.

Dok Holidej je bio u svom elementu. Hladnokrvno je zgrabio napadača za glavu i nekoliko puta njome žestoko udario po kamenu temelja kuće.

Učinilo mu se da kroz prozor puče čuje neko muvanje, ali, to ga nije uzbuđivalo. Znao je da niko neće imati hrabrosti ni nos da promoli.

Napadač je ležao onesvešćen, a onaj prvi je još krkljao, jer ga je gušila krv koja mu je lila iz nosa.

Da ne bi skrenuo pažnju na ovu gužvu, Dok Holidej je uhvatio najpre jednog kauboja za kožnu jaknu koja je sva smrdila na stočna isparenja i odvuкао ga malo dalje iza kuće.

Onda se vratio i to isto učinio i sa drugim. Ta dvojica su bila onesposobljena.

Ipak, Dok nije želeo da ih ostavi samo tako. Skinuo im je lasa koja su nosili za pojasevima, pa ih je dobro umotao.

Sa maramama koje su nosili oko vrata, čvrsto im je vezao usta i tako spakovane ostavio ih u podnožju jednog grma. Do sutra, oni mu neće smetati, mogao je biti siguran.

Umoran od cele ove gužve, koja se odvijala u priličnoj tišini, Dok se vratio na ulicu.

Dobro je osmotrio oko sebe.

U salunu je graja postajala sve nesnosnija, podvriskivanje i smeh barskih dama razlegali su se u tišini grada, koja je bila tako velika kao da je ponoć, a ne prvi mrak posle zalaska sunca.

Taman je, prijubljen uz kuću, krenuo prema štali kad su se vrata saluna otvorila i na njima se pojavio Regan.

Dok se sav ukočio. Ne bi mu se nimalo dopadalo da stvar već krene ka raspletu. On još ništa nije učinio, nije ni krenuo da sprovodi jedino moguć plan, niti je pronašao Lin, za koju je verovao da je u najvećoj opasnosti u svom životu.

Regan je zastao malo na vratima i zatim tiho zviznuo.

Dok je reagovao munjevito. U trenu je shvatio da je to signal i odgovorio je tihim zviždukom.

Galama je bila tako žestoka da se Dok uplašio, da Regan neće čuti njegov zvižduk.

I zaista, Regan se ponašao kao da je naćulio uši. Okrenuo je glavu na jednu stranu i malo istegao vrat.

Dok je ponovio zvižduk.

Regan se zacerekao. Bio je zadovoljan. Okrenuo se i ušao u salun, a za njim su ostala vrata da se klata. Spustio je debelu zavesu s unutrašnje strane vrata i to je malo prigušilo galamu.

Dubok uzdah otkinuo se iz Dokovih grudi.

Još samo da prođe pored dve kuće i biće kraj štale, pomislio je, a

VAJAT ERU

**IZLAZI
SVAKOG
3. U
MESECU**

**KOD
VAŠEG
PRODAVCA
NOVINA**

za to rastojanje bilo mu je potrebno više od deset minuta.

Pogledao je preko puta. U kovačnici je još gorela vatra, ali, tamo nikoga nije bilo. I berbernica je bila zatvorena.

Dok je uspeo da pređe prostor koji je zauzimala još jedna kuća.

Dok je uspeo da pređe prostor koji je zauzimala još jedna kuća.

Sada je bio tačno naspram razbijenog prozora saluna. Mogao je dosta dobro da vidi šta se tamo dešava, mada je on to znao i bez gledanja.

U užasno zadimljenom salunu, kauboji su divljali. Klavir je bio sav izrešetan mecima pijanih ljudi, a barske dame vrištale su po

stepenicama koje su vodile na sprat, ka njihovim sobama.

Po onome kako je stvar sada izgledala, Dok je s sigurnošću mogao da tvrdi da neće proći mnogo vremena i pijani kauboji će krenuti ulicama.

Zbog toga je i želeo da natera stoku u stampedo. Tako bi kauboji, hteli, ne hteli, morali da odu.

Ali, pre toga je morao da pronađe onu tvrdoglavu devojkicu na koju je sada bio užasno besan.

Provukao se ispod nastrešnice sledeće kuće i najzad je bio ispred štale.

Prišao je vratima. Bila su samo prityvorena, što je bilo zaista čudnovato.

Čovek kakav je bio Haksli i još preplašen, nije mogao ostaviti otvorena vrata.

Pazeći da bude stalno pokriven, Dok je zakoračio unutra.

— Haksli! — pozvao je tiho. — Haksli!

Ali, odgovora nije bilo.

Dok je sačekao izvesno vreme da mu se oči naviknu na gusti mrak štale, i oslušnuo.

Bilo je mirno. Samo se čulo krcanje, sena u zubima konja i ništa više.

— Haksli! — pozvao je malo glasnije. — Gde ste, do đavola!

Međutim, još uvek nije bilo odgovora. Čuo je kako se konji u boksovima pomeraju i prepao se da bi mogli da zanište, ako se uplaše. Zato je opet spustio glas.

— Lin! — pozvao je. — Lin, jesi li tu?

Pošto se ništa nije događalo i niko se nije odazivao, Dok je krenuo da pregleda štalu. Znao je da ovde nema nikog od kaubojja, jer da ih je bilo, već bi se pojavili. Dosta dugo je zvao Hakslija i Lin, tačno bi znali gde je i teško, da bi odoleli iskušenju da ga napadnu.

Pregledao je celu štalu, boks po boks, ali nigde nije bilo ni devojke, ni Hakslija.

Dok je opsovao. Znao je da je ovo najbolje mesto, ako je neko hteo da motri na salun.

Oči su mu se već navikle na pomrčinu. Stajao je i gledao oko sebe.

Odjednom, do njega je doprlo priglušeno ječanje.

Izvukao je „kolt“ iz futrole i lagano krenuo u tom pravcu.

Učinilo mu se da u uglu štale vi-

di neki pokret. Požurio je tamo i ugledao nejasne obrise nečijeg tela. Jeza mu je pošla niz kičmu.

Bio je to Haksli i bio je teško povređen.

Dok ga je opipao. Prešao je rukom preko njegove košulje. Haksli je bio sav moker, a to je mogla da bude samo od krvi.

Opipao mu je glavu.

Hakslijeva kosa bila je sva ulepjana krvlju, a lice mu je bilo izubijano.

Dok ga je uhvatio ispod leđa i podigao mu malo gornji deo tela.

Kroz otvorena vrata tračak svetlosti je pao na Hakslijevo lice. Dokovo grlo se steglo, kad je video da je čovek na samrti.

Bilo je očigledno da je štalar pretučen na smrt.

— Haksli! — pokušao je Dok da ga dovede svesti. — Dok Holidej je ovde. Čujete li me?

Potrajalo je malo, pre nego što se iz Hakslijevih grudi oteo uzdah. Bio je to jedini znak da je živ, ali ipak ulivao je neku nadu.

Onda je izgledalo da Haksli pokušava da govori. Međutim, iz njegovog grla izbilo je samo užasna krkljanje.

— Ko je to učinio? — pitao je Dok — Reganovi ljudi, zar ne? Dajte mi neki znak, ako ste me čuli.

Odvukao ga je do sobice uz štalu i navukao zastor na prozor. Onda je upalio lampu.

Haksli ga je gledao mutnim očima, ali videlo se da je svestan. Jedva приметно klimnuo je glavom.

— Da li su odveli Lin? — pitao je Dok.

— Ja... pokušao... da sprečim — mucao je Haksli. — Bilo... mnogo ljudi.

— Nemojte više govoriti — zamolio ga je Dok. — Izgubili ste mnogo krvi. Vi ste učinili što ste mogli. Jesu li je odveli u šalon? Trepnite očima.

— Ne znam... valjda — ipak je rekao Haksli.

Dok je klimnuo glavom i lagano dotakao čoveku rame.

— U redu! Ne mogu da se zadržavam. Poslaću vam doktora. Odmah ću ga poslati.

Haksli je pribrao snagu i zgrabio Doka za nogavicu pantalona. Očigledno, plašio se da ostane sam, ali, ovaj više nije smeo da čeka.

— Poslaću doktora, ne boj se, prijatelju — rekao je Dok.

Izleteo je iz štale i pogledao prema salunu.

Unutra je još uvek vladala paklena galama. Izgledalo je da kauboji još šenluče i da im nije ni na kraj pameti, da se nešto dešava.

Dok je poleteo prema malom bifeu preko puta štale, sasvim blizu salunu. Sinula mu je misao da je čudno što je bife otvoren, ali, sad nije imao vremena da razmišlja i o tome.

— Haksli se nalazi u svojoj štali i teško je povređen — doviknuo je vlasnika bifea — Pošaljite nekog po doktora. Hitno!

Čovek ga je zbunjeno pogledao, ali je ćutao. Izgledao je kao mumija.

Dok Holidej se okrenuo da pođe, ali ga je zadržao strah koji je ugledao u čovekovim očima.

— Šta... — počeo je Dok.

Tada je video pokret u uglu prostorije, u kome je bilo sasvim tamno.

Munjevito je klekao na jedno koleno i uperio cev puške u tom pravcu.

Hitac je odjeknuo i čovek se, pogođen u grudi, sručio na pod.

Pre nego što se Dok okrenuo, zagrmio je revolver sa njegove leve

**VAJAT
ERP**
★

★ SVAKOG 3. U MESECU ★ KOD VAŠEG
PRODAVCA NOVINA ★ ★ ★ ★ ★

strane i metak mu je proleteo pored obraza.

Okrenuo se kao munja i opalio.

Drugi kauboj je pao na pod i ostao da leži nepomično.

Tak tada je Dok ustao i pogledao vlasnika bifea.

— Nema ih više. Bila su samo dvojica — odahnuo je čovek. — Ostavio ih je ovde Regan. Rekao je da ćete, možda naići, kad se budete vraćali iz štale.

Dok se namrštio.

— Znači, očekivao je da ću ići u štalu?

— Mislim da je vas video. Ili, nešto o tome kako se tamo nalazi možda je pretpostavljao. Rekao je Lin Marti. Oni su pošli da je uhvate i...

— Znači, to je bilo nešto pre, nego što sam ja krenuo tamo?

— Verovatno. Sve mi se smutilo — rekao je vlasnik bifea. Nasuo je sebi viski u čašu i iskapio je na dušak. Očigledno, tražio je hrabrost u alkoholu.

Dok je morao da se nasmeje. Ali, već sledećeg trenutka osmeh mu se zaledio na usnama.

— Dok Holidej!

Glas je dopro sa ulice, a Dok je odjednom postao svestan, da je u salunu nastala tišina.

— To je Regan — rekao je tiho vlasnik bifea.

Dok je požurio ka vratima. Nije želeo da Regan ospe paljbu na bife.

Regan i Maklin su stajali pred salunom držeći Lin za ruke. U drugoj ruci Maklin je imao revolver.

— Baci tu pušku, Dok — viknuo je Regan.

Dok nije oklevao. Bacio je „vinčesterku” na ulicu.

— Odlično! Sada dodji ovamo, ali, ruke podigni visoko!

Dok je stupio na ulicu. Sve je bilo izgubljeno i to uglavnom zbog gluposti Lin Marti. Sada je bio sam, a banditi su bili spremni na sve.

— Hajde, Dok, samo pridji! — vikao je pakosno Regan.

— Imamo jedan mali, prijatan razgovor s tobom! — vikao je Maklin. — Naši ljudi jedva čekaju da im dopadneš šaka.

— Proklećeš dan kada si čuo za Sokoro! — dobacio je Regan. — Šta...

Nikada nije završio započetu rečenicu. Iz tame je zagrmio revolver i Reganovo telo bilo je podignuto u vazduh.

Jeknuo je od bola i padajući odgurnuo je Lin od sebe. Dok Holidej je pritrčao devojci u isto vreme, kada je potegao revolver, jer je Maklin već uperio svoj „kolt” u njega.

Odjeknuo je još jedan pucanj i Maklin se sručio u prašinu. Očigledno, obratio je pažnju samo na Dokovu „vinčesterku”. „Kolt” nije video od peševa Dokovog kaputa. Doka je zanimalo ko je ispalio prvi pucanj. Pogledao je u tamu. Ulicom je išao Keler i za njim nekoliko gradjana.

Prepoznao je i vlasnika bifea sa kojim je malo pre razgovarao.

— Pošto su videli šta se dogodilo Haksliju, gradjani su se malo opametili, Dok — rekao je Keler. — Hoće da pomognu.

— Baš na vreme — rekao je Dok. — Recite tim kaubojima da napuste grad, pošto budu platili odštetu. Njihove gazde su mrtve i... mislim da je rečeno sve, što je trebalo da se kaže.

Okrenuo se i pogledao visokog čoveka, koji je stajao u senci. Očigledno, on je oborio Regana.

Sada je izašao na ulicu. Bio je to Konsidajn.

On je već napunio svoj revolver i vratio ga u futrolu. Pošao je prema Doku i devojci, koji su stajali kraj saluna.

— Sada ste videli kakva je bila moja odluka — rekao je, obraćajući se Lin Marti.

Lin je prišla korak bliže i stala pored visokog revolveraša.

— Hvala vam! — bilo je sve što je rekla.

— To nisam uradio zbog njega — rekao je Konsidajn, pokazujući glavom prema Doku Holideju.

— Nego? — upitala je devojka mada je naslućivala odgovor.

Revolveraš je posmatrao čuteći. Nije obraćao pažnju na galamu koju su dizali kauboji, dok su ih gradjani razoružavali.

— Recimo da sam, u jednom trenutku, zažalio što nikad nisam sreo devojkicu koja bi za mene brinula kao što vi brinete za Holideja — rekao je Konsidajn suvo. — Žao mi je.

Lin je bila iznenadjena.

— Žao? Zbog čega?

— Zbog onog što će morati da dodje.

Bilo je to sve što je rekao devojci, a zatim se okrenuo Doku Holideju.

— A sada... mislim da je došlo vreme, Holideje. Ti i ja, moramo...

— Ne! — vrisnula je devojka shvativši šta se dešava. — Za sada? Pa, sve je gotovo! Više nema potrebe!

Pritrčala je Doku Holideju i zgrabila ga za ruku.

— O, Dok, ne dozvoli da se to dogodi! On ti je pomogao! Dok, shvataš li šta on hoće! Zar ne može jednostavno da ode iz grada?

— Što se mene tiče, može da ode, ako hoće — rekao je Dok. — Ali, to ne odgovara njemu. Kao što sam ti već rekao, on mora da sazna...

— Ali, ti? Pa, ti možeš da sprečiš — insistirala je devojka sva izbezumljena.

— Keleru — pozvao je Dok telefgrafistu. — Odvedi Lin. Odmah je odvedi.

Keler je požurio prema njima zabrinuto mašući glavom.

Dok Holidej se nije osvrtao na devojčine proteste, dok ju je Keler vodio prema svojoj kancelariji.

— Vi ste budale! — vikala je devojka. — Obične muške budale! Šta imate od toga? Kakve su vam to dokazi da ste jači... bolji?

Na Konsidajnovom licu pojavio se ironičan osmeh.

— Ženska posla — procedio je. — One nikada ništa nisu shvatale.

Dok nije govorio. Njegovo mišljenje se u tome skoro poklapalo sa Konsidajnovim, ali samo u tome. Inače, ni on nije mogao da shvati tu potrebu za dokazivanjem, koja je Konsidajna nagonila u sigurnu smrt. Ali, znao je da ta potreba postoji kod izvesnog broja ljudi Konsidajnovog kova i znao je da oni ne mogu da se smire, dok tu potrebu ne zadovolje.

Ako je zadovolje.

Ostali su se, takođe, povukli, a Dok i Konsidajn su ostali sami na sred ulice.

— Još uvek imaš vremena da se predomisliš — rekao je Dok.

Konsidajn je polako pomakao glavu levo, pa onda desno. Nije progovorio ni reč.

— Znači, rešio si. Zašto?

— To je moja stvar.
— Pa, ako si rešio...
— Dobro znaš da jesam. Odavno me muči ta stvar. Video sam kako potežeš, ali, ne verujem da si brži od mene — govorio je kroz zube, a na njegovom licu se nije pomerio nijedan mišić. Samo su mu oči sevale nekim suludim sjajem koji niko, ko nije potezao revolver, ne bi mogao da shvati.

— U redu — rekao je Dok. — Pa, onda... kako kažeš.

— Da dovršimo tu stvar — rekao je Konsidajn, kao da je između njega i Doka oduvek postojalo nešto, što je trebalo raščistiti.

Stajali su jedan naspram drugog i posmatrali se čuteći. Svaki nerv, svaki mišić bio im je napet do kraj njih granica.

Tišina je vladala nad celim gradom.

— Reci kada — rekao je Dok i skoro je bio nespreman da prihvati odgovor, koji je dao Konsidajn.

— Sada — rekao je revolveraš. Ruke su im poletele prema revolveru. Izgledalo je kao da seva-ju munje.

Posmatračima se činilo da su obojica potegli u isto vreme.

Međutim, mala razlika je postojala. Dovoljan je bio stoti delić sekunde da metak iz jednog revolve- ra izleti ranije i to je moglo da reši sve.

Oba revolvera su zagrmela, ali jedan od strelaca nije bio dovoljno precizan. Potegao je u trenutku kad ga je već pogodio protivnikov metak i zato nije pogodio metu.

Već u sledećem trenutku, Konsidajn je klečao na kaldrmi i kašljao. Krv mu je šiknula na usta i preko prstiju, kojima je pritisnuo grudi, slivala se na zemlju.

Gledao je sa nevericom u Doka Holideja pokušavajući da nešto kaže. Ali, pre nego što je uspeo, pao je napred i ostao da leži licem u prašini.

Lin Marti je pritrčala mrtvom čoveku. Na njenom licu se čitala neopisiva tuga.

Na ulici je vladao tajac.

A onda je neko povikao.

— Dolazi kočija!

Deset minuta kasnije, Dok Holidej je predao saveznom maršalu sjajnu metalnu zvezdu.

— Hvala vam, Dok — rekao je maršal, pošto je čuo izveštaj o onome što se dogodilo.

A Doku je bilo potrebno samo još petnaest minuta da se pripremi za polazak.

Uzjahao je vernog Miga i krenuo. Na raskršću ga je sačekala Lin.

— Do viđenja, Dok — rekla je tužno.

— Do viđenja, Lin — odpozdravio joj je i obo konja.

KRAJ

Naslov originala: Brett Waring: SUNDOWN IN SOCORRO

Prevod: Dragutin Molan

Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIC
Izdaje i štampa: NISRO „FORUM”, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.
Sva prava pridržava NISRO Forum — OOUR Marketprint
Oslobodeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine,
broj 413-279/73 od 10. maja 1973. godine.

Stampa: 1. VI 1979.

Tržište: 7. VI 1979.

**NE ZABORAVITE
SLEDEĆI
BROJ DO KA
HOLIDEJA**

IZLAZI 1/2

JULA

1979.

